

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE LIMBI SLAVE

B. I. L.

II

Nr. 27.783

Lect. dr. SILVIA NIȚĂ-ARMAȘ

Asistent J. KERGO

MANUAL DE CONVERSAȚIE
IN
LIMBA SLOVACĂ
(ANII I—II)

INSTITUTUL DE LINGVISTICA
BIBLIOTECĂ
CĂRȚI Nr. 2224

BUCUREȘTI
— 1974 —

2332

Π 21.783

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE LIMBI SLAVE

Lect.dr. SILVIA NIȚĂ-ARMAȘ

Asistent J. KERGYO

MANUAL DE CONVERSAȚIE
ÎN
LIMBA SLOVACĂ
(anii I-II)

BIBLIOTECĂ INSTITUTULUI DE LINGVISTICĂ
INV. CĂRȚI Nr. 22227

Centrul de multiplicare al Universității din București

- 1 9 7 4 -

Prezentul curs este destinat
studenților de la Facultatea de limbi
slave anul I și II, specialitatea limba
și literatura slovacă.

Textul a fost analizat în co-
lectivul de catedră care s-a declarat
de acord cu multiplicarea în actuala
redactare.

Cuvînt introductiv

Manualul de conversație slovacă este destinat studenților din anii I și II, specialitatea limba și literatura slovacă. Acest manual acoperă o bună parte a vocabularului și structurilor de bază ale limbii slovace vorbite.

Manualul cuprinde 30 de lecții. Fiecare lecție se bazează pe un text dialogat, alcătuit de autori, urmat apoi de vocabular și exerciții.

Exercițiile urmăresc lărgirea sferei lexicale din fiecare domeniu și însușirea structurilor de bază necesare unei expresii libere în limba slovacă.

Lecțiile sînt însoțite de proverbe și anecdote adecvate din punct de vedere tematic, care urmăresc consolidarea noțiunilor dobîndite.

Autorii

ČO JE TO? - ČO SÚ TO?

To je dom. To sú domy. Dom má tri izby, štvoro dverí. Každá izba má dve okná. Na oknách sú záclony.

Toto je miestnosť. To sú posluchárne. Študenti prvého ročníka sa spytujú svojich starších kolegov:

Rudo: - Kolegyňa, čo je to?

Anka: - To je obraz.

Rudo: - Ďakujem. A toto je čo?

Anka: - To sú lavice; na laviciach sú knihy a písanky.

Rudo: - A ty čím píšeš?

Anka: - Ja píšem perom. A ty?

Rudo: - Ceruzkou.

Anka: - A vieš čo je toto, Rudo?

Rudo: - Nie, neviem, povedz mi to, prosím ťa.

Anka: - No to je predsa tabuľa a toto je krieda. Tabuľa je čierna a krieda je biela.

Anka: - A tam to, však že nevieš, čo je to?

Rudo: - Ale áno. To je strom. Stromy majú konáre a listy.

Anka: - Výborne, človeče! Toto je moja kabelka a teraz mi povedz, čo je v nej.

Rudo: - To mám uhádnuť?

Anka: - Hej.

Rudo: - Dobre, pokúsím sa. V kabelke je hrebeň, zrkadlo a vreckovka.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

čo, pron. relat. ce;	kniha, f. carte;
byť, ipf. a fi (je este, sú, sint);	písanka, f. caiet;
to, pron. dem. acela, aceea;	písať, ipf. a scrie;
dom, m. casă;	ja, pron. pers. eu;
mať, ipf. a avea;	pero, n. stilou;
izba, f. cameră;	ty, pron. pers. tu;
tri, num. trei;	ceruzka, f. creion;
štvoro, num. patru;	vedieť, pf. a ști;
dvere, pl. tan. ușă;	povedať, pf. a spune;
každý, adj. fiecare;	prosiť, ipf. a ruga;
dva, dve, num. doi, două;	tabuľa, f. tablă;
okno, n. fereastră;	krieda, f. creta;
záclona, f. perdea;	nie, neg. nu;
miestnosť, f. încăpere;	predsa, part. totuși, păi;
poslucháreň, f. sală de cursuri;	tam, adv. acolo;
študent, m. student;	čierny, adj. negru;
prvý, num. primul;	biely, adj. alb;
ročník, m. an de studii;	všakže nevieš, expr. așa-i
spytovať sa, ipf. a întreba;	că nu ști?
svoj, pron. pos. al său;	ale áno, expr. ba, da;
starší, adj. (comp.) mai mare,	strom, m. pom;
(mai bătrîn);	konár, m. ramură;
kolega, m. coleg;	list, m. frunză, scrisoare;
kolegyňa, f. colegă;	výborne, adv. excelent;
obraz, m. tablou;	človek, m. om;
ďakovať, ipf. a mulțumi;	môj, moja, moje, pron. pos.
toto, pron. dem. acesta,	al meu, a mea;
(aceasta);	kabelka, f. poșeta;
lavica, f. bancă;	teraz, adv. acum;

mám uhádnuť? exp. trebuie să
ghicesc?

hej, interj. da, zäu;

dobré, adv. bine;

pokúsiť sa, pf. a încerca;

hrebeň, m. pieptene;

zrkadlo, n. oglindă;

vreckovka, f. batistă.

II. CVIČENIA

To je - dom

- budova

- uterák

- stôl

(Čo je to?) - stolička

- koberec

- vešiak

To sú-záclony

- závesy

- lípy

- agáty

(Čo sú to?) - tužky

- zošity

- aktovky

Hádaj, čo mám v kabelke? - ceruzky = V kabelke mám ceruzky

v taške? - rúž

- písanka

- peňaženka

- večné pero

- kniha

- púder

- okuliare

- pohľadnica

1. Dom má tri izby

- Dom má dve izby (štyri izby, päť izieb, šesť izieb).

2. Študenti prvého ročníka

- Študenti (žiáci) druhého (tretieho, štvrtého) ročníka.

3. Na laviciach sú knihy a
písanky

- Na laviciach (lavici, katedre)
sa nachádzajú knihy a zošity.

4. Ja píšem večným perom

- Ja píšem tužkou.

5. Ale áno!

- Ba hej!

6. To je moja kabelka

- To je moja - taška

- aktovka

- peňaženka

- kniha

- tužka

- kolegyňa

To je môj - dom

- kolega

- obraz

- stôl

- zošit

To je moje - pero

To sú moje - tašky

- aktovky

- peňaženky

- knihy

- tužky

- kolegyňe

- obrazy

- zošity

7. To mám uhádnuť?

- To musím uhádnuť?

8. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

izba, okná, študenti, spytujú sa, kolegov, laviciach, knihy, na, písanky, píšeš, sú, tabuľa, čím, ceruzkou, a, biela, stromy, čierne, konáre, listy, krieda, majú, teraz, ťa, povedz, zrkadlo, prosím, mi, v nej, vreckovka, má, je, dom, dve, tri.

Model: Izba má dve okná.

9. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

To sú domy. To je izba. To sú okná. To je obraz. To sú lavice.

To je tabuľa. To sú záclony. To je strom. To sú stromy. To je

kabelka. To sú vreckovky.

10. Čítajte po slovensky:

Aceasta este o casă. Camera mea are două ferestre și două uși. La ferestre sînt perdele. Studenții din anul doi scriu cu stiloul. Pe bănci sînt cărți și caiete. Tabla este neagră. Spune ce se află în poșetă.

11. Použite slová vo vetách:

dom, tabuľa, izba, kabelka, stromy, záclony.

Príklad: Tabuľa je čierna.

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

budova, f. clădire;	šest', num. șase;
uterák, m. prosop;	žiak, m. elev;
stôl, m. masă;	druhý, num. ord. al doilea;
stolička, f. scaun;	tretí, num. ord. al treilea;
koberec, m. covor;	štvrtý, num. ord. al patrulea;
vešník, m. cuier;	katedra, f. catedră;
záves, m. draperie;	nachádzať sa, ipf. a se găsi,
lipa, f. tei;	a se afla;
agát, m. salcîm;	musieť, ipf. a trebui;
tužka, f. creion;	vymenovať, ipf. a numi;
zošit, m. caiet;	trieda, f. clasă;
peňaženka, f. portmoneu;	utvoriť, pf. a forma; a crea;
večné pero, m. pix;	slovo, n. cuvînt;
okuliare, pl. tant. ochelari;	nasledujúci, adj. următor;
púder, p. pudră;	čítať, ipf. a citi;
pohľadnica, f. ilustrată; vedere;	po slovensky, adv. în limba
taška, f. geanta;	slovacă;
aktovka, f. servieta;	veta, f. propoziție;
štyri, num. patru;	otázka, f. întrebare.
päť, num. cinci;	

KTO JE TO? - KTO SÚ TO?

Peter a Adriana listujú v rodinnom albume.

A. - Kto je to?, pýta sa Adriana.

P. - To je môj otec a toto je moja matka. To je ich svadobná fotografia.

A. - A toto sú kto?

P. - To sú moji spolužiaci. Toto je naša spoločná maturitná fotka.

P. - Pozri, a teraz ti ukážem jednu fotografiu, ktorú nepoznáš. Uhádneš, kto sú títo dvaja?

A. - Nevieť kto sú to.

P. - Tento tu vľavo je môj bratanec a táto vpravo je moja sestrenica. A pozri tuto, táto farebná fotka. To je rodinná fotografia. V strede sedí starý otec so starou mamou. Toto je starého otcov brat a táto vzadu je starej mamina sestra. Vpredu sedia ujo a tetka Balážoví a toto je strýko Ignác. Toto som ja a vedľa mňa je starého otcova vnučka, moja sesternica.

A. - A totože je kto?

P. - To je môj priateľ Bohuš. Spolu chodíme do školy.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

listovať, ipf. a răsfoi;

rodinný, adj. familial;

kto, pron. relat. cine;

otec, m. tată;

matka, f. mamă;

svadobný, -ă, -é, adj. de

nuntă;

spolužiak, m. coleg de școală;

spoločný, -á, -é, adj. comun(ă),

colectiv(ă);

pozrieť, pf. a privi;

ukázať, pf. a arăta;

ktorý, -á, -é, pron. relat. care;

poznať, pf. a cunoaște;

tento, táto, toto, pron. dem.
 ačesta, ačesta;
 tu, adv. aici;
 vľavo, adv. in stînga;
 bratanec, m. văr;
 vpravo, adv. in dreapta;
 sesternica, f. verișoară;
 farebný, -á, -é, adj. colorat(ă);
 stred, m. (in) mijloc;
 sedieť, pf. a ședea;
 starý otec, m. bunic;
 stará mama, f. bunică;
 brat, m. frate;
 sestra, f. soră;
 vpredu, adv. in față;

ujo, m. nene;
 teta, f. mătușă;
 strýko, m. unchi;
 vedľa, prep. alături, lângă;
 vnučka, f. nepotă;
 priateľ, m. prieten;
 spolu, adv. împreună;
 shodiť, ipf. a umbla;
 škola, f. școală;
 vzadu, adv. în spate;
 mamin, -ina, -ino, adj. pos. al (a)
 mamei;
 otcov, -ova, -ovo, adj. pos. al
 (a) tatălui.

II. CVIČENIA

Kto je to?

- (tvoja) otecko
- (můj) mamička
- (tvoj) mamocho
- (moja) otčim
- (naša) strýc = To je tvoj otecko
- (náš) babka
- (vaša) dedko
- (moja) švager
- (můj) švagríná
- (náš) rodičia
- (váš) posluchači
- (náš) příbuzní = To sú naši rodičia
- (váš) známi

Kto sú to?

- (náš) priatelia
- (váš) kolegovia
- (náš) spolužiaci

- (môj) priatelia
- (tvoj) rodičia

Kto sú to?

- (môj) známi = To sú moji priatelia

- (tvoj) kolegovia
- (môj) susedia

Pozri na

- (táto) fotografiu
- (táto) školu = Pozri na túto
- (táto) knihu fotografiu
- (táto) budovu
- (táto) kabelku
- (táto) tašku

1. A toto sú kto? . . . . . A kto sú toto?
2. Uhádněš, kto sú títo dvaja? ... Skús uhádnúť, kto sú títo štyria.
3. A pozri tuto, táto farebná ... A podívaj sa na túto farebnú
fotografia. fotku.
4. To je brat so sestrou ..... To sú dvojčatá.
5. V strede sedí starý otec ..... Vsadu sedí dedko s babkou
so starou mamou.
6. A totože je kto? ..... A ktože je toto?
7. Toto je moja matka ..... Toto je moja mať.
8. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

listujú, fotografia, v albume, môj, to, otec, svobodná, moja, spolužiaci, sú, naša, mať, vľavo, bratanec, vpravo, je, sester-nica, v strede, starý otec, ujo, stará mama, vpredu, sedia, a, tetka, vedľa, mňa, vnučka, otcova, starého, a, Peter, Adriana.

Príklad: Peter a Adriana listujú v albume.

9. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

To je môj otec a toto je moja matka. To je svadobná fotografia.
To sú moji spolužiaci. Vpredu sedia ujo a tetka. Vedľa mňa je
starého otcova vnučka. To sú študenti. To sú moji priatelia.

10. Čítajte po slovensky:

Acesta este un album. Aceştia sînt părinţii noştri. Aceasta este
mama mea. Acesta este vecinul meu. Fratele şi sora merg împreună la
şcoală. Lingă mine este bunica. Acesta este tatăl meu.

11. Použite správne nasledujúce tvary vo vetách: starý mať/staré
otec; rodinná album/svadobná album; moja kolega/môj kolegyňa.

Príklad: To je starý otec. To je stará mama.

12. OTÁZKY:

1. Kto listuje v albume?	5. Kto je vedľa mňa?
2. Čo sa pýta Adriana?	6. Kto je ^{na} svadobnej fotografii?
3. Aká je to fotografia?	7. Kto je na rodinnej fotografii?
4. Kto je v strede?	

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

tvoj, tvoja, tvoje, pron.

pos. al tău, a ta;

naš, naša, naše, pron. pos.

al nostru, a noastră;

váš, vaša, vaše, pron. pos.

al vostru, a voastră;

macocha, f. mamă vitregă;

otčim, m. tată vitreg;

babka, f. bunică;

dedko, m. bunic;

švagog, m. cumnat;

švagríná, f. cumnată;

príbuzný, m./adj. rudă, de rudenie;

známy, známa, známe, adj. cunoscut(ă);

dvojčatá, pl. tant. gemeni;

rodič, m. părinte;

mamička, f. mămucă;

mať, f. mamă;

sused, m. vecin.

POZDRAVUJEME SA, PREDSTAVUJEME SA

Peter a Štefan idú zo školy. Na hlavnom námestí stretnú Petrovho priateľa Dušana.

P. - Ahoj Dušan! Ako sa máš? Čo nového v škole?

D. - Ahoj, ďakujem, všetky skúšky som už urobil.

P. - Blahoželám. Dovoľ, aby som ti predstavil svojho priateľa Štefana.

D. - Teší ma. Ja som Dušan. A kde idete?

Š. - Ideme do kina.

P. - Poď s nami.

D. - Ďakujem, nemôžem, čakám návštevu.

P. - Škoda! Tak do videnia a príjemné pobavenie!

D. - Ďakujem, do videnia, tešilo ma, príďte ma navštíviť.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

ist, ipf. a merge;

hlavný, -á, -é adj. principal(ă);

námestie, n. piață;

stretnúť, pf. a intilni;

ahoj, interj. salut., noroc.;

ako sa máš, expr. ce mai faci?

nový, -á, -é, adj. nou, nouă;

skúška, f. examen;

urobiť, pf. a face;

blahoželať, pf. a felicita;

dovoliť, pf. a permite;

aby, conj. ca să, să;

predstaviť, pf. a prezenta;

pozdraviť, pf. a saluta,

a transmite salutări;

teší ma, expr. îmi pare bine;

kde, adv. unde;

kino, n. cinematograf;

čakať, ipf. a aștepta;

návšteva, f. vizită;

škoda, interj./f, păcat-pagubă;

do videnia, interj. la revedere;

príjemný, -á, -é, adj. plăcut(ă);

pobavenie, n. distracție;

tešilo ma, expr. mi-a făcut plăcere;

prísť, pf. a veni;

navštíviť, pf. a vizita, a face vizită.

II. CVIČENIA

- otec

- brat

- sused

Predstavujem vám (ti) - súdruh = Predstavujem vám (ti) otca

- švagor

- Štefan

-(svoj) otec

-(svoj) priateľ

Pozdravuj - (svoj) brat = Pozdravuj svojho otca

-(svoj) švagor

1. Dobrý deň, pani Nováková, ako ... slúži zdravie?	1. Ďakujem, dobre (zle)!
2. Dobrý večer, pani Nováková ..... Čo máte nového?	2. Ďakujem za opýtanie! Dobrý večer, pán Stanislav, všetko po starom!
3. Dobré ráno, príjemný deň	Dobrá noc, dobre sa vyspíte! (pekné sny!).
4. Ruky bozkávam, slečna No - .... vákova. Ako ste strávili dovolenku?	Ruky bozkávam, pani Nováková, vitajte u nás!
5. Česť práci, súdruhovia.	Česť, súdruh Novák! Ako skon- čila schôdzka?
6. Nazdar Peter!	Servus Dušan! Zdravím ťa, Peter!
7. Tak ja už idem, do videnia!	Do videnia, majte (maj) sa dobré! všetko najlepšie! veľa zdravia!
8. Dovoľte, aby som vám pred- .... stavil pána Nováka.	Dovoľte mi predstaviť vám pána Nováka.

... Predstavujem vám pána Nováka.

Môj priateľ Jašík - operný spevák.

9. Úctívá poklona!

... Moja úcta, milostivá pani!

Klaniam sa, ctené dámy!

10. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami: idú, na námestí, pozdravujú, hlavnom, študenti, priatelia, zo, starších, do, kolegov, nového, školy, čo, skúšky, v škole, ďakujem, som urobil, už, dovoľ, kde, aby, svojho, idete, priateľa, my, návštevu, kina, čakám, som predstavil, ti, ideme, nemôžem.

Príklad: Študenti idú do školy. Priatelia idú zo školy.

11. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Na hlavnom námestí stretnú Petrovho priateľa Dušana. Mám sa dobre. Ideme do kina. Ďakujem, všetky skúšky som už urobil.

12. Čítajte po slovensky:

- Ce mai faci? Ce este nou la scoală? Permite-mi să-ți prezint pe prietenul meu Ștefan.

- Și unde mergeți?

- Noi mergem la cinematograful. Hai cu noi.

- Mulțumesc, nu pot, aștept o vizită.

- Păcat.

13. Použite slova vo vetách:

ideme, skúšky, predstavujem, priateľ, študenti, dovoľ, nového.

Príklad: My ideme do školy.

14. Otázky:

1. Kto ide zo školy?

2. Koho stretnú na hlavnom námestí?

3. Ako sa pozdravujú?

4. Koho predstaví Peter?

5. Kde ide Peter a Štefan?

6. Čo čaká Dušan?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

dobrý deň, expr. bună ziua;
 ako slúži zdravie? expr. cum
     o mai duceți cu sănătatea;
 dobrý večer, expr. bună seara;
 čo máte nového, expr. ce mai
     e nou;
 všetko po starom, expr.
     nimic nou;
 dobré ráno, expr. bună dimi-
     neața;
 dobrú noc, expr. noapte bună;
 dobre sa vyspíte, expr.
     somn ușor;
 ruky bozkávam, expr. sărut
     mîinile;
 vitajte u nás, expr. bine ați
     venit la noi;
 stráviť, pf. a petrece;
 dovolenka, f. concediu;
 češť práci, expr. cinste
     muncii;

súдруh, m. tovarășe;
 súdružka, f. tovarășă;
 skončiť, pf. a (se) termina;
 schôdza, f. ședință;
 nazdar, interj. noroc;
 zdravím Ťa, expr. te salut;
 všetko najlepšie, expr. numai bine;
 veľa zdravia, expr. multă sănătate;
 majte sa dobre, expr. cu bine;
 spevák, m. cîntăreț;
 operný, -á, -é, adj. de operă;
 úctivá poklona, expr. am onoare
     să vă salut;
 moja úcta, expr. respectele mele;
 milostivá pani, expr. doamnă;
 klaniam sa, expr. respectele mele;
 ctené dámy, expr. stimate doamne.

KOĽKO JE HODÍN? - KOĽKÉHO JE DNES?

X. - Buďte tak láskavý, prosím vás, koľko je hodín?

Y. - O desať minút osem.

X. - Ďakujem pekne, a prepáčte.

J. - Ahoj, prepáč, prosím ťa, oneskoril som sa tri minúty.

M. - No ako obyčajne. To by bol zázrak, keby si ty nezmeškal.

J. - No veď sa už nehnevaj.

M. - Dobre, dobre, ale za to ma musíš pobožkať.

J. - Vidíš, to je už iná reč. Daj sem líčko.

M. - A o koľkej začína ten film?

J. - O pol deviatej. Nič sa neboj, stihneme to. A potom, o trištvrte na jedenásť, televízia vysiela tenisový zápas.

M. - No, to bude zas trvať až do tretej do rána, a ráno sa ti potom nebude chcieť vstávať do práce. O koľkej musíš vstávať?

J. - O štvrtí na osem.

M. - Tak čo stojíme, poďme už, lebo zmeškáme.

X. - Koľkého to máme dnes, pán Novák?

N. - No predsa dvadsiateho novembra!

X. - A kedy si to beriete tú dovolenku?

N. - Počkajte ... - tretí, štvrtý, piaty december ... siedmeho decembra.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

laskavý, -á, -é, adj. amabil(ă);

koľko, adv. cit;

hodina, f. oră;

minúta, f. minut;

pekne, adv. frumos;

prepáčiť, pf. a scuza;

nič sa nestalo, expr.

nu face nimic;

oneskoriť sa, pf. a întârzia;

no, part.

ako, adv. ca;

obyčajne, adv. de obicei;

zázrak, m. minune;

keby, conj. dacă;

veď, part.;

už, part.;

hnevať sa, ipf. a se supăra;

ale, conj. dar;

za, prepr. pentru;

musieť, vb. modal a trebui;

bozkať, ipf. a săruta;

už, adv. deja;

iný, -á, -é, adj. alt(ă);

reč, f. vorbă;

dať, pf. a da;

sem, adv. aici;

líčko, n. obraz;

začínať, ipf. a începe;

o pol deviatej, expr. la opt

și jumătate;

nič sa neboj, expr. nici o grijă;

stihnúť, pf. a ajunge la timp;

to, part.;

a, part. și;

potom, adv. apoi;

o trištvrte na jedenást, expr. la

unsprezece fără un sfert;

vysielať, ipf. a transmite;

tenisový, -á, -é, adj. de tenis;

zápas, m. meci;

trvať, ipf. a dura;

zas, zasa, adv. iarăși;

až, adv. pînă;

do tretej do rána, expr. la trei

dimineața;

chcieť, ipf. a vrea;

vstávať, ipf. a se scula;

práca, f. muncă;

štvrt na osem, expr. la șapte și

un sfert;

stať, ipf. a sta;

lebo, conj. că;

zmeškať, pf. a întârzia;

koľkého to máme dnes? expr. în ce

zi sîntem astăzi?

no predsa, part.;

dvadsať, num. douăzeci;

november, m. noiembrie;

počkať, pf. a aștepta;

december, m. decembrie;

dovolenka, f. concediu.

II. CVIČENIA

1. Mama, povedz mi, prosím ťa,
kolko je hodín? ... štvrt na osem.
2. Môžete mi povedať, prosím vás,
koľko je hodín? ... Ale áno, pol šiestej.
3. Koľko je hodín, prosím vás? ... tri štvrte na desať.
... o päť minút štvrt na šesť.
... o tri minúty pol siedmej.
... o štyri minúty tri štvrte na desať.
... o päť minút jedenásť.
... je deväť hodín a desať minút, o
päť minút štvrt na desať.
... je šesť minút po polnoci.
4. Aké máte hodiny/hodinky? - nástenné hodiny
- vreckové hodinky
- náramkové hodinky
5. Koľkého je dnes? ... dnes je piateho decembra
... dnes je desiateho januára
... šiesteho marca
... dnes je Silvester
... dnes je prvý marec
... dnes je štvrtý apríl
... je druhý február
... dnes je Prvý máj - sviatok práce
... dnes je tretí jún
... je prvý júl
... dnes je Dvadsiateho tretieho Augusta,

- Národný sviatok

... dnes je piateho septembra
 ... je osemnásteho októbra

6. Osmý marec je Medzinárodný deň žien.

- Dvadsiaty tretí August je ...

- Prvý máj je ...

7. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

prosím, koľko, je, desať, vás, osem, hodín, o, minút, tri, zmeš-
kal som, minúty, tri, film, ten, o, začína, koľkej, o tri, na,
jedenásť, štvrte, pán, máme, to, Novák, dnes, koľkého.

Príklad: Prosím vás, koľko je hodín?

8. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Je štvrt' na osem. O tri minúty začína film. O tri štvrte na jede-
 násť televízia vysiela tenisový zápas. To sú nástenné hodiny.

Dnes je piateho decembra.

9. Čítajte po slovensky:

Anul școlar începe la 17 septembrie. Pe 10 decembrie avem examene.
 Filmul începe la nouă fără un sfert. Am întîrziat 10 minute. Fil-
 mul începe peste un sfert de oră. Se întîlnesc la ora 12 și ju-
 mătate.

23 August 1944; 8 Martie - ziua internațională a femeii; 1 Mai -
 sărbătoarea muncii.

10. Použite slová vo vetách:

nehnevajte sa, prosím, koľko, máme, štvrt', dnes, chodíme.

Príklad: nehnevajte sa, mamička!

11. Otázky:

1. Koľkého je dnes?

2. O koľkej začínate pracovať?

3. O koľkej končí služba?

4. O koľkej začína televízny program?
5. Kedy máte dovolenku?
6. Kedy začína školský rok?
7. Kedy máte prázdniny?
8. Koľko rokov máte?
9. Koľko rokov má vaša mať/sestra, váš otec/brat?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

pol šiestej, expr. cinci ei jumătate;	január, m. ianuarie;
o päť minút štvrt na šesť, expr. cinci ei zece minute;	Silvester, m. revelion;
o tri minúty pol siedmej, expr. șase ei douăzeci ei șapte de minute;	prvý, -á, -é, num. primul, prima, întâi, întâia;
o štyri minúty tri štvrté na desať, expr. nouă ei patruzeci ei unu de minute;	marec, m. martie;
o päť minút jedenásť, expr. unsprezece fără cinci minute;	apríl, m. aprilie;
je šesť minút po polnoci, expr. este ora douăzeci ei patru ei șase minute;	júl, m. iulie;
hodiny, pl. tant. ceas;	národný, -á, -é, adj. național(ă);
nástenný, -á, -é, adj. de perete;	sviatok, m. sărbătoare;
vreckový, -á, -é, adj. de buzunar;	september, m. septembrie;
náramkový, -á, -é, adj. de mână;	október, m. octombrie;
december, m. decembrie;	medzinárodný, -á, -é, adj. inter-național(ă);
piaty, -a, -e, num. cinci (al cincilea, a cincea);	služba, f. servici; slujbă;
	končiť, ipf. a termina;
	televízny, -a, -e, adj. la televizor;
	program, m. program;
	školský, -á, -é, adj. școlar(ă);
	rok, m. an;
	prázdniny, pl. vacanță;
	kedy, adv. cînd.

Poznámka: častice (part.) sú neohybné slová, ktoré dodávajú slovu alebo vete rozličné významové odtienky, umocňujú emocionálny a intelektuálny obsah slova, vety. Neobsahujú nijaký lexikálny význam a nemajú syntaktické funkcie. Vyskytujú sa najviac v hovorenom prejave.

Napríklad: no, nuž, veď, tak, však, to, a, predsa, vari, atď.

NA FAKULTE

X. - Mladý pán, a kdeže študujete?

Y. - V Bukurešti, na fakulte slovenských jazykov.

X. - Hej? A koľkože rokov to študujete?

Y. - Najnovšie štyri roky.

X. - A je to zaujímavé?

Y. - Pravdaže.

Prestávka:

- Vy ste si už zaplánovali skúšky?

- Áno, siedmeho februára zo slovenčiny a osemnásteho marca z rumunčiny.

- A ktorá sa ti zdá najťažšia?

- Obidve.

- Čo máte teraz?

- Cvičko z ruštiny. A vy?

- My ideme na prednášku zo svetovej literatúry. Po štvrtom semestri robíme skúšky a veru to nebude také ľahké.

- Vieš čo, zabehni po prednáške, prosím ťa, do knižnice a popros pani knihovničku, aby mi odložila tú knižku.

- Ktorú?

- Ona už bude vedieť o čo ide. Vieš, ja nestačím, lebo idem na fonetiku. Robíme ju vo fonetickom kabinete, asistentka je prísna a musím si ešte niečo zopakovať.

- Dobre, vybavím.

- Ďakujem. A po prednáškach by sme sa mohli staviť v meste, čo povieš?

- Platí.

- Tak ahoj, už bežím, lebo už odzvonilo.

- Ahoj. A držím ti palce.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

mladý, -á, -é, adj. tânăr(ă);
 kdeže, adv. unde;
 študovať, ipf. a studia;
 slovenský, -á, -é, adj. slav(ă);
 jazyk, m. limbă;
 rok, m. an;
 najnovšie, adv. recent;
 zaujímavý, -á, -é, adj. intere-
 sant(ă);
 pravdaže, part. sigur, chiar
 așa;
 prestávka, f. pauză;
 zapláňovať, pf. a planifica;
 slovenčina, f. (lb.) slovacă;
 rumunčina, f. (lb.) română;
 zdať sa, ipf. a părea;
 obidve, num. amândouă;
 cvičko (cvičenie), n. curs
 practic (exercițiu);
 ruština, f. (lb.) rusă;
 prednáška, f. curs;
 svetový, -á, -é, adj. mondial(ă),
 universal(ă);
 semester, m. semestru;
 robiť skúšky, expr. a da
 examene;

veru, part.;
 taký, -á, -é, adj. așa;
 ľahký, -á, -é, adj. ușor, ușoară;
 zabehnúť, pf. a fugi;
 knižnica, f. bibliotecă;
 poprosiť, pf. a ruga;
 knižnička, f. bibliotecară;
 odložiť, pf. a pune la o parte
 (deoparte);
 knižka, f. carte;
 ísť o niečo, expr. a fi vorba
 despre ceva;
 nestačiť, ipf. a nu avea timp;
 lebo, conj. deoarece, pentru că;
 fonetický, -á, -é, adj. fonetic(ă);
 prísny, -a, -e, adj. sever(ă);
 zopakovať, pf. a recapitula,
 a repeta;
 vybaviť, pf. a rezolva;
 staviť sa, ipf. a se opri;
 mesto, n. oraș;
 platí., interj. de acord;
 bežať, ipf. a fugi;
 odzvoníť, pf. a suna de intrare;
 držať palce, expr. a ține pumnii.

II. CVIČENIA

- v Prahe, na právnickej fakulte
  - v Bratislave, na filozofickej fakulte
  - v Paríži, na prírodovedeckej fakulte
1. Janko, a kde študujete?
- v Londýne, na vysokej škole technickej
  - v Ríme, na vysokej škole výtvarných umení
  - v Moskve, na zahraničnom obchode
  - vo Varšave, na žurnalistike
- právo
  - jazyky
  - filozofiu
2. Slečna, a vy čo študujete?
- prírodné vedy
  - slavistiku, germanistiku
  - zemepis
  - žurnalistiku
  - zahraničné právo
  - na ôsmeho marca z ruštiny
  - na piateho mája zo slovenčiny
3. Na kedy ste si určili skúšky?
- na deviatego apríla z angličtiny
  - na štvrtého júna z francúzštiny
  - na prvého februára z rumunčiny
4. A porebali ste skúšky?
- áno
  - nie
5. No a ako dopadli skúšky?
- dobre
  - zle
6. Ako ste urobili skúšky?
- na výbornú
  - na veľmi dobrú
  - na dobrú

- ne jednotku; na dvojku; na trojku
- za jedno; za dve; za tri

7. ... asistentka je prísna .... - docent je zhovievavý
8. Platí. - Sedí. Súhlasím. Dobre!
9. ... zabehni po prednáške .... - Skoč po prednáške...
10. Vieš, ja nestačím, lebo - Vieš, ja nemám čas, lebo po se-
potom bežím na fonetiku. minári idem zase na fonetiku.
11. Tak ahoj! - Tak maj sa!

12. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

študenti, na, študujú, jazykov, fakulte, vy, slovanských, teraz,
máte, ideme, skúšky, kedy, zo, čo, svetovej, prednášku, litera-
túry, povedz, ta, najťažšia, ktorá prosím, zdá sa.

Príklad: Študenti študujú na fakulte slovanských jazykov.

13. Položte otázky, aby ste dostali nasledujúce odpovede:

Môj priateľ študuje slavistiku v Bukurešti. Deviateho decembra má
skúšky zo slovenčiny a osemnásteho z rumunčiny. Obidve skúšky sú
ťažké. Teraz máme prednášku zo svetovej literatúry. Poď do knižnice.
Po prednáškach by sme sa mohli staviť v meste.

14. Čítajte po slovensky:

Fratele meu studiază slavistica la facultatea de limbi slave.

Sora mea studiază dreptul. Prietenul studiază filozofia.

- Când v-ați planificat examenele?

Biblioteca mi-a pus la o parte o carte.

- Fugi pînă la bibliotecă.

15. Použite slová vo vetách:

študuje, ročníka, teraz, do knižnice, po prednáškach, ťažké, píšem.

Príklad: Môj priateľ študuje germanistiku.

16. Otázky:

1. Kde študujete?
2. Koľko rokov študujete?
3. Kedy ste si zaplánovali skúšky?
4. Ktorá skúška sa vám zdá najťažšia?
5. Čo máte teraz?
6. Kde sa stretneme po prednáškach?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

právnický, -á, -é, adj. de drept;

prírodovedecký, -á, -é, adj. de

ştiinţe naturale;

vysoká škola, expr. şcoala su-

perioară;

technický, -á, -é, adj. tehnic(ă);

výtvarné umenie, expr. artă

plastică;

zahranličný obchod, expr. comerţ

exterior;

žurnalistika, f. ziaristică;

právo, s.n. drept;

zemepis, m. geografie;

zahranličné právo, expr. drept

internaţional;

angličtina, f. (lb.) engleză;

francúzština, f. (lb.) franceză;

porobiť skúšky, expr. a lua

examelele;

dopadnúť, pf. a se desfăşura,

a decurge, a ieşi;

zhovievavý, -á, -é, adj. indul-

gent(ă);

súhlasit, pf. a fi de acord;

Praha, f. Praga;

Paríž, m. Paris;

Londýn, m. Londra;

Rím, m. Roma;

Moskva, f. Moscova;

Varšava, f. Varsovia.

V MESTE

- X. - Povedzte mi, prosím vás pekne, ako by som sa dostal čo najrýchlejšie do stredu mesta?
- Y. - To nie je tak ťažké ... buď električkou číslo 3., 6., 9., buď autobusom č. 32, alebo trolejbusom č. 85, 87, 94. No a najľahšie by ste sa dostali do centra taxíkom.
- X. - Ďakujem vám pekne za poskytnuté informácie.
- Y. - Prosím.
- X. - Ale ešte na niečo by som sa vás rád opýtal, pravda, ak nezdržujem.
- Y. - Nie, nech sa páči!
- X. - Hotel Union a hlavná pošta sú tiež v centre mesta?
- Y. - Hej! Nehnevajte sa, vy ste po prvé v našom meste?
- X. - Áno!
- Y. - Tak keď už budete v centre mesta, ľahko to nájdete, popripade sa ešte niekoho opýtate.
- X. - Ďakujem vám ešte raz za ochotu a nehnevajte sa, že som zdržoval. Do videnia!
- Y. - Ale prosím vás! Nič sa nestalo. Rád pomôžem, keď môžem. Do videnia a príjemný pobyt v našom meste!
-
- X. - Prosím vás, hotel Union je tu niekde nablízku?
- O. - Ale áno! Choďte ešte kúsok rovno a potom zabočte doľava.
- X. - Ďakujem.
- O. - Prosím.
-

I. SLOVIČKA K ROZHOVORU

mesto, n. oraş;
 povedať, pf. a spune;
 dostať sa, pf. a ajunge;
 stred, m. centru;
 ťažký, -á, -é, adj. greu(grea);
 buď, adv. fie;
 električka, f. tramvai;
 poskytnúť, pf. a da;
 zdržovať, ipf. a reține;
 po prvé, adv. pentru prima
 dată;
 prvý raz, adv. prima dată;
 ľahko, adv. ușor;

nájsť, pf. a găsi;
 poprípade, adv. eventual;
 ochota, f. bunăvoință;
 pomôcť, pf. a ajuta;
 môcť, ipf. a putea;
 príjemný, -á, -é, adj. plăcut(ă);
 pobyt, m. sejur;
 nablízku, adv. prin apropiere;
 kúsok, m. bucată;
 rovnô, adv. drept înainte;
 zabôčiť, pf. a ocoli, a vira;
 doľava, adv. la stînga.

II. CVIČENIA

1. Povedzte mi, prosím vás pekne, - na Hviezdoslavovo námestie
 ako by som sa dostal čo naj- - na Námestie republiky
 rýchlejšie . . . . . - do stredu mesta
 - na hlavnú stanicu
 - na letisko
2. Môžete mi povedať, prosím vás, - k hotelu Ambasador
 ako by som došiel - k Národnému divadlu
 - na Univerzitu
3. Mohli by ste mi povedať, - kde je tu Ústredná sporiteľňa
 prosím vás - kde je Národné múzeum
 - kde je kaviareň Mocca?
4. Neviete náhodou, prosím vás - kde je ulica Ľudovíta Štúra

5. To je veľmi jednoduché ... Nastúpíte na trojku alebo šestku a tá vás zavezie priamo do centra.
6. Jednoducho ... Nastúpíte na deviatku a vystúpite na predposlednej zastávke.
7. Ľahko to nájdete ... Nastúpíte na električku č. 4 a vystúpite na konečnej. Tam je Národné divadlo.
8. Hneď vám vysvetlím, ako sa tam rýchlo dostanete ... Zveziete sa dvojku až na námestie Ľ. Štúra, tam prestúpite na trolejbus č. 14 a na piatej zastávke vystúpite.
9. Choďte ... ešte kúsok doľava a potom zabočte doprava.
10. Pôjdete ... ešte asi 300 metrov priamo po hlavnom bulvári a hneď za rohom je kaviareň "Slovan".
11. Musíte ísť ... naspäť približne 500 metrov, prvá ulica doľava a hneď na rohu je Cesťovná kancelária.
12. Vy ste po prvé v hlavnom meste? (Áno, som po prvé v hlavnom meste). - prvý raz, prvýkrát, posledný raz, poslednýkrát
13. Kedy ste boli naposledy v Bukurešti? - v Bratislave, v Prahe, v Paríži, v Londýne, v Ríme
(Naposledy som bola v Bukurešti pred mesiacom).

14. Utvorte vety s následujícími slovy:

prosím, ako, sa vás, som, pekne, by, dostal, do, električkou, mesta, stredu, najľahšie, ďakujem, kde, informácie, za, hotel, hlavná, a, v, mesta, centre, sú, pošta, tiež, vy, po, ste, prvé, v, meste, našom.

Príklad: Prosím vás, ako by som sa dostal do stredy mesta.

15. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

To nie je tak ťažké, električkou číslo 3 alebo autobusom číslo

32. Hotel a hlavná pošta sú v strede mesta. Áno, ja som po prvé vo vašom meste. Národné divadlo je v centre mesta.

16. Čítajte po slovensky:

Sint pentru prima dată în acest oraş.

- Spuneţi-mi, vă rog, cum ajung mai repede în centrul oraşului?
- Simplu, cu tramvaiul Nr. 5.
- Nu vă supăraţi, unde se află hotelul Union?

17. Použite slova vo vetách:

električkou, pošta, mesta, pôprvé, prepáčte, ďakujem, ľahko, opýtate sa.

Príklad: Električkou sa dostaneme do stredy mesta.

18. Otázky:

1. Vy ste po prvé v hlavnom meste?
2. Kde je hlavná pošta?
3. Ako sa dostanem do stredy mesta?
4. Kde je hotel Union?
5. Kde je ulica Pitar Moš?
6. Ako sa dostanete na hlavnú stanicu?
7. Kde je Národné divadlo?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

stanica, f. gară;	hneď, adv. imediat;
letisko, n. aeroport;	vysvetliť, pf. a explica;
dôjsť, pf. a ajunge;	zviať sa, pf. a merge;
národný, -á, -é, adj. național(ă);	prestúpiť, pf. a schimba;
divadlo, n. teatru;	dopredu, adv. înainte;
ústredný, -á, -é, adj. central(ă);	doprava, adv. la dreapta;
sporiteľňa, f. casă de economii;	asi, adv. cam;
kaviareň, f. cafenea;	naspäť, adv. înapoi;
ulica, f. stradă;	približne, adv. aproximativ;
náhodou, adv. cumva; din in-	hlavné mesto, n. capitală;
timplare;	roh, m. colț (<u>za rohom</u> -după
jednoduchý, -á, -é, adj. simplu(ă);	colț; <u>na rohu</u> - la colț);
jednoducho, adv. simplu;	prvý raz, adv. prima dată;
nastúpiť, pf. a se urca (a lua);	prvýkrát, num. prima oară;
zaviesť, pf. a duce;	posledný raz, adv. ultima dată;
priamo, adv. direct;	poslednýkrát, num. ultima oară;
vystúpiť, pf. a coborî;	naposledy, adv. ultima dată.
zastávka, f. stație;	
predposledný, -á, -é, adj. pen-	
ultim(ă);	
na konečnej, expr. la capăt	
(la ultima stație);	

V KINE

- Peter, poďme do nejakého kina, dávno som už nič nevidel a potom dnes máme predsa voľné celé poobedie.
- Nedbám, ale čo by sme si pozreli?
- Čo ja viem, nemáš u seba nejaké dnešné noviny?
- Myslím, že áno.
- Tak sa pozri na program kín.
- Už to mám! Pozri, poďme na Sicílskeho vraha. Dávajú to v kine Capitol.
- To bude zas nejaký taliansky film!
- Nie, je to francúzsko-talianska koprodukcia.
- Hej, a kto má réžiu?
- Zrežíroval to Bellini a je tam vynikajúce herecké obsadenie: v titulnej roli hrá Castrofani s Bourietovou a druhú dvojicu hrajú Moutale s Anie Févalovou.
- Tak to sú samé esá, človeče! No poďme sa teda na to pozrieť. Bude to iste farebný film.
- To neviem, uvidíme, ale pridajme do kroku, aby sme dostali dobré lístky.
- - - - -
- Prosím si dva lístky nateraz, v pätnástom rade v strede, keď je to možné.
- V strede, žiaľbohu, už nemám, iba na kraji. Alebo vyhovuje vám dvadsiaty rad?
- Hej! Ďakujem. Poďme, Peter, aby sme stihli aj týždenník!
- - - - -
- Tak, ako sa ti to páčilo?
- Pravdu povediac, čakal som viac od toho Belliniho. Je to predsa režisér svetového mena a zhadzuje sa takýmto spôsobom.

- Máš pravdu, bol to celkom lacný príbeh: samá vražda, streľba, no hotový krvák.
  - Ale ľudia na to letia ako muchy na med.
  - No vieš, proti gustu žiadny dišputát!
  - Veď áno, ale tentoraz sme aj my pekne naleteli pánovi Bellinimu!
-

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

kino, n. cinematograf;
 nejaký,-á,-é, adj. vreun, vreo;
 dávno, adv. de mult;
 nič, pron. nehot. nimic;
 vidieť, ipf. a vedea;
 voľný,-á,-é, adj. liber(ă);
 celý,-á,-é, adj. întreg,
 întregă, tot. toată;
 poobedie, n. după masă;
 nedbám, expr. sint de acord;
 pozrieť si niečo, expr. a se
 duce la ceva;
 čo ja viem, expr. știu eu;
 dnešný,-á,-é, adj. de azi;
 noviny, pl. tant. ziar;
 myslím, že áno, expr. cred
 că da;
 už to mám, expr. am găsit;
 sicílsky,-a,-e, adj. sici-
 lian(ă);
 vrah, m. ucigaș;

dávať niečo, expr. a rula;
 mať réžiu, expr. a semna regia;
 zrežirovať, pf. a regiza;
 vynikajúci,-a,-e, adj. excelent(ă);
 herecké obsadenie, expr. distri-
 buție;
 titulný,-á,-é, adj. titular(ă);
 rola, f. rol;
 hrať, ipf. a juca;
 dvojica, f. pereche;
 eso, n. as;
 pozrieť sa na to, expr. a vedea;
 farebný,-á,-é, adj. în culori,
 colorat(ă);
 pridať do kroku, expr. a grăbi
 pasul;
 lístok, m. bilet;
 nateraz, adv. pentru acum;
 rad, m. rînd;
 možný,-á,-é, adj. posibil(ă);
 žiaľbohu, adv. din păcate;

kraj, m. margine;
 vyhovovať, ipf. a conveni;
 týždenník, m. jurnal;
 páčiť, ipf. a plăcea;
 pravdu povediac, expr. să-ți
 spun drept;
 čakať viac od niekoho, expr.
 a se aștepta la mai mult
 de la cineva;
 režisér, m. regizor;
 svetového mena, expr. de
 renume mondial;
 zhadzovať sa, ipf. a se comp-
 romite;
 takýmto spôsobom, expr. în
 așa hal;
 mať pravdu, expr. a avea
 dreptate;

II. CVIČENIA

1. Aký film si videl(a)?

Videl(a) som

lačný, -á, -é, adj. ieftin(ă);
 príbeh, m. întâmplare, istori-
 oară;
 samá vražda, expr. numai crime;
 streľba, f. împușcătură;
 hotový krvák, expr. scenă cu
 multe crime, singe;
 letieť ako muchy na med, expr.
 a se duce ca muștele la miere;
 proti gustu žiadny dišputát,
 expr. gusturile nu se discută;
 tentoraz, adv. de data asta;
 nalietať niekomu, expr. a se
 păcăli.

- farebný film
- čierno-biely
- širokouchlý
- panoramatický
- dobrodružný
- detektívku
- psychologický
- historický
- vedecko-fantastický
- hudobný

- nemý

2. Aký film premietajú dnes?

Dnes premietajú

- rumunský film
- francúzsky film
- český
- americký
- anglický
- slovenský
- nemecký
- sovietsky

3. Koľko lístkov chcete?

Prosím si jeden lístok

- na šiestu, na ôsmu, na desiatu

4. Réžia bola výborná

- Kamera nádherná

5. Poďme do nejakého kina

- Pozrime si nejaký film

6. A kto má réžiu?

- A kto je režisérom filmu?

7. Scenaristom filmu je

- Scenár je napísaný podľa literárnej predlohy rovnomenného románu.

8. Hlavná úloha bola zverená

americkému hercovi

- V hlavnej úlohe hrá známa rumunská herečka.

9. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

do, poďme, voľné, kina, dnes, poobedie, na, máme, pozri sa, program, taliansky, to, je, nie, to, koprodukcia, film, človeče, na, to, pozrieť, farebný, iste, režisér, bude, pravdu, má, povediac, svetového.

Príklad: Poďme do kina.

10. Položte otázky, aby ste dostali odpoveď:

To bude nejaký taliansky film. Zrežíroval to Bellini. Pravdu povediac, čakal som viac od toho Belliniho. Je to predsa režisér svetového mena, a zhadzuje sa takýmto spôsobom.

11. Čítajte po slovensky:

Azi vom merge la cinematograf. Dar ce să vedem?

- Ce ştiu eu, nu ai ziarul de azi?

Iată la cinematograful Capitol rulează un film italian. Nu, este o coproducţie franco-italiană. Regizor este Bellini şi distribuţia este excelentă. Va fi desigur un film în culori. Să mergem!

12. Použite slová vo vetách:

kina, premietajú, réžia, scenaristom, úloha, hrá, distribúcia, pozri, prosím si.

Príklad: Podme do kina.

13. Otázky:

1. Kedy ste boli naposledy v kine?
2. Aký film ste videli?
3. Kto hral v titulnej role?
4. Kto mal réžiu?
5. Bol to farebný film?
6. Videli ste aj týždenník?
7. Ako sa vám to páčilo?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

čierno-biely, adj. alb-negru;

širokouchlý, adj. ecran lat;

panoramatický, adj. ecran

panoramic;

dobrodružný, adj. de aventură;

detektívka, f. film, carte

poliţist(ă);

vedecko-fantastický, adj.

ştiinţifico-fantastic;

hudobný, adj. muzical;

nemý, adj. mut;

premietať, ipf. a proiecta

(a rula)

na šiestu, adv. pentru ora şase;

predloha, f. model;

rovnomený, -á, -é, adj. cu acelaş

titlu;

zveriť, pf. a încredinţa;

hlavná úloha, f. rolul principal;

známy, -a, -e, adj. cunoscut(ă);

herečka, f. actriţă.

V DIVADLE

- Vierka, kedy ste boli posledný raz v divadle?
  - Aby som bola úprimná, dávno som už nebola na nejakom predstavení. Viete, som veľmi zaneprázdnená; mám roboty až-až.
  - Tak by som vám odporúčal pozrieť si Sokoličovu veselohru: Keď kohút zakikiríka. Rozkošná vec. Stojí to za to.
  - A kde to hrajú?
  - Na Malej scéne.
  - No, opravdu, rada by som si to pozrela, ale neviem, či zoženiem lístky.
  - Opýtajte sa v predpredaji lístkov, a ak je už vypredané sobotňajšie predstavenie, požičiam vám svoju abonentku: je pre dvoch, môžete si pozvať aj vášho priateľa.
  - Ďakujem vám veľmi pekne, pán Novák, ste naozaj milý...
  - No, no, nechajte tie komplimenty, Vierka, a choďte sa na to pozrieť. Iste neoľutujete. Ručím vám za to!
-

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

úprimný, -á, -é, adj. sincer(ă);

predstavenie, n. spectacol;

zaneprázdnený, -á, -é, adj.

ocupat(ă);

až-až, expr. mult de tot;

roboty, f. treabă, muncă;

odporúčať, ipf. a recomanda;

veselohra, f. comedie;

kohút, m. cocos;

zakikiríkať, pf. a cînta(co-
cogul);

rozkošný, -á, -é, adj. delicios,

deliciosă;

stáť sa to, expr. a merita;

opravdu, adv. într-adevăr;

zohnať, pf. a face rost;

predpredaj, m. vînzare (de bi-
lete) cu cîteva zile înain-
tea spectacolului;

vypredaný, -á, -é, adj. vîndut(ă);

sobotňajší, -a, -e, adj. de sîm-
bătă;

požičať, pf. a imprumuta;
 abonentka, f. abonament;
 pozvať, pf. a invita;

milý, -á, -é, adj. dráguť(ä);
 neolútovať, pf. a nu regreta;
 ručiť, ipf. a garanta.

II. CVIČENIE

1. Na kedy si prosíte tie
 lístky a koľko?

Prosím si šesť lístkov

- na dnešné predstavenie
- na zajtrajšie predstavenie
- na nedeľné predstavenie

2. A kde si prosíte?

Prosím si

- na prízemí
- na balkóne
- v krajnej lóži

3. Aký druh divadelnej hry
 máte radi?

Mám rád(a)

- činohru
- veselohru
- tragédiu

4. Aby som bola úprimná ...

- Aby som vám pravdu povedala ...

5. Odporúčal by som vám
pozrieť si ...

- Radil by som vám ísť na ...

6. Hra má tri dejstvá a
štyri obrazy

- Hra má päť dejstiev a sedem
obrazov

7. Bol(a) som v divadle

- idem do divadla

Bol(a) som v kine

- ideme do kina

Boli sme v meste

- ideme do mesta

Boli sme v triede

- ideme do triedy

Bol(a) som na fakulte

- ideme na fakultu

Boli sme na výlete - ideme na výlet

Bol(a) som na koncerte - ideme na koncert

8. Požičiam vám abonentku

... ti knihu

... ti zošit

... vám peniaze

9. Môžete pozvať priateľa

. . . . . brata

. . . . . kolegu

. . . . . susedku

. . . . . sestru

. . . . . kolegyňu

10. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

v divadle, dávno, posledný, kedy, aby, bola, kedy, úprimná,

Vierka, ste, som, ste, nebola, boli, mám, som, zaneprázdnená,
až-až, veľmi, roboty, odporúčal, veselohru, pozrieť, by, som, si,

vám, Sokoličovu, za, stojí, to, zoženiem, to, ale, či, neviem,
lístky, choďte na, sa, to, pozrieť, ďakujem pekne, veľmi, vám.

Príklad: Dávno som nebola.

11. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Abý som bola úprimná, dávno som už nebola. na Malej scéne. Ale
neviem, či zoženiem lístky. Požičiam vám svoju abonentku.

12. Čítajte po slovensky:

De mult n-am mai fost la teatru. Sînt foarte ocupată. Am multă
treabă. Merită să vedeți o comedie. Dar nu ătiu dacă pot face
rost de bilete. Dacă biletele sînt vîndute, vă împrumut abona-
mentul meu.

13. Použite slová vo vetách:

posledný raz, v divadle, roboty, úprimná, hrajú, neviem,

opýtajte sa, požičiam, pozvať, naozaj, choďte.

Príklad: Kedy ste boli posledný raz v hlavnom meste?

14. Otázky:

1. Kedy ste boli posledný raz v divadle?
2. Prečo ste neboli dávno na nejakom predstavení?
3. Akú veselohru odporúča pán Novák Vierke?
4. Ako sa volá táto veselohra?
5. Kde to hrajú?
6. Na kedy si prosíte lístky?
7. Koľko lístkov si prosíte?
8. Kto má abonentku?
9. Akú divadelnú hru ste naposledy videli?
10. Koľko dejstiev mala?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

zajtrajší, -a, -e, adj. de mîne;
 nedeľný, -á, -é, adj. de duminică;
 prízemie, n. parter;
 činohra, f. dramă, teatru dramatic;
 aby som vám pravdu povedal(a),
 expr. să vă spun drept;

radiť, ipf. a sfătui;
 dejstvo, n. act;
 obraz, m. tablou;
 výlet, m. excursie?
 koncert, m. concert;
 prečo, adv. de ce, pentruce,
 din ce cauză.

V OPERE

- Ahoj, Peter, kde sa stále túlaš, človeče?!
  - Prečo, prosím ťa?
  - Včera večer som ti zvonil asi okolo ôsmej, ale zase ťa nebolo.
  - No prepáč, ale včera večer som bol v opere.
  - Hej? A čo si videl?
  - Verdiho Aidu.
  - A aké bolo prevedenie?
  - Skutočne nádherné! Veľmi sa mi páčila ouvertúra a potom najmä tretie dejstvo.
  - A kto spieval hlavnú úlohu?
  - Ludovic Spiess. Je to znamenitý tenorista. V hlavnej ženskej úlohe spievala Elena Cernei - mezosopranistka svetovej úrovne. Prekvapila ma jej hlasová sviežosť a podmanivosť ako aj zmysel pre jemné hlasové odtiene.
  - A čo povieš na zborové partie?
  - No tie boli naozaj úchvatné! A potom veľmi na mňa zapôsobila vynaliezavá dekorácia scény a kostymácia.
  - A čo orchester?
  - Predstav si, že ten von Karayan dirigoval od začiatku do konca bez partitúry. Orchester je vynikajúco zohratý a zladený, aj napriek dosť veľkému počtu mladých členov.
  - Tak teda ako vidím, vydarený večer a silný umelecký zážitok!
  - To teda áno!
-

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

stále, adv. mereu; túlať sa, ipf. a hoinări; zvoniť, pf. a suna;	ťa nebolo, expr. nu erai (acasă), nu te-am găsit; prevedenie, n. execuție, realizare;

skutočne, adv. intr-adevăr;
 nádherný, -á, -é, adj. superb(ă);
 spievať, ipf. a cînta;
 znamenitý, -á, -é, adj. excel-
 lent(ă);
 tenorista, m. tenor;
 mezosopranistka, f. mezzo-
 soprană;
 úroveň, f. nivel;
 prekvapiť, pf. a surprinde;
 hlasový, -á, -é, adj. vocal;
 sviežosť, f. prospețime;
 podmanivosť, f. capacitate de
 a cuceri;
 zmysel, m. simț;
 jemný, -á, -é, adj. fin(ă);
 odtieň, m. nuanță;
 zborový, -á, -é, adj. de cor,
 coral;
 partia, f. parte;
 úchvatný, -á, -é, adj. cuceritor,
 răpitor;
 zapôsobiť, pf. a impresiona;
 vynaliezavý, -á, -é, inventiv(ă);

II. CVIČENIA

1. Akú hudbu máte radšej?

- Mám radšej vážnu hudbu

dekorácia, f. decor;
 kostymácia, f. costumare;
 orchester, m. orchestră;
 predstaviť si, pf. a-și imagina;
 dirigovať, ipf. a dirija;
 od začiatku do konca, expr.
 de la început pînă la sfîrșit
 (capăt);
 vynikajúci, -a, -e, adj. excep-
 țional(ă);
 zohratý, -á, -é, adj. omogen(ă);
 zladený, -á, -é, adj. armonizat(ă);
 napriek, adv. în ciuda;
 počet, m. număr;
 člen, m. membru;
 vydarený, -á, -é, adj. reușit(ă);
 silný, -á, -é, adj. puternic(ă);
 umelecký, -á, -é, adj. artistic(ă);
 zážitok, m. trăire, impresie;
 to teda áno, expr. cred și eu,
 intr-adevăr, ba bine că nu;
 dejstvo, n. act.

- komornú

- symfonickú

- bitovú

- pop (ľahkú)

- džezovú
- opernú
- operetnú
- ľudovú

2. Ktorý typ operného speváka sa vám najviac páči?

- Najviac sa mi páči tenorista (tenor)
  - barytonista (barytón)
  - basista (bas)
  - sopranistka (soprán)
  - mezzosopranistka (mezzosoprán)
  - altistka (alt)

3. Aký orchester máte radi?

- Mám rád (rada)
  - komorný orchester
  - symfonický orchester
  - sláčikový orchester
- symfonický koncert
- koncert pre klavír a orchester

4. A aký koncert?

5. Kto hosťoval u nás?

- Hosťoval u nás
  - zahraničný huslista
  - svetoznámy klavirista
  - známy dirigent
  - operný súbor
  - baletný súbor

6. A v Bukurešti?

- V Bukurešti hosťovalo
  - vychýrené hudobné teleso
  - hudobnozábavné divadlo

7. Aké libreto má opera?

- Opera má
  - libreto podľa literárnej predlohy V. Huga

8. Aké javiskové stvornenie?

- Opera má
  - zaujímavé javiskové stvornenie

9. Akú scenériu a kostymáciu? - efektnú scenériu a kostymáciu
10. Akú hudobnú reč? - výraznú hudobnú reč
11. ... kde sa stále túlaš? - ... kde stále chodíš?
12. ... dirigoval bez partitúry - ... dirigoval spamäti (nasпамäť)
13. To teda áno! - Veru áno!
14. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

človeče, sa, túlaš, kde, stále, prečo, včera, ťa, ti, som, prosím, zvonili, kedy, ale, asi, zase, okolo, a ťa, čamej, nebolo, prepáč, vieš, v opere, som, videl, včera, čo, večer, si, a, Aidu, nádherné, aké, skutočne, bolo, prevedenie, a kto, znamenitý, spieval, tenorista, úlohu, v hlavnej, hlavnú, ženskej, mezosopránistka, úlohe, úrovne, ma, sviežosť, svetovej, hlasová, jej, prekvapila, od, do, dirigoval, konca, bez, začiatku, partitúry.

Príklad: Od začiatku do konca dirigoval bez partitúry.

15. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Včera večer som bol v opere. Verdiho Aidu. Skutočne nádherné! Znamenitý tenorista a mezosopránistka svetovej úrovne. No tie boli naozaj úchvatné. Predstav si, že dirigoval bez partitúry.

16. Čítajte po slovensky:

Te-am sunat în jurul erei 8, dar nu te-am găsit acasă. Pe unde hoinărești, omule? Ieri seară am fost la operă. Am văzut Aida de Verdi. În rolurile principale au cîntat tenoristul Ludovic Spiess și mezosoprana Elena Cernei. A fost o seară reușită.

17. Použite slová vo vetách:

túlaš, zase, včera, videl, páčila sa mi, dejstvo, úlohu, prekvapila ma, na mňa, predstav si, zohratý.

Príklad: Zase ťa nebolo.

18. Otázky:

1. Kto zvonil Petrovi?	5. Kto spieval hlavnú úlohu?
2. Kde bol Peter?	6. Kto spieval v hlavnej ženskej
3. Čo videl v opere?	úlohe?
4. Aké bolo prevedenie?	7. Kto dirigoval?
8. Aký bol to orchester?	

III. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

hudba, f. muzică;	hostovať, ipf. a fi in turneu
vážna, adj. grea (serioasă);	in calitate de oaspete;
komorný, -á, -é, adj. de cameră;	zahraničný, -á, -é, adj. de peste
symfonický, -á, -é, adj. simfo-	hotare;
nic(ă);	huslista, m. violonist;
bítový, -á, -é, adj. de bit;	klavirista, m. pianist;
pop, expr. muzică ușoară;	dirigent, m. dirijor;
džezový, -á, -é, adj. de jazz;	baletný, -á, -é, adj. de balet;
operný, -á, -é, adj. de operă;	súbor, m. ansamblu;
operetný, -á, -é, adj. de operetă;	predloha, f. model;
ľudový, -á, -é, adj. popular(ă);	vychýrený, -á, -é, adj. renumit(ă);
spevák, m. cântăreț;	hudobné teleso, expr. ansamblu
sláčikový, adj. de coarde;	(muzical).
klavír, m. pian;	

Anekdoty:

1. V opere sa istá pani obracia na svojho muža:
  - Musela som už túto operu niekedy počuť, lebo kulisy sa mi zdajú veľmi známe.
2. - Otec, prečo ten spevák, keď skončí, ukazuje na dirigenta a na orchester?
  - Zvažuje na nich vinu.

3. Dve operné spevačky sa rozprávajú:

- Poistila som sa na päť miliónov dolárov pre prípad straty hlasu.
  - Nepovedz! A čo si urobila s toľkými peniazmi?
-

4. V divadle:

- Prosím vás, máte dva lístky do prvého radu na prízemí?
- Máme - odpovedá pokladnička.
- A do druhého radu na balkóne?
- Tiež.
- A do tretej lôžky?
- Prosím ... ale kam si želáte?
- No už nikam; musí to byť teda hlúpa hra, keď máte toľko vstupeniek voľných.

5. Návštevník divadla príde po prvom dejstve do šatne a pýta si svoj kabát. Šatníarka sa čuduje:

- Už odchádzate? Veď ešte budú dve dejstvá.
- Práve preto.

V MÚZEU, V GALÉRII, NA VÝSTAVE

- Aké múzea alebo galérie možno navštíviť v Bukurešti?
- Máme tu nedávno založené Historické múzeum RSR. Je to pozoruhodný prierez históriou rumunského národa. Potom je tu Múzeum RKS a rôzne menšie múzeá založené na počesť významných rumunských osobností.
- A kde máte zoskupené umenie?
- To je vystavené v rozľahlých priestoroch Národnej galérie v Paláci republiky.
- Čo všetko je tam zastúpené?
- Je tam výtvarné umenie, sochárstvo, rezbárstvo, ľudové umenie a najstaršie rumunské umelecké a kultúrne pamiatky.
- A kde sa vystavuje súčasné umenie?
- Na to máme niekoľko výstavných siení. Najväčšia a najznámejšia z nich je sieň Dalles. Tam veľmi často vystavujú zahraniční umelci: výtvarníci, sochári atď.
- Pozri, práve prechádzame popri Dalles. Aká výstava je tam?
- Je to výstava umeleckej fotografie '72.
- Jéj, to ma veľmi zaujíma. Poďme sa na to pozrieť!
- Poďme!
- A koľko je vstupné?
- Myslím, že dva leje.
- Tak tu máš štyri leje.
- Čo blázníš, nechaj si peniaze, si predsa mojím hosťom!

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

múzeum, n. muzeu;
 pozoruhodný, -á, -é, adj. remarcabil(ă);

prierez, m. trecere în revistă;
 národ, m. națiune;
 na počesť, expr. în cinstea;

osobnosť, f. personalitate;
 zoskupený, -á, -é, adj.
 strîns(ă), adunat(ă);
 umenie, n. artă;
 vystavený, -á, -é, adj. expus(ă);
 rozľahlý, -á, -é, adj. vast(ă);
 priestor, m. spațiu;
 národný, -á, -é, adj. național(ă);
 palác, m. palat;
 zastúpený, -á, -é, adj. repre-
 zentat(ă);
 výtvarné umenie, expr. artă
 plastică;

sochárstvo, n. sculptură;
 rezbárstvo, n. sculptură în lemn;
 pamiatka, f. monument;
 vystavovať, ipf. a expune;
 súčasný, -á, -é, adj. contempo-
 ran(ă);
 výstavná sieň, expr. sală de
 expoziție;
 výtvarník, m. artist plastic;
 sochár, m. sculptor;
 výstava, f. expoziție;
 umelecký, -á, -é, adj. artistic(ă);
 vstupné, n. taxă de intrare;
 bláznit', ipf. a fi nebun.

II. CVIČENIA

1. Múzeum bolo založené

- zriadené, usporiadané, zrušené

2. rozľahlé priestory

- rozaishle priestory

3. Koho si videl(a)?

Videl(a) som maliarov

- sochárov, staviteľov, hudobníkov,
 skladateľov

4. Čo máš rád (rada)?

Mám rád olejomaľby

- portréty, krajinky, kresby, abstr-
 aktne maliarstvo, sochárstvo

5. To ma zaujíma

- O to mám záujem.

6. To ma nezaujíma

- O to nemám záujem.

7. To mám rád(rada)

- To nemám rád(rada).

8. Utvorte vety s nasledujúcimi slovami:

navštíviť, založené, múzea, nedávno, pozoruhodný, alebo, možno,
 prierez, možno, historiou, aké, národa, potom, v, rumunského, je,

rôzne, Historické, menšie, na, osobností, múzeá, počesť, rumunských, zastúpené, umenie, pamiatky, je, čo, sochárstvo, ľudové, tam, kultúrne, všetko.

Príklad: Čo všetko je tam zastúpené?

9. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Máme tu nedávno založené Historické múzeum RSR. To je vystavené v rozľahlých priestoroch Národnej galérie v Paláci republiky. Je tam výtvarné umenie, sochárstvo, rezbárstvo, ľudové umenie a najstaršie rumunské umelecké a kultúrne pamiatky. Na to máme niekoľko výstavných siení. Myslím, že dva leje.

10. Čítajte po slovensky:

Acesta este muzeul istoric al R. S. România. Este o trecere în revistă remarcabilă a istoriei poporului român. Acolo se află arta plastică, sculptura, sculptura în lemn, arta populară. Pentru arta contemporană avem câteva săli de expoziție. Acolo expun adesea artiștii plastici.

11. Napíš te správne:

múzeum historické RSR; múzeum RKS; národná galéria, palác republiky.

12. Použite slová vo vetách:

múzeum, pozoruhodný, umenie, výstava, často, vystavuje sa, zaujíma, vstupné, hosťom, navštíviť.

Príklad: A koľko je vstupné?

13. Otázky:

1. Aké múzeá sú v Bukurešti?
2. Aké galérie možno navštíviť v Bukurešti?
3. Kde sa vystavuje súčasné umenie?
4. Akú výstavu ste navštívili?
5. Koľko je vstupné?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

zriadený, -á, -é, adj. întemeiat(ă);	skladateľ, m. compozitor;
usporiadaný, -á, -é, adj. organizat(ă);	olejomalba, m. pictură în ulei;
zrušený, -á, -é, adj. desființat(ă);	krajinka, f. peisaj;
maliar(ka), m. (f) pictor(ită);	maliarstvo, n. pictură;
stavitel', m. arhitect;	strana, f. partid;
hudobník, m. muzician;	dedinský, -á, -é, adj. al(a) satului.

Anekdota:

Istý reportér sa zhováral so slávnym francúzskym spevákom, Johnom Hollydayom.

- Máte rád maliarstvo? - spýtal sa novinár.
- To je moje najväčšie hobby, hneď po rugby.
- Ktoré maliarstvo máte radšej: abstraktné, alebo realistické?
- Realistické.

Reportér sa odmlčal a po chvíli sa spýtal:

- A čo poviete na Toulouse-Lautreca?

Hollyday sa zamyslel a odvetil:

- Myslím, že Toulouse rozhodne vyhrá.

V OBCHODE S POTRAVINAMI

- A teraz skočme ešte do Potravín. Musíme urobiť veľký nákup, lebo pozajtra máme hostí.
  - Dobre, ale do ktorého ideme?
  - Tu neďaleko, hneď za rohom je veľká samoobsluha, veľmi dobre zásobená. Je tam i zelenina a ovocie.
  - No toto je naozaj bohato zásobený obchod s potravinami a pritom veľmi vkusne a elegantne vystavený všetok tovar. Zeleniny a ovocie sú zabalené v igelitových vrecúškach.
  - Hej, ale poďme skôr vybrať nejaké konzervy. Mamka mi prikázala kúpiť sardinky a rybaciú pečienku.
  - Ja nemám veľmi rada sardinky.
  - Ani ja, lenže my urobíme z nich pomazanku. K sardinkám sa pridá ešte maslo, syr, horčica, korenie a drobno nakrájaná cibuľka. Všetko sa to dobre rozmieša a máš výbornú pomazanku, ktorá sa natiera na chlieb a podáva sa s čajom.
  - Zemiaky nekúpiš?
  - Vidíš, bola by som aj zabudla. A musíme kúpiť ešte dvadsať vajec, kilo uhoriek, dva kilá paradajok a päť kíľ mäsa: 2 kilá hovädzieho a tri bravčového.
  - Mám vybrať aj nejaké alkoholy?
  - Samozrejme. Nejaký koňak, alebo vodku a červené víno.
  - Tak, to by už bolo všetko.
  - Jój, ale pozri aký rad je pri pokladniciach. To sa nastojíme!
  - Čo sa dá robiť?!
-

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

obchod s petravinami, n.

alimentară;

skočit, pf. a da o fugă, a se

repezi;

nákup, m. cumpărătură, tirguială;

pezajtra, adv. poimfine;

host, m. oaspete;

samoobsluha, f. autoservire;

zásobený, -á, -é, adj. aprovizio-
nat(ă);

zelenina-y, pl. tant. legume;

ovocie, pl. tant. fructe;

vkusne, adv. cu gust;

vystavený, -á, -é, adj. expus(ă);

tovar, m. marfă;

zabalený, -á, -é, adj. impeche-
tat(ă);

vrecúško, n. pungă;

sardinky, pl. tant. sardale;

rybací, -a, -e, adj. de peste;

pečienka, f. ficat;

prikázat, pf. a ordona, a porunci;

pomazanka, f. pastă, pateu;

pridať, pf. a adăuga;

maslo, n. unt;

sýr, m. brinză;

horčica, f. muștar;

korenie, pl. tant. piper;

drobno, adv. mărunț;

nakrájaný, -á, -é, adj. tăiat(ă);

cibuľka, f. ceapă;

rozmiešať, pf. a amesteca,
ipf. a unge;

chlieb, m. pâine;

podávať, ipf. a servi;

čaj, m. ceai;

zemiak, m. cartof;

vajce, n. ou;

uhorka, f. castravete;

paradajka, f. roșie;

mäso, n. carne;

hovädzí, -ia, -ie, adj. de vacă;

bravčový, -á, -é, adj. de porc;

vino, n. vin;

rad, m. rînd, coadă;

to sa nastojíme, expr. o să
stăm mult și bine;čo sa dá robiť, expr. ce să-i
faci.

II. CVIČENIA

1. Čo kúpime v oddelení údenín?

V oddelení údenín kúpime

salámu

- slaninu, tlačenku, údené vyby

2. Čo vyberieme z mliečnych výrobkov?

Z mliečnych výrobkov vyberieme

mlieko ....jogurt, smotanu, maslo, syr,
šľahačku

3. Čo máš kúpiť?

Mám kúpiť kapustu ...reďkovku, petržlen, mrkvu, cesnak,
zelený šalát, zelený hrach, zelenú
fazuľu, špenát, pomaranče, citróny,
čerešne, višne, jablká, hrušky,
slivky, jahody, broskyne, hrozno.

4. A čo ešte musíš kúpiť?

Ešte musím kúpiť cukor ...múku, ryžu, masť, olej, huby, ku-
kuričnú kašu, kukuričnú múku.5. Pozajtra máme hostí

- dnes máme hostí
- včera sme mali hostí
- zajtra máme hostí
- pred mesiacom sme mali hostí
- minulý týždeň sme mali hostí
- budúci týždeň máme hostí

6. Mamka mi prikázala

kúpiť

- Brat mi prikázal ísť do .. školy
- Otec mi prikázal spievať

7. Nemám veľmi rada sardinky

- Mám veľmi rada ovocie

8. Musím kúpiť ešte dvadsať

vajec

- Mám kúpiť 30 vajec
- Treba kúpiť 10 vajec

9. To sa nastojíme

- veľa, dlho stáť (v rade)

10. Použite vhodné zámená:

povedz...; prosím ...; nehnevajte ...; prikázal ...; mám ...
dobré; opýtate ...; pridá ... k sardinkám; rozmieša ...; čo ...
dá robiť.

11. Použite slová vo vetách:

nákup, samoobsluha, ovocie, maslo, mäsa; rad, sa nastojíme.

Príklad: To sa nastojíme.

12. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Tu neďaleko, hneď za rohom je veľká samoobsluha, veľmi dobre zásobená. Ja nemám veľmi rada sardinky. Vidiš, bola by som aj zabudla. Samozrejme. Nejaký koňak, alebo vodku a červené víno.

13. Čítajte po slovensky:

Mîine avem musafiri și trebuie să facem cumpărături. Mama mi-a spus să cumpăr 20 de ouă, 1 kg de castraveți, 2 kg de roșii și 5 kg de carne.

Mergem la autoservire să cumpărăm conserve.

Mie îmi plac foarte mult sardelele.

Uită-te, te rog, ce rînd este la casă.

14. Otázky:

Príklad:

1. Prečo musíme urobiť veľký nákup? - Musíme urobiť veľký nákup
2. Kde je obchod s potravinami? lebo:
3. Ako je zásobený? - máme zajtra hostí;
4. Čo musíme kúpiť? - lebo čakáme návštevu;
5. V čom sú zabalené ovocie a zeleniny? - lebo prídu naši priatelia atď.
6. Aké ovocie máte radi?
7. Aké zeleniny máte radi?
8. Čo je pri pokladniciach?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

údeniny, pl. tant. mezeluri;

saláma, f. salam;

klobása, f. cîrnat;

slanina, f. slănină;

tlačenka, f. tobă;

údený, -á, -é, adj. afumat(ă);

ryba, f. pește;

šunka, f. șuncă;

mliečne výrobky, expr. produse

lactate;

mlieko, n. lapte;

jogurt, m. iaurt;

smotana, f. smântină;

šľahačka, f. frișcă;

kapusta, f. varză;

reďkovka, f. ridiche;

petržlen, m. pătrunjel;

mrkva, f. morcov;

cesnak, m. usturoi;

zelený, -á, -é, adj. verde;

šalát, m. salată;

hrach, m. mazăre;

fazuľa, f. fasole;

špenát, m. spanac;

pomeranč, m. portocală;

citrón, m. lămâie;

čerešňa, f. cireșă;

višňa, f. vișină;

jablko, n. măr;

hruška, f. pară;

slivka, f. prună;

jahoda, f. căpșună;

broskyňa, f. piersică;

hrozno, pl. tant. struguri;

cukor, m. zahăr;

múka, f. făină;

ryža, f. orez;

masť, f. untură;

olej, m. ulei;

huba, f. ciupercă;

kukuričný, -á, -é, adj. de porumb;

kukuričná kaša, expr. mămăligă;

kukuričná múka, expr. făină de

porumb (mălai);

oddelenie, n. raion;

zámeno, n. pronume.

Anekdota:

Záhradník polieval hriadky kapusty špinavou vodou z rieky.

Okoloidúci občan sa rozčuľuje:

- Pane, čo to robíte? Tá kapusta má byť predsa na jedenie...
- Tá nie je na jedenie - odvetil pokojne záhradník - tá je na predaj.

V OBCHODNOM DOME

- Vieš čo, Mária, zajtra navštívime obchodný dom Prior.
- Výborne. Počula som, že je to najväčší a najmodernejší obchodný dom v Bratislave. Mám ešte hodne peňazí a chcem ich utrátiť.
- No to je predsa najvhodnejšie miesto, kde ich môžeš minúť a ešte ti nebudú ani stačiť.
- Majú tam zaiste viacero oddelení, takže na jednom mieste urobíme všetky nákupy.
- Pravdaže.

Dámska a pánska obuv:

- Dobrý deň, čím vám môžeme poslúžiť?
- Prosila by som si nejaké topánky.
- Nech sa páči, máme veľký výber; prajete si lodičky alebo letné sandále, papuče?
- Ukážte mi, prosím vás, tamtie lodičky na vysokých podpätkoch.
- Aké číslo?
- 37.
- Nech sa vám bude páčiť. Tu si sadnite a vyskúšajte si ich.
- Sú mi troška veľké. Nemáte o číslo alebo aspoň o pol čísla menšie?
- Ale áno, vyskúšajte si tieto, a ak vám nebudú dobré, vyberiem vám z výkladu.
- No toto je akurát moja miera. Sedí mi ako uliate. Tieto by som si prosila. Čo stoja, prosím vás?
- 250 korún. Tu máte lístok, zaplatíte v pokladnici a hneď vedľa vám ich zabalí.
- Ďakujem vám veľmi pekne.
- Za málo, nech vám dlho slúžia a prídte ešte k nám. Do videnia.
- Do videnia.

Bižutéria:

- Prosíte si niečo?
  - Keby ste boli také láskavé a ukázali nám tamten náhrdelník.
  - Nech sa vám bude páčiť.
  - Sú to drahokamy?
  - Nie, to sú polodrahokamy, ale môžem vám ukázať tento náramok. Je vybíjaný drahokamom. Alebo tento prsteň. Je zlatý a má krásne briliantové očko.
  - Ďakujem pekne. Môžete mi ešte ukázať tamtie náušnice?
  - Nech sa páči. Máme veľa všelijakých vzorov. Odporúčala by som vám tento. Alebo túto brošňu. V strede má veľký diamant a po okrajoch sú vzácne, pravé drahokamy.
  - Ďakujem, ďakujem, ste veľmi milá, ale chcem sa ešte poradiť s priateľkou.
  - Prosím, nech sa páči.
-

Kozmetika:

- Ráčite si prosieť niečo?
  - Áno, prosila by som si tamten rúž a ten lak na vlasy.
  - Nech sa páči.
  - A mohla by som si ešte pozrieť ten lak na nechty a tie francúzske voňavky?
  - Pravdaže. Nech sa vám bude páčiť.
  - Ďakujem.
-

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

obchodný dom, expr. magazin

utrátiť, pf. a cheltui;

universal;

najvhodnejší, -šia, -šie, adj.

zajtra, adv. míine;

cel mai potrivit(ă);

miesto, n. loc;
 minúť, pf. a cheltui;
 stačiť, pf. a ajunge;
 urobiť nákupy, expr. a face
 cumpărături;
 obuv, m. încălțăminte;
 dámsky, -a, -e, adj. de damă;
 pánsky, -a, -e, adj. de (pentru)
 bărbați;
 čím vám môžeme poslužiť, expr.
 cu ce vă putem servi;
 topánky, f. pantofi;
 výber, m. sortiment;
 lodičky, f. pantofi (simplici);
 papuče, f. papuci;
 podpätok, m. toc;
 vyskúšať, pf. a proba;
 výklad, m. vitrină;
 miera, f. măsură;
 sedia mi ako uliate, expr.
 îmi vin ca turnați;
 čo stojí, expr. cât costă;
 zabaliť, pf. a împacheta;

nech vám dlho slúžia, expr.
 să-i purtați sănătos;
 náhrdelník, m. colier;
 drahokam, m. piatră prețioasă,
 giuvaer;
 polodrahokam, m. piatră semi-
 prețioasă;
 náramok, m. brățară;
 vybíjaný, -á, -é, adj. bătut(ă);
 prsteň, m. inel;
 zlatý, -á, -é, adj. de aur;
 očko, n. ochi;
 naušnice, f. cercei;
 vzor, m. model;
 odporúčať, ipf. a recomanda;
 brošňa, f. broșă;
 pravý, -á, -é, adj. veritabil(ă);
 poradiť sa, pf. a se sfătui,
 a se consulta;
 rúž, m. ruj;
 lak na vlasy, expr. fixativ;
 lak na nechty, expr. lac pentru
 unghii, oșă;
 voňavka, f. parfum.

II. CVIČENIA

1. ... zajtra navštívime obchodný - ... zajtra pôjdeme na nákupy
 dom Prior
 ... do Priora.
 ... zajtra skočíme do Priora
 ... zajtra sa pozrieme do Priora.

Veľmi sa mi páči (páčia) (tamten) - tamtie náramkové hodinky

(tamtá) - snúbny prsteň (obručka)

(tamtie) - zlatá retiazka

- náušnice

- prsteň

- brošňa

Čo si chceš kúpiť v kozmetike?

V kozmetike si chcem kúpiť

- parfém (voňavku)

- kolínsku vodu

- vodu po holení

- púder

- šampón

- zubnú pastu

- zubnú kefku

- krém na holenie

- žiletku

- holiaci strojček

- toaletné mydlo

Čo kúpime v galantérii?

V galantérii kúpime

- cverny, ihlu, čipky, gombíky, mašľu,
náprstok, šatku, vreckovku, dáždnik,
vejár, sponky, stužky, obrus

Čo chceš kúpiť v oddelení
elektrických spotrebičov?

V oddelení elektrických

spotrebičov chcem kúpiť

- žiarovku, zástrčku, nočnú lampu,
hladidlo, práčku, chladničku, rádio-
prijímač, elektrický varič, luster,
vysavač

6. Čo by si si rád/rada kúpil(a)

v kažnom oddelení?

V kažnom oddelení by som si

rád/rada kúpil(a):

- peňaženku, tašku, kabelku, rukavice, opasok, kufror, remienok na hodinky, puzdro pre okuliare.

7. Čo môžeme kúpiť v oddelení

dámskej a pánskej bielizne?

V oddelení dámskej a pánskej

bielizne môžeme kúpiť:

- polyesterové, popelínové, syľonové košele, pyžamy, dámsku nočnú košielku, nohavičky, podprsenky, kombináčky, pančuchy, pančucháče, bezšvíkové pančuchy, podväzkový pás, ponožky, tielka, trenýrky, spodky.

8. Čo nájdeme v oddelení pánskej a dámskej konfekcie?

V oddelení pánskej a dámskej konfekcie nájdeme:

- obleky, nohavice, saká, plášte, dámske šaty, sukne, blúzky, kabáty, svetre, pulóvre, vetrovky.

9. Mám hodne peňazí ...

- Mám dosť peňazí

- Mám málo peňazí

- Niet peňazí

- Nemám peňazí

10. Položte otázky, aby ste dostali nasledujúce odpovede:

- Prosila by som si nejaké topánky. Ukážte mi, prosím vás, tamtie lodičky na vysokých podpätkoch. Ale áno, vyskúšajte si tieto. 250 korún. Tu máte lístok, zaplatíte v pokladnici.

- Nie to sú polodrahy. Nech sa páči. Máme veľa všelijakých

vzorov.

Áno, prosila by som si tamten rúž.

11. Použite slová vo vetách:

obchodný dom, urobíme, ukážte, vyskúšajte, stoja, sedia, zaba-
lia, slúžia, náramok, náušnice, brošňu.

Príklad: Čo stoja, prosím vás?

12. Čítajte po slovensky:

Míne vizitám magazinul Prior. Am auzit, că este cel mai modern magazin din Bratislava.

- Ce vrei să-ți cumpăr? Acolo sînt mai multe raioase.
- Doresc să-mi cumpăr o pereche de pantofi cu toc înalt, numărul 37.
- Mie îmi plac foarte mult bijuteriile. Am bani pentru un inel de aur. Pentru mama vreau să cumpăr un pulover de lînă.
- Să vizităm și raionul de cosmetică. Vreau să cumpăr apă de colonie, pastă de dinți și un șampon.
- La revedere. Míne ne întîlnim la ora 8.

13. Otázky:

1. Čo navštívime zajtra?	5. Čo stoja lodičky?
2. Aký je to obchodný dom?	6. Kde zaplatíte?
3. Koľko oddelení má?	7. Čo si prosíte v kozmetike?
4. Čo si chcete kúpiť?	8. Čo kúpime v galantérii?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

ísť na nákupy, expr. a merge	retiazka, f. lănțisor;
după cumpărături;	kolínska voda, expr. apă de colonie;
náramkové hodinky, expr. ceas	voda po holení, expr. apă folosită
de mînă;	după ras;
snúbny prsteň, expr. inel de	púder, m. pudră;
logodná;	zubná pasta, expr. pastă de dinți;
obrúčka, f. verighetă;	zubná kefka, expr. perie de dinți;

krém na holenie, expr. cremă de ras;

žiletka, f. lamă de ras;

holiaci strojček, expr. aparat de ras;

toaletné mydlo, expr. săpun de toaletă;

galantéria, f. mercerie;

cverna, f. ață;

ihla, f. ac;

čipka, f. dantelă;

gombík, m. nasture;

mašľa, f. fundă;

náprstok, m. degetar;

šatka, f. batic;

vreckovka, f. batistă;

dáždnik, m. umbrelă;

vejár, m. evantai;

sponka, f. agrafă;

stužka, f. panglică;

obrus, m. față de masă;

elektrické spotřebiče, expr. aparate electrice;

žiarovka, f. bec;

zástrčka, f. priză;

nočná lampa, expr. veioză;

hladidlo, n. fier de călcat;

práčka, f. mașină de spălat;

chladnička, f. frigider;

rádioprijímač, m. aparat de radio;

elektrický varič, expr. aparat de gătit electric (reșou);

luster, m. candelabru, lustră;

vysavač, m. aspirator;

kožný, -á, -é, adj. de piele;

peňaženka, f. portmoneu;

kabelka, f. poșetă;

rukavice, f. mănuși;

opasok, m. curea;

kufor, m. valiză;

remienok na hodinky, expr. curea de ceas;

puzdro pre okuliare, expr. toc pentru ochelari;

bielizeň, f. lenjerie;

spodné prádlo, expr. lenjerie de corp;

košeľa, f. cămașă;

nohavičky, pl. tant. chiloți;

podprsenka, f. sutien;

pančucha, f. ciorap;

pančucháče, pl. tant. ciorapi-pantaloni;

bezšvíkový, -á, -é, adj. fără dungă;

podvázkový pás, expr. portjartier;

ponožky, pl. tant. ciorapi (băr-bătești);

tielko, n. maieu;

spodky, pl. tant. indispensabile;

kombinačka, f. combinezon;

oblek, m. costum;

nohavice, pl. tant. pantaloni;

sako, n. sacou;

plášť, m. pardesiu;

šaty, pl. tant. rochie;

sukňa, f. fustă;

blúzka, f. bluză;

sveter, m. jerseu;

pulóver, m. pulover;

trenírky, pl. tant. chiloți

(pentru sport);

vetrovka, f. scurtă, cana-

diană;

šperk, m. bijuterie;

kabát, m. palton.

Anekdoty:

1. Dnes má moja žena narodeniny, asi jej kúpim topánky.

- Topánky? Praktické veci sa predsa nemajú kupovať na narodeniny.

- Máš pravdu. Kúpim jej tie topánky o dve čísla menšie.

2. V obchode so zvieratmi sa zákazník pýta vedúcej:

- Tak vravíte, že tento papagáj veľa hovorí?

- Ručím vám za to. Predošlá majiteľka ho predala, lebo ju vôbec nechcel pustiť k slovu.

3. Chcela by som ti pripraviť prekvapenie na narodeniny. Povedz mi, aká farba kravaty sa ti najviac páči?

4. To je hrozné, pán vedúci, prečo ste dovolili tomu chlapcovi, aby ušiel, keď ukradol päť rožkov.

- Buďte ticho.

- Prečo mám byť ticho?

- Predstavte si tú blamáž, keby sa objavila v novinách správa, že všetkých päť rožkov strčil do jedného vrečka na nohaviciach...

5. - Čo stojí ten papagáj?

- Na cene sa dohodnite s ním.

V REŠTAURÁCII

- A čo keby sme sa dnes naobedovali v reštaurácii?
- Výborný nápad. Poďme do Slovenskej reštaurácie; je tam pekné prostredie a dobre tam varia.
- Dúfam, že nás i rýchlo obslúžia.
- - - - -
- Pozri, tam pri okne sú dve voľné miesta.
- Dobrú chuť, môžeme si prisadnúť?
- Nech sa páči.
- Dobrý deň, vitajte u nás, čím môžeme poslužiť?
- Niečo na obed, pán hlavný.
- Prosím, tu máte jedálny lístok.
- Ďakujeme, ale my sa spoliehame na vás, pán vrchný. Môžete nám odporučiť niečo dobrého?
- Milerád. Aperitív si môžete vybrať medzi borovičkou, činzánom, vodkou alebo koňakom. Osobne by som vám odporúčal činzáno. Ako predjedlo vám môžeme ponúknuť čierne ikry z dovozu. Sú veľmi chutné. Keby ste si priali polievku, máme hovädzí vývar alebo kuraciu polievku. Ako druhý chod, odporúčam vám našu špecialitu: zbojnícku pečienku. A pravdaže, fľašku červeného vína.
- Tak zostaneme pri tom činzáne, hovädzom vývare a tej zbojníckej pečienke.
- A to víno, pán hlavný.
- Prajete si nejaký múčnik alebo ovocie?
- Aké ovocie máte?
- Máme hrozno ...
- Tak teda to hrozno.
- V poriadku. Hneď to bude pání.
- Som zvedavý.
- - - - -

- Pán hlavný, platíme.
- Tak ako vám chutilo u nás?
- Veľmi a cítili sme sa naozaj výborne.
- Veľmi ma teší a dúfam, že nás poctíte návštevou aj inokedy.
Tu je váš účet: 127,30.
- Nech sa páči, je to dobre.
- Ďakujem a do videnia.
- Do videnia.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

reštaurácia, f. restaurant;	polievka, f. supă;
naobedovať sa, pf. a lua prînzul;	hovädzí vývar, expr. supă de vacă;
nápad, m. idee;	kuracia polievka, expr. supă de pui;
prostredie, n. ambianță;	chod, m. fel;
variť, ipf. a găti;	zbojnícka pečienka, expr. un anumit fel de friptură (hai-ducească);
obslúžiť, pf. a servi;	fľaška, f. sticlă;
prisaďnúť si, pf. a se aseza alături;	zostať pri niečom, expr. a rămîne la (ceva);
obed, m. masă de prînz;	múčnik, m. prăjitură;
pán hlavný, expr. ospătarul șef;	v poriadku, expr. în regulă;
jedálny lístok, expr. meniu;	hneď to bude, expr. vine imediat;
spoliehať sa, ipf. a se bizui;	zvedavý, -á, -é, adj. curios, curiosă;
odporučiť, pf. a recomanda;	ako vám chutilo, expr. cum v-a plăcut (mîncarea);
milerád, adv. cu plăcere;	poctiť návštevou, expr. a onora cu vizită;
borovička, f. gin de pin;	
osobne, adv. personal;	
predjedlo, n. antré;	
ponúknuť, pf. a oferi;	
ikry, pl. tant. icre;	
dovez, m. import;	
chutný, -á, -é, adj. gustos, gustoasă;	

účet, m. nota de plată,
socoteala;

cukráreň, f. cofetărie.

II. CVIČENIA

1. Na čo máš chuť?

Mám chuť na rybu

... na smaženého kapra, na viedenský rezeň
so zemiakovou prílohou, na bravčový
kotlet s opekanými zemiakmi, na hoväd-
zie mäso so zemiakovou kašou, na brynd-
zové halušky, na vysmážané kurča, na
pečenú hus, kačku, moriaka, sliepku, na
pivo, na kávu, na buchty s makom, na
tortu

2. Kde sa naobedujeme (navečeriame)?

Naobedujeme (navečeriame) - dáme si obed (večeru) v reštaurácii.
~~na v reštaurácii~~

3. Kde sú dve voľné miesta?

Tam sú dve voľné miesta - tam je voľný stôl
tam je to obsadené.

4. Kto vás obslúži v reštaurácii?

V reštaurácii nás obslúži

pán hlavný - čašník, čašníčka

5. Ako vám chutil obed?

- ako vám chutilo?
- chutilo vám?

6. Prajete si ochutnať víno?

- ráčte ochutnať to víno.

7. Že nás poctíte návštevou

- že prídete aj druhýkrát,
aj inokedy. - že nás znovu navštívite.

8. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Nech sa páči. Niečo na obed, pán hlavný. Milerád. Aperitív si
môžete vybrať medzi borovičkou, činzánom, vodkou alebo koňakom.
Osobne by som vám odporúčal koňak. Tak teda to hrozno.

9. Použite slová vo vetách:

naobedovali, prostredie, obslúžia, prisadnúť si, poslužiť,
jedálny, spoliehame sa, odporučiť predjedlo, ponúknuť, chod,
 prajete si, poctíte, účet, naozaj.

Príklad: Tu máte jedálny lístok.

10. Čítajte po slovensky:

Azi am luat prînzul la restaurant. Cu noi au venit și prietenii
 noștri. Lîngă fereastră au fost două locuri libere. Ne-am așezat
 acolo. Oșpătarul ne-a recomandat o supă foarte bună, șnițel cu car-
 tofi prăjiți sau cu piure de cartofi și fructe. Ne-a servit repede
 și bine. Ne-a plăcut mîncarea. Vom veni și altădată. Este o ambian-
 ță plăcută. Prînzul a costat 100 de lei.

11. Otázky:

1. Kde ste sa naobedovali dnes?	6. Kto vás obslúži v reštaurácii?
2. Kde je pekné prostredie?	7. Čo ste si dali na obed?
3. Ako tam varia?	8. Aké ovocie máte radi?
4. Ako obslúžia?	9. Chutilo vám?
5. Kde boli voľné miesta?	10. Koľko ste platili?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

mať chuť na niečo, expr. a avea
 poftă de ceva;

smažený, -á, -é, adj. prážit(ă);

kapor, m. crap;

rezeň, m. șnițel;

príloha, f. garnitură;

opekané zemiaky, expr. car-
 tofi prăjiți;

zemiaková kaša, expr. piure
 de cartofi;

bryndzové halušky, expr. gă-
 luste cu brînză;

vysmažené kurča, expr. pui la
 grătar;

pečená hus, expr. gîscă la grătar;

kačka, f. rață;

moriak, m. curcan;

sliepka, f. găină;

pivo, n. bere;

káva, f. cafea;

buchta, f. prăjitură, plăcintă;

koláč, m. cozonac;

torta, f. tort;

obsadený, -á, -é, adj. ocupat(ă);

čaišník, m. chelner;	ochutnať, pf. a gusta;
čaišníkka, f. chelnăriță;	kniha sťažností, expr. condică
kuchár, m. bucătar;	de reclamații.
kuchárka, f. bucătăreasă;	

Anekdoty:

1. Host v reštaurácii po skonzumovaní obeda volá čaišníka a žiada ho, aby mu doniesol knihu sťažností. Keď potom host odišiel, vedúci reštaurácie sa spytuje čaišníka:

- Čo tam napísal?
- Nič nenapísal.
- Tak načo mu bola kniha sťažností?
- Vlepil nám do nej rezeň.

2. Host žiada čaišníčku:

- Jeden guláš a dobré slovo, prosím.

O chvíľu postaví čaišníčka pred hosta tanier s gulášom.

- A dobré slovo? - spytuje sa host.
- Nejedzte to - vraví čaišníčka.

3. V kaviarni:

- Nehnevajte sa, pán hlavný, ale táto šálka je špinavá...
- Špinavá? Zaujímavé, dnes z nej pili už šiesti, no ešte nikto nepovedal ani hō. ...

4. - Pán hlavný, prší ešte vonku?

- U kolegu, prosím, u kolegu.

V HOTELI

- Dobrý večer.
- Dobrý. Prajete si niečo?
- Pán recepčný, máme u vás objednanú dvojposteľovú izbu s prístieľkou a kúpeľkou.
- Á, tak vitajte u nás, vaše meno, prosím.
- Vlado Dudáš.
- Áno, áno, hneď to bude, už to mám. Táák, je to izba číslo 405. Alebo si prajete na prízemí, či s balkónom?
- Nie, je to dobre. A je tam kúpeľka, alebo len sprcha?
- Kúpeľka, ako ste si ráčili objednať. Tak prosím, tu máte kľúč od vašej izby. A prosil by som si vaše doklady. Zajtra ráno vám ich vrátime.
- Prosím, nech sa páči.
- Kde je tu výťah?
- Na chodbe, odprevadí vás nosič a pomôže vám odniesť aj batôžinu. Ešte momentík, tu máte stravné lístky. Máme vám priniesť raňajky do izby, alebo budete raňajkovať v reštaurácii?
- V reštaurácii, ale dnes večer by sme sa radi navečerali v izbe. Viete, sme unavení z cesty. Je to možné?
- Pravdaže.
- A prosím vás pekne, kde by sme si mohli vyžehliť šaty?
- Zavolajte si upratovačku a tá vám ich vyžehlí.
- Dobre. A zajtra ráno by ste nás mohli zobudiť o pol siedmej?
- Isto, telefonicky.
- Výborne, a účet nám urobíte až pri odchode?
- Ako si prajete.
- Myslím, že bude lepšie až pri odchode.
- Prosím. A príjemný pobyt u nás. Čiňte sa ako doma. Dobrú noc.
- Ďakujeme, dobrú noc.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

pán recepčný, expr. domnul, omul
de la recepție;

objednaný, -á, -é, adj. rezervat(ă);

dvojpostelová izba, expr. cameră
cu două paturi;

prístielka, f. pat pliant;

kúpeľka, f. baie;

prízemie, n. parter;

sprcha, f. dus;

kľúč, m. cheie;

doklad, m. act de identitate;

výťah, m. ascensor;

chodba, f. coridor;

nosič, m. hamal;

batožina, pl. tant. bagaje;

stravné lístky, expr. bonuri
de masă;

raňajky, pl. tant. micul dejun;

raňajkovať, ipf. a lua micul
dejun;

navečerať sa, pf. a lua masa
de seară, a cina;

unavený, -á, -é, adj. obosit(ă);

vyžehliť, pf. a călca;

šaty, pl. tant. haine;

upratovačka, f. femeia de
serviciu, cameristă;

zobudiť, ipf. a trezi;

telefonicky, adv. telefonic,
prin telefon;

odchod, m. plecare;

pobyť, m. sedere, sejur.

II. CVIČENIA

1. Máte u nás niečo objednané?

Áno, máme u vás objednanú
dvojpostelovú izbu.

- Objednali sme si u vás dvojlôž-
kovú izbu.

2. Prajete si na prízemí

- alebo na poschodí?

3. Tu máte kľúč od vašej izby

- Nech sa páči, kľúč od vašej izby.

4. Kde je tu výťah?

- Je tu výťah?

Na chodbe je výťah

- Vpravo je výťah

- Vľavo je výťah

5. Kde by sme si mohli vyžeh-
liť šaty?

- Je tu možné vyžehliť si šaty?

6. Účet nám urobíte ... - Účet nám pripravíte ...
7. Cíťte sa ako doma. - Majte sa tu ako doma.
8. Zajtra ráno vám ich vrátíme - dnes ráno vám ich vrátíme
 - po zajtra ráno vám ich vrátíme
 - o týždeň vám ich vrátíme
 - o mesiac " " "
 - o chvíľu " " "
 - dnes večer (zajtra večer) - - -
9. Vaše meno, prosím - ako sa voláte, ...
10. Máme vám priniesť raňajky - Treba vám priniesť obed do izby?
do izby? - Musíme vám priniesť večeru do
izby.
11. Sme unavení z cesty - sme unavení cestou
 - sme unavení na smrť
 - sme veľmi unavení
 - nie sme unavení
12. Mohli by ste nás zobudiť - mohly by ste ich zobudiť
13. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:
 Dobrý. Nie je to dobre. Kúpeľka, ako ste si ráčili objednať. Na chodbe, odprevadí vás nosič a pomože vám odniesť aj batožinu. Pravdaže. Zavolajte si upratovačku a tá vám ich vyžehlí. Ako si prajete.
14. Čítajte po slovensky:
 Bine ați venit la noi. Cum vă numiți? Doriți o cameră cu balcon la parter sau la etaj? Poftiți cheia de la cameră. Camera d-voastră are duș, baia se află pe coridor. Ascensorul este pe co-ridor la dreapta. Vă conduce hamalul. Unde sînt bagajele? Unde doriți să luați micul dejun? Dacă sînteți obosiți vă putem aduc si prînzul în cameră. Hainele vi le calcă femeia de serviciu. Mîine dimineată la ora șase si jumătate vă voi trezi.

15. Použite slová vo vetách:

objednaná, prístieľkou, prízemí, s balkónom, kúpeľka, kľúč,
doklady, nosič, raňajky, v reštaurácii, unavení, zobudiť, pri
odchode, pobyť, ako doma.

Príklad: Príjemný pobyt u nás.

16. Správne použite slová v kontexte:

povedz(te) sa; nehnevaj(te) si; prajete sa; ráčili si; naveče-
rať si; vyžehliť sa; zobudiť sa.

Príklad: Povedz mi, kde si bol?

Povedzte mi, kde je hlavná pošta?

Povedz mu, že sme unavení.

Povedzte mu, že zajtra prídem ho navštíviť.

17. Otázky:

- Naposledy minulý rok

1. Kedy ste boli v hoteli? - Nedávno, pred týždňom

- Včera večer

2. Akú izbu ste si objednali?

3. Bola to izba s kúpeľkou alebo so sprchou?

4. Na akom poschodí mali ste izbu?

5. Kde bol výťah?

6. Kto vám pomohol odniesť batožinu?

7. Kto vám vyžehlí šaty?

8. Kedy ste urobili účet?

9. Kde ste raňajkovali?

10. Ako ste sa cítili?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

poschodie, n. etaj;

pripraviť, ipf. a pregăti.

Anekdoty:

1. Na dvere hotelovej izby, kde je ubytovaný pán Jaroslav, ktosi o druhej po polnoci búcha a kričí:
  - Máte tu telegram.
  - Počkajte s tým do rána - rozčúlil sa pán Jaroslav.
 Zaspal a onedlho opäť niekto búcha a kričí:
  - Chcem vám iba povedať, že ten telegram bol pre hosťa z druhého poschodia.

2. Všetky hotely v meste sú preplnené. O polnoci telefonuje vrátnik riaditeľovi hotela:
  - Host, ktorého sme ubytovali v kúpeľni, sa sťažuje, že mu je zima a chce ešte jednu prikrývku...
  - Prikrývky už nemáme - odpovedá riaditeľ. - Povedzte mu, aby si pustil teplú vodu.

NA STANICI

Bratislavská stanica sa nachádza v severnej časti starého mesta. Vo veľkej hale sú pokladne. Vľavo je úschovňa batožín a vpredu, podzemnou chodbou sa vychádza na nástupištia. Je ich päť.

Juro mal cestovať zavčasu ráno do Martina. Ponáhľal sa, aby nezmeškal vlak. Hneď ako vstúpil do haly, namieril k pokladnici.

Tam bola kopa ľudí.

J. - Prosím si lístok na rýchlik do Martina.

P. - Čo si to prajete?

J. - Prosím si jeden do Martina.

P. - Ktorú triedu?

J. - Prvú.

P. - Prvú už nemáme.

J. - Tak potom druhú.

P. - Prosím, tu máte!

J. - Koľko platím?

P. - Osemdesiatšesť korún.

J. - A je to miestenkový rýchlik, prosím vás?

P. - No to ste si mohli i sám preveriť, mladý pán a nezdržovať tu zbytočne!

J. - No len no, veď sa nehnevajte. Veď od toho ste tu.

P. - Čo si to dovoľujete, vy bezočivec jeden!

J. - Myslím si, že by ste mohli byť aj zdvorilejšia, pani a vôbec, majte ma radi!

P. - No toto. - rozkričala sa pokladníčka - vidíte pani Kováčova? To je dnešná mládež. Drzí ako ploštice. Človek ho vyslúži a on vám začne ešte aj nadávať. Tupec jeden! Nevychovanec.

Ale Juro odpálil od pokladnice a pozrel na veľké nástenné hodiny. Zrazu ozval sa hlas z miestneho rozhlasu: "Rýchlik do Martina, s odchodom šesť hodín tridsať minút, mešká sedemdesiatpäť minút."

J. - Dočerta!

Nieko ho klepol odzadu po pleci: - Ahoj, máš sa? Bol to priateľ Miro.

J. - Škoda reči!

M. - Ale, ale, a čo si taký nazlostnený? Umrel ti nieko, vyhorel vám dom?

J. - Ale čoby! Vynadala mi pokladnička a navyše ešte aj tento nešťastný vlak má meškanie. Ty, počuj, aký je tento rýchlik? Miestenkový?

M. - Pravdaže. Nevedel si?

J. - Nie!

M. - A kde to máš vlastne namierené?

J. - Do Martina.

M. - Hej? No to je náhoda! Tam totiž cestujem aj ja. Vo dvoch to býva vždy príjemnejšie.

J. - Počkaj chvíľku! Idem si kúpiť tú prekliatu miestenku.

M. - Tak bež! Tuto vľavo. Pýtaj si do štvrtého vozňa, piate kupé!

Juro sa vrátil o dve minúty s miestenkou v ruke.

M. - Počuj, Juro, nedáme si po pivečku?

J. - Ale choď. Nemám naň teraz chuť!

M. - Tak potom nastúpme (do vlaku)!

J. - Čo, už ho pristavili?

M. - Samozrejme.

J. - Ty, nezabudni kúpiť nejaké noviny alebo časopisy. Skôr nám prejde čas. Ja ťa počkám v kupé.

M. - Stalo sa. - zvolal Miro a rozbehol sa k novinovému stánku.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

stanica, f. gară;
severný, -á, -é, adj. de nord,
nordic(ă);
časť, f. parte;
úschovňa batožín, expr. sală
de bagaje;
podzemný, -á, -é, adj. subte-
ran(ă);
nástupište, n. peron;
mať cestovať, expr. a trebui
să călătorești;
cestovať, ipf. a călători;
zavčasu ráno, expr. dis de
dimineață;
vlak, m. tren;
namieriť, ipf. a se îndrepta
spre;
kopa, f. grămadă;
rýchlik, m. accelerat;
osobák, m. personal;
trieda, f. clasă;
miestenkový, adj. cu locuri
rezervate;
preveriť, pf. a verifica;
bezočivec, m. obraznic;
zdvorilejší, -šia, -šie, adj.
mai amabil(ă);

majte ma radi, expr. lăsați-mă
în pace;
rozkričať sa, ipf. a începe să
strige, să țipe;
od toho ste tu, expr. pentru
asta sînteți aici;
mládež, f. tineret;
drzý, -á, -é, adj. obraznic(ă);
ploštica, f. plosniță;
vyslúžiť, pf. a servi(pe cineva);
nadávať, ipf. a insulta,
a injura;
tupec, m. prost;
nevychovanec, m. om needucat;
odpáliť, pf. a pleca repede;
ozvať sa, pf. a se auzi,
a răsuna;
miestny, -a, -e, adj. local;
rozhlas, m. radio;
dočerta, expr. la naiba;
klepnúť, pf. a lovi, a bate usor;
plece, n. umăr;
škoda reči, expr. ce să mai
vorbim;
umrieť, pf. a muri;
vyhorieť, pf. a arde;
čoby, adv. da de unde;

navyše, adv. pe deasupra;

nešťastný, -á, -é, adj.

nenorocit(ă);

prekliaty, -a, -e, adj.

blestemat(ă);

mať namierené, expr. a o lua

intr-o direcție oarecare;

vlastne, adv. de fapt;

náhoda, f. întâmplare,

coincidentă;

dva, dva, dve, num. doi;

vo dvoch, num. în doi;

miestenka, f. tichet (loc);

vozeň, m. vagon;

kupé, n. nedecl. compartiment;

dať si po pivečku, expr. a lua

cîte o bere;

ale choď, expr. lasă-mă în pace;

pristaviť, pf. a trage (trenul)

la linie;

prejsť čas, expr. a trece timpul;

stalo sa, expr. s-a făcut, am

înțeleș;

zvolať, pf. a striga;

rozbehnúť sa, ipf. a porni în fugă;

novinový stánok, expr. chioșc de

ziare;

strela, f. rapid;

loď, f. vas;

lietadlo, n. avion;

spací (lôžkový) vozeň, expr.

vagon de dormit.

II. CVIČENIA

1. Kde sa nachádza bratislavská stanica?

a) Bratislavská stanica sa nachádza - Pražská stanica sa nachádza
v severnej časti mesta. (v južnej, v západnej, vo

východnej) časti mesta ...

b) Stanica sa nachádza na
severnej strane Bratislavy.

- Stanica sa nachádza na južnej,
(západnej, východnej) strane
Prahy, Zvolena, Košíc, Trnavy,
Martina.

2. Na nástupištia sa vychádza
podzemnou chodbou.

- Na nástupištia sa vystupuje
podzemnou chodbou.

3. Prečo sa ponáhľal?

Ponáhľal sa, aby nezmeškal vlak.

- Náhľil sa (poponáhľal sa, zrychlil krok), aby stihol vlak.

4. Kde hneď namieril?

Hneď namieril k pokladnici

- Išiel hneď priamo k pokladnici.

5. Koľko ľudí tam bolo?

Tam bola kopa ľudí.

- Tam bola hromada, huf ľudí (tam bola dlhá fronta).

6. Ktorú triedu si prajete?

Prvú, druhú, lôžko.

- Do ktorej triedy si želáte?

- Do prvej; do druhej; do lôžkového vozu.

7. To ste si mohli i sám

preveriť.

- To ste si mohli i sám zistiť (vyzistiť).

8. Veď od toho ste tu.

Veď preto ste tu.

9. Majte ma radi.

Dajte mi pokoj.

10. Drží ako ploštice.

Bezočiví.

11. Odkiaľ odpálil Juro?

Juro odpálil od pokladnice.

- Juro zmizol od pokladnice.

12. Ahoj, máš sa?

Servus, ako sa máš?; ako sa ti vodí?

13. Škoda reči.

- Nestojí to za reč.

14. Čo si taký nazlostený?

- Čo si taký dopálený; rozčertený? nahneváný, rozhneváný?

15. Kde to máš namierené?

Kde cestuješ?; Kde si sa vybral?

16. No to je náhoda.

No to sú mi veci.

17. Ako to býva príjemnejšie?

Vo dvoch to býva príjemnejšie. - Vo dvoch to býva veselšie.

18. Počkaj chvíľku.

Počkaj moment.

O koľko minút sa vrátil Juro?

19. Juro sa vrátil o dve minúty.

Juro sa vrátil o niekoľko minút.

20. Samozrejme.

Iste, pravdaže.

Nemám naň teraz chuť.

Nechutí mi teraz.

Stalo sa.

Už bežím. Rozkaz.

1. Čím cestuješ?

Cestujem vlakom

- autom, autobusom, lietadlom,
loďou, osobákom, strelou,
expresom.

2. Kde ideš?

Idem do restauračného vozňa - (do specieho) lôžkového vozňa.

3. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Prosím si jeden do Martina. Prvú. Osemdesiatšesť korún. No to ste si mohli i sám preveriť. Nie. Do Martina. Ale choď. Nemám naň teraz chuť. Samozrejme.

4. Čítajte po slovensky:

Dis-de-dimineată Juro trebuia să călătorească cu trenul. Ca să nu piardă trenul trebuia să se grăbească. Îndată ce a ajuns la gară s-a îndreptat spre casa de bilete. Acolo era lume multă. A cumpărat un bilet class întâia pentru accelerat. Biletul a costat 86 de coroane. S-a înflnit apoi cu prietenul său Miro și au călătorit împreună. În doi s-au simțit mai bine.

5. Použite slová vo vetách:

rýchlik, triedu, zbytočne, mládež, mešká, rozhlasu, odžadu, vy-
nadala, miestenkový, namierené, náhoda, pristavili, kupé.

Príklad: Zrazu sa ozval z miestneho rozhlasu.

6. Otázky:

1. Kde sa nachádza hlavná stanica?

2. Kde sa nachádza úschovňa batožín?

3. O koľkej vám odchádza rýchlik do Martina?

4. Ako sa vychádza na nástupištia?

5. Koľko minút mešká rýchlik?

6. Čo stojí lístok?

7. S kým sa stretol Juro?

8. Ako cestovali vo dvoch?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

južný, -á, -é, adj. (de) sud;
západný, -á, -é, adj. (de) apus;
východný, -á, -é, adj. (de)

rásárit;

Praha, f. Praga;

Zvolen, m. Zvolen;

Košice, pl. Košite;

Trnava, f. Trnava;

Martin, m. Martin;

vystupovať *pa*, ipf. a *iesi*,

a *coborî*;

zrýchliť (krok), expr.

a *iuţi pasul*;

stihnúť vlak, expr. a *prinde*

trenul;

hromada, f. grămadă;

húf ľudí, expr. *multime de*

oameni;

dlhá fronta, expr. *rînd mare*,

coadă (mare);

želať si, ipf. a *(si) dori*;

lôžkový vozeň, expr. *vagon de*

dormit;

zistiť, ipf. a *constata*;

preto, adv. *de aceea*;

dajte mi pokoj, expr. *lăsaţi-mă*

în pace;

bezočivý, -á, -é, adj. obraznic(ă);

zmiznúť, pf. a *dispărea*;

ako sa máš, expr. *ce mai faci*;

dopálený, -á, -é, adj. aprins(ă),

supărat(ă);

rozčertený, -á, -é, adj. supărat(ă),

nervos, nervoasă;

nahnevaný, -á, -é, adj. supărat(ă);

kde si sa vybral, expr. *unde*

mergi, unde te duci;

veselšie, adv. *mai vesel*;

vrátiť sa, ipf. a *se întoarce*;

nechutí mi teraz, expr. *nu-mi*

face plăcere;

behať, ipf. a *fugi, a alerga*;

autobus, m. autobuz;

lietadlo, n. avion;

reštauračný, -á, -é, adj. de

restaurant;

spálň, -a, -e, adj. *de dormit.*

VO VLAKU

Rýchlik uhaňal smerom na Trenčín a bolo už vidieť obrysy hradu, keď dvere na kupé sa otvorili a mladá fešanda pozdravila našich dvoch priateľov:

S. - Dobrý deň, prepáčte, že vyrušujem, je tu miesto 82?

M. - Ruky bozkávam, slečna, je tu, nech sa páči, posaďte sa.

J. - Úctivá poklona slečna, dovoľte, pomôžem vám vyložiť ten kufor.

S. - Ďakujem, ste veľmi milý.

M. - Pozor, pozor, slečinka, na komplimenty nás nenaschytáte.

A kde cestujete, ak sa smiem spýtať?

S. - Do Žiliny. a Vy?

J. - My do Martina.

M. - Bývate tu v Trnave a či tu iba pracujete?

S. - Nie. Tu bývam a tu i pracujem a aby som ušetrila ďalšie otázky, pomôžem vám: mám 24 rokov, meter šesťdesiat, vážim 55 kíl, vyštudovala som filozofiu v Bratislave, v treťom ročníku som bola vyvolená miss Filozofia, našla som si miesto tu v Trnave, som slobodná, no a to ostatné už vidíte sami.

Našich priateľov prekvapila slečinkina podráždenosť ako aj inteligentná irónia. Juro, aby zachránil situáciu, povedal so zmierlivým tónom:

- Ďakujeme "milost'slečna" za túto vyčerpávajúcu informáciu a naozaj ste nás milo prekvapili.

- M. - No my, žiaľbohu, nemôžeme sa pochváliť s takou bohatou bilenciou. My totiž ešte študujeme: ja telocvik a, tu, priateľ jazyky.

Ktovie, akoby sa bol skončil tento vyslovene zaujímavý rozhovor.

Bol však náhle prerušený príchodom postaršieho udychčaného pána, s nábehom brúška a začínajúcou sa plešinou.

P. - Česť práci, mládež. Máte tu ešte nejaké voľné miesto; viete, nestihol som si kúpiť miestenku.

J. - Ale áno. Ráčte sa zložiť. Miesta habadej.

P. - Ďakujem. Ak sa nemýlim, je tu fajčiarske oddelenie?

M. - Hej.

P. - Slečna, môžem vám ponúknuť, páni?

S. - Ďakujem, nefajčím.

M. - Ja si zoberiem, ďakujem.

J. - Ďakujem, fajčím fajku.

P. - Má niekto z vás zápalky? V tom náhlení som stratil aj zapaľovač. Ďakujem.

Nás pán zhlboka potiahol z cigarety a spýtal sa:

- Tak a kdeže to cestujete?

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

uháňať, ipf. a goni;

smerom, adv. în direcția;

obrys, m. contur;

hrad, m. cetate;

feșanda, f. fată bine;

vyrušovať, ipf. a deranja;

posadiť sa, ipf. a se așeza;

vyložiť, pf. a pune sus;

na komplimenty nás nenachytáte,

expr. nu ne veți momi cu

complimente;

ak sa smiem spýtať, expr. dacă

pot să (îndrăznesc) întreb;

bývať, ipf. a locui;

ušetriť, pf. a scuti;

vážiť, ipf. a cântări;

vyvolený, -á, -é, adj. ales,

aleasă;

slobodný, -á, -é, adj. necăsat-

rit(ă);

ostatné, n. rest;

prekvapiť, pf. a surprinde;

podráždenosť, f. enervare;

zachrániť, pf. a salva;

zmierlivý, -á, -é, adj. împăciui-

tor, împăciuitoare, concili-

ant(ă);

vyčerpávajúci, -a, -e, adj.

exhaustiv(ă);

milo, adv. plăcut;

žiaľbohu, adv. din păcate;

pochváliť (sa), pf. a (se)

lăuda;

telocvik, m. educație fizică;

ktovie, expr. cine știe;

vyslovene, adv. vädit;

náhle, adv. brusc;

prerušený, -á, -é, adj. între-

rupt(ă);

príchod, m. sosire;

postarší, -ia, -ie, adj. mai în

vîrstvâ;

udychčaný, -á, -é, adj. gîffind;

zapařovač, m. brichetă;

s nábehom brúška, expr. cu înce-

put de burtă;

plešina, f. chelie;

zložit sa, pf. a se aseza;

miesta habadej, expr. loc cît

vrei;

ak sa nemýlim, expr. dacă nu mă

îngel;

fajčiarenský, -á, -é, adj. de fu-

mător(i), pt. fumători;

môžem vás ponúknuť, expr. pot să

vă servesc?

fajčiť, ipf. a fuma;

fajka, f. pipă;

zápalka, f. chibrit;

náhlenie, n. grabă;

z hlboka potiahol z cigarety,

expr. a tras adînc din țigară.

II. CVIČENIA

1. Rýchlik uháňal smerom na...

- rýchlo napredoval, trielil

2. ... a mladá fešanda

- a staršia pani

3. ... je tu miesto 82?

- je tu osemdesiatdvojka?

4. A kde cestujete, ak sa

- A môžem sa spýtať, kde ráčite

smiem spýtať?

cestovať?

5. ... meter šesťdesiat ...

- meriam meter šesťdesiat

- výška meter šesťdesiat

6. vážim 55 kíľ

- váha 55 kíľ

7. ... našla som si miesto

- našla som si prácu, zamestnanie

- dostala som vymenovanie

8. ... je tu fajčiarské oddelenie? - je tu oddelenie pre fajčiarov?
nefajčiarov?

- sú tu fajčiari - nefajčiari?

9. ja si zoberiem

- ja si vezmem, zapálím

10. posadiť čo na čo

- položiť čo na čo

11. voľný účes

- mať vlasy voľne

12. mať voľné ruky

- mať možnosť slobodne rozhodovať

13. voľný kabát

- nie tesný kabát

14. voľný krok

- pomalý, mierny

15. ... aby som ušetrila

- aby som ušetrila peniaze

ďalšie otázky

ušetrili sme skoro hodinu času

16. To si mohol ušetriť

- To si nemusel hovoriť (to si nemusel robiť, to si si mohol nechať pre seba.

17. Ona ani teba neušetří

- Ona ani teba neuchrání

18. Kde cestujete?

(Ja) cestujem do Žiliny

- do Bratislavy, do Bukurešti, do Varšavy, do Prahy, do Československa, do Rumunska, do Poľska, do Moskvy.

19. Som slobodná

- nie som ~~viazaná~~ manželským

20. Za slobodna

- pred uzavretím manželstva

21. slobodne

- bez obmedzenia, voľne, podľa svojej vôľe.

22. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Ruky bozkávam, slečna, je tu, nech sa páči, posaďte sa. Do Žiliny. My do Martina. Tu bývam a tu i pracujem a aby som ušetrila ďalšie otázky, pomôžem vám. Nie. Ďakujem, nefajčím.

23. Použite slová vo vetách:

uháňal, obrysy, na kupé, vyrušujem, posaďte sa, vyložiť, nena-
chytáte, bývate, aby som ušetrila, som slobodná, prekvapili
ste, zachránil, pochváliť sa, zaujímavý, prerušený, voľné,
nestihol som, habadej, fajčiarske, ponúknuť, zapaľovač.

Príklad: Stratil som aj zapaľovač.

24. Čítajte po slovensky:

Eram în tren împreună cu prietenul meu. Acceleratul gonia în
spre Trenčín. Deodată s-a deschis ușa de la compartiment și
a apărut o fată. După ce a salutat, ne-a întrebat dacă locul
Nr. 82 este în acest compartiment.

Dînsa (ea) călătorea la Jilina. Studiase filozofia în Brati-
slava și lucra acum, în Trnava. Era liberă. Interesanta
neastră discuție a fost întreruptă de sosirea unui domn mai
în vîrstă care căuta un loc liber.

25. Použite v kontexte výrazy:

prerušený príchodom; posadiť niekoho na stoličku; posadiť nie-
keho za stôl; posadiť čo načo; posadiť sa; voľný účes; mať
voľné ruky; voľný kabát, voľný deň, voľná zábava, voľný krok.

Například: Otec posadil klobúk na hlavu -

Otec položil klobúk na hlavu -

Ona si posadila okuliare na nos -

Ona si položila okuliare na nos -

26. Otázky

1. Kde uháňal rýchlik?
2. Kto sa zjavila vo dverách na kupé?
3. Ako pozdravila mladá *slučna*?

Na hranici

Medzinárodný rýchlik Balt Orient sa blíži k hraničnému prechodu Episcopia Bihor.

- Dobrý deň, pasová kontrola, vaše cestovné doklady, prosím.
- Nech sa páči. My máme spoločný pas, sme skupinový zájazd.
- Kde cestujete?
- Do Československa.
- A kde máte výjazdnú doložku?
- Je založená v pase.
- V poriadku. Ďakujem a šťastnú cestu!
- Ďakujeme.

Vlak pristál na pohraničnej stanici.

- Colná prehliadka, pripravte si, prosím vás, batožinu k prehliadke. V prvom rade, však, prosím si vaše colné prehlásenia.
- Nech sa páči, my sme skupinový zájazd a máme spoločné colné prehlásenie.
- V poriadku; koľko kufrov máte? Má niekto z vás zlato, šperky?
- Nie, nemáme nič takého, čo by podliehalo clu. Vezieme iba malé spomienkové darčeky pre našich priateľov.
- Alkoholické nápoje nemáte?
- Ba hej, ale iba liter na osobu.
- Tak je to v poriadku. Máte cudzie peniaze okrem československých?
- Nie, iba 100 lejov na osobu a to si každý môže zameniť na colné prehlásenie. Nakoniec, tie leje sú uvedené v colnom prehlásení.

- Dobre, tak to by bolo všetko. Ďakujem a príjemné cestovanie.
- Ďakujeme.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

medzinárodný, -á, -é, adj. inter-
național(ă);

blížiť sa, ipf. a se apropia;

hraničný prechod, expr. punct
de frontieră;

pasová kontrola, expr. contro-
lul pasapoartelor;

cestovné doklady, expr. acte
de călătorie;

spoločný pas, expr. pașaport
comun;

skupinový zájazd, expr. ex-
cursie în grup;

výjazdná doložka, expr.
talon de ieșire;

založený, -á, -é, adj. pus(ă);

šťastnú cestu, expr. drum bun;

pohraničný, -á, -é, adj. de graniță;

colná prehliadka, expr. control
vamal;

colné prehlásenie, expr. declara-
ție vamală;

šperk, m. bijuterie;

zlato, n. aur;

podliehať clu, expr. a fi supus
taxelor vamale;

spomienkový darček, expr. suvenir;

nápoj, m. băutură;

zameniť, pf. a schimba;

uvedený, -á, -é, adj. trecut(ă);

príjemné cestovanie, expr. călă-
torie plăcută.

II. CVIČENIA

1. Aký pas máte?

Máme spoločný pas

- individuálny
- súkromný
- služobný
- turistický
- diplomatický

2. Prosím si vaše cestovné doklady

- vaše pasy
- váš pas
- vaše papiere

3. Kde máte výjazdnú doložku?

- a kde vjazdnu doložku?
- vízum?

4. Aký ste vy zájazd?

My sme skupinový zájazd

- to je zájazdový autobus
- to je zájazdový vlak

5. To vám musíme precltiť

- za to musíte platiť clo
- to vám podlieha clo.

Áno, ale ja mám vývozné povolenie.

6. Ako cestujete?

Cestujeme súkromne

- Cestujeme v skupine.
- Cestujem sám.
- Cestujem s rodinou.

7. Cestujete do Československa?

Áno, cestujeme do Československa

- Nie, my cestujeme do Maďarska
- My cestujeme do Juhoslavia
- Cestujeme do Bratislavy

8. Koľko kufrov máte?

My máme dva kufre

- Máme iba jeden kufor
- My máme päť kufrov
- Máme dve knihy
- máme päť kníh
- máme veľa kufrov
- máme mnoho kníh

9. Má niekto z vás zlato,
šperky?

Nie, nemáme nič takého

- Nie, nikto z nás nemá ani zlato,
ani šperky

10. Má niekto z vás cudzie
peniaze?

Nie, nikto nemá cudzie
peniaze.

- Nemáme nič takého
- Také niečo nemáme

11. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Do Československa. Je založená v pase. Ba hej, ale iba liter na osobu. Nie, iba 100 lejov na osobu a to si každý môže zameniť na colné prehlásenie.

12. Použite slová vo vetách:

blíži sa, prechod, kontrola, pas, zájazd, doložku, pristál, pripravte si, prehliadka, colné prehlásenie, podliehalo, darčeky, nápoje, cudzie, každý, nakoniec, medzinárodný.

Príklad: Medzinárodný rýchlik má odchod o desiatej večer.

13. Čítajte po slovensky:

Acceleratul Balt Orient se apropie de punctul de frontieră Episcopია Bihor. Trenul se oprește. Noi ne pregătim bagajele si actele pentru control. Călătorim în Cehoslovacia pe cont propriu. Controlul pasapoartelor se termină repede. La fel și controlul vamal. Totul este în ordine.

14. Čítajte správne:

V prvej rade, však, prosím sa vaše colná prehlásenia. Koľko kufre máte? Má nikto z vás zlato? Veziem(e) iba darčekov pre naše priatelia. Je to v poriadke. Iba 100 leje na osobe.

15. Otázky:

1. Kde cestujete?	4. Aké cestovné doklady potrebujete?
2. Ako cestujete?	5. Aká kontrola sa urobí na hranici?
3. Čím cestujete?	6. Aké veci si veziete so sebou?
7. Koľko lejov si každý môže zameniť?	

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

súkromný, -á, -é, adj. parti-
cular(ă);

vaše papiere, expr. actele
d-voastră;

služobný, -á, -é, adj. de
servici;

vjazdna doložka, expr. talon de
intrare;

vízum, n. viză;
 cestovať súkromne, expr.
 a călători particular,
 pe cont propriu;
 zájazdový autobus, expr.
 cursă specială;

zájazdový vlak, expr. tren special
 (de excursioniști);
 to vám musíme preclíť, expr. pentru
 asta trebuie să plătiți (taxă
 vamală);
 vývozné povolenie, expr. aprobarea
de export (pt. export).

Na území Slovenska

- Tak hraničné formality máme už za sebou.
- A vy vystupujete v Bratislave?
- Nie, ja cestujem ďalej, až do Prahy.
- Máte príbuzných v Bratislave?
- Nie, príbuzných nemám, iba priateľov. Idem na letný Seminár slovenského jazyka a kultúry, ktorý každoročne organizuje Univerzita J. A. Komenského.
- Hej? A je to zaujímavé?
- Pravdaže. Po skončení prednášok a seminárov ide sa spoločne na vychádzku po Slovensku.
- Mám dojem, že práve táto vychádzka je zlatým klincom celého podujatia.
- A mne sa tak zdá. To viete, leto je leto, márna sláva, nikomu sa bohvieako nechce sedieť nad knižkou. Veď len prednedačnom sa porobili posledné skúšky.
- potom hlavným cieľom tohto letného Seminára je bližšie, bezprostredné oboznámenie sa so Slovenskom a jeho ľuďmi.
- A so slovenčinou a slovenskou kultúrou vôbec.
- Isteže. Už ste boli na Slovensku?
- Nie, idem sem po prvý raz.
- Tak to budete milo prekvapení. Slovensko je síce malá krajina, ale hojne obdarená úchvatnými prírodnými krásami. Ľudia sú pohostinní, priateľiví a dobrosrdeční. Určite sa tu budete dobre cítiť.
- Dúfam. Som zvedavý, čo všetko stihneme ponavštevovať. Rád by sa pozrieť do Tatier, do Martina a na východné Slovensko.

- No to ešte nie je všetko. Odporúčal by som vám navštíviť Levoču, kde je uložený prekrásny poklad gotického umenia Majstra Pavla z Levoče. Potom Košice, údolie Váhu a Hronu, tzv. Považie a Horehronie. Liptovský Mikuláš by ste nemali obísť, ako aj povestné kúpeľné mestá: Piešťany a Sliač.

- Pokiaľ sa nemýlim, administratívnym a kultúrnym centrom stredného Slovenska je Banská Bystrica, nie?

- Pravdaže, a je to slávne mesto. V r. 1944 Banská Bystrica sa stala hlavným mestom a symbolom nového, slobodného Slovenska.

- Určite máte na mysli Slovenské národné povstanie.

- Hej, a vy o tom viete?

- Samozrejme. Učili sme sa o tom ešte v prvom ročníku v Bukurešti. Jôj, ale už musím vystupovať. Tak šťastnú cestu do Prahy. Do videnia.

- Do videnia, mladý pán, a teď príjemný Seminár a čím viac pekných zážitkov a čím viac poznatkov o Slovensku.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

územie, n. teritoriu;

letný seminár, expr. cursuri

de vară;

každoročne, adv. anual;

vychádzka, f. excursie;

je zlatým klincom, expr. cons-

tituie punctul culminant, de

atractive;

podujatie, n. întreprindere,

organizare;

sedieť nad knižkou, expr.

a învăța;

bohvieako, adv. cine stie cum;

cieľ, m. scop;

bezprostredný, -á, -é, adj. ne-

mijlocit(ă);

oboznámenie, n. luare în cuno-

ștință;

krajina, f. țară;

hojne, adv. din belsug;

obdarený, -á, -é, adj. dăruit(ă),

hărăzit(ă);

pohostinný, -á, -é, adj. ospita-

lier(ă);

prívetivý, -á, -é, adj. afabil(ă),

primitor(oare);

dobrosrdečný, -á, -é, adj. bun la
inimă;
ponavštevovať, pf. a vizita;
poklad, m. tezaur;
údolie, n. vale;
obísť, pf. a ocoli;
poveštný, -á, -é, adj. vestit(ă);

kúpeľný, -á, -é, adj. balnear(ă);
pokiaľ sa nemýľm, expr. dacă nu
mă înșel;
slovenské národné povstanie,
expr. Insurecția națională
slovacă;
poznatok, m. cunoștință.

II. CVIČENIA

1. Aj vy vystupujete v Bratislave?

- Nie, ja vystupujem v...

- (Praha, Zvolen, Martin, Banská
Bystrica, Trenčín, Košice, Nitra,
Liptovský Mikuláš, Piešťany,
Sliač, Levoča, Trnava).

2. Ja cestujem ďalej, až do Prahy: ... až do (Bratislava, Zvolen,

Nitra, Košice, Levoča, Liptovský
Mikuláš, Martin, Piešťany, Sliač,
Žilina).

3. Je zlatým klincom podujatia - programu, večera, zábavy

4. Bezprostredné oboznámenie

sa so Slovenskom

... s (so) (jeho ľud, jazyk, kultúra, prí-
rodné krásy, slovenčina, jeho revoluč-
né výdobytky).

5. Rád by sa pozrieť do Tatier - na Slovensko (východné Slovensko,

stredné Slovensko, západné Slo-
vensko);

- do Rumunska, Československa, do
Francúzska, Spojených štátov.

6. Máte príbuzných v Bratislave?

Áno, mám príbuzných v Bratislave - Nie, v Bratislave mám priate-

ľov

- Nie, v Bratislave mám známych
- Nie, v Bratislave mám sestru
- Nie, v Bratislave mám (matka)
priateľ, brat, rodičia)

7. Nikomu sa nechce sedieť
nad knižkou

- Mne sa nechce ísť do mesta
- Ani sa mi nechce ísť na prechádzku.

8. Učili ste sa o tom?

Áno, o tom sme sa učili
v prvom ročníku

- Učili sme sa niečo naspamäť
- učili sme sa slovenčinu
- V škole o tom ešte sme sa neučili

9. Ako ste sa učili?

Učili sme sa ľahko

- učili sme sa trpezlivosti
- učili sme sa skromnosti
- neučili sme sa ľahko
- učili sme sa bystro

10. Od koho ste sa učili spievať?

Učil som sa spievať od matky

- Z novín sa učila po slovensky
- Od muža sa učila čítať

11. Kde učí tvoj brat?

Môj brat učí deti v škole

- Môj otec učí slovenčinu v škole
- Môj priateľ učí žiakov matema-
tiku, chémiu
- Ja učím na strednej škole
- Môj syn učí na gymnáziu

12. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Nie, ja cestujem ďalej, až do Prahy. Nie, príbuzných nemám, iba priateľov. Pravdaže. Po skončení prednášok a seminárov ide sa spoločne na vychádzku po Slovensku. Nie, idem sem po prvý raz.

Samozrejme. Učili sme sa o tom ešte v prvom ročníku v Bukurešti.

13. Použite slová vo vetách:

území, letný, každoročne, ide sa, vychádzka, zdá sa, nechce sa, skúšky, učili sme sa; vystupovať, zážitkov.

Príklad: Už musím vystupovať.

14. Čítajte po slovensky:

- Mergeți la Bratislava?

- Da, am acolo mulți prieteni și cunoscuți.

- Ați mai fost în Slovacia?

- Da, anul trecut la cursurile de vară, pe care le organizează

Universitatea în fiecare an. Dar, cel mai mult m-a interesat excursia, care a avut loc după terminarea prelegerilor și a seminariilor.

- Dacă nu mă înșel ați vizitat Slovacia de rășărit și munții Tatra?

- Da, și am fost plăcut surprins de frumusețea naturii.

15. Čítajte správne:

Vystupujem u Bratislava (Bukurešť, Varšava, Martin, Praha). Cestujem s vlakom do Československo (Maďarsko, Juhoslávia, Poľsko). V Československo máme priatelia (rodičia, brat, matku, sestra). Ľudia sú pohostinný a dobrosrdečný. Rád by sa pozriet do východné Slovensko, na Tatier a na Martina.

16. Otázky:

1. Kde vystupujete?

2. Máte príbuzných v Bratislave?

3. Čo organizuje Univerzita J. A. Komenského?

4. Čo navštívite po skončení prednášok?

5. Boli ste už na Slovensku?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

výdobytok, m. cucerire;

rád by sa pozrieť, expr. se

vizita cu plăcere, se vrea

să văd;

zábava, f. petrecere;

stredná škola, expr. scoala

generală;

trpezlivosť, f. răbdare;

skromnosť, f. modestie;

bystro, adv. repede.

Vychádzka do hôr

- Hovoríš, že by si chcel spoznať naše hory?
- To vieš, že áno.
- Dobre, zajtra je sobota, takže môžeme vyštartovať zavčasnšie.
- - - - -
- Ešte asi 50 kilometrov a sme na mieste.
- A kde to vlastne ideme?
- Na Štrbské pleso. Je to jeden z najkrajších rekreačných areálov vo Vysokých Tatrách.
- Hodne sa tam lyžuje, však?
- Pravdaže. Je tam zopár skokanských mostíkov a hodne zjazdoviek. Však iba prednedávnom sa konali vo Vysokých Tatrách majstrovstvá sveta v klasických, severských disciplínach.
- Ale domnievam sa, že lyžiarska sezóna ešte nie je v plnom prúde.
- Zaiste, teraz jeseň tróni aj v horách.
- Vystúpme trochu, prosím ťa!
- Dobre.
- Óóó, to je prekrásny výhľad! Tam to je Štrbské pleso?
- Hej! Pozri na tatranské lesy, ako hýria farbami: červená, medená, žltá, hrdzavá.
- A pozri hore vyššie. Tam kráľuje tmavozelená farba ihličnatých lesov: jedlí, borovic, smrekov.
- A celkom hore, v susedstve nebies, hrdé a nedobytné

čelá skalnatých pahorkov ovenčených bielymi mráčkami a ešte vyššie zasnežené končiare velikánov.

- A nad tým všetkým tiché medrasté spektrum. Opravdová dúha zdola nahor.
- Povedz, priateľu, aj teba tak vzrušujú hory tou svojou mohutnosťou, výškou, večnosťou?
- Áno. Dávajú mi akýsi pocit istoty, ale súčasne im závidím tú mohutnosť, majestátnosť a uvedomujem si svoju malosť, pomínutelnosť. Ony zostávajú, my sa pominieme..
- Hej, ale za nami prídu iní a iní....
- Ale hory zostávajú. Iba listy a sneh sa menia.
- A počasie. Poďme, lebo o chvíľu nás prepadne búrka. Tu hneď prší, hrmí, blýska sa, a o malú chvíľočku zase sa všetko kúpe v slnku.
- Tam to je lanovka?
- Hej, lanovkou môžeme vystúpiť na najvyšší končiar.
- A kde prenocujeme?
- V chate. Hádám by si nechcel spať pod holým nebom?
- To vieš, že nie. Do rána by sme mohli aj zamrznúť.
- Aj to sa stáva. Hory sú krásne, ale zradné a nebezpečné. Treba sa mať na pozore.
- Tak poďme!
- Poďme!

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

vychádzka, f. excursie;
 spoznať, pf. a face cunoștință,
 a cunoaște;
 hory, pl. munți;
 vyštartovať, pf. a porni, a lua
 start;
 sme na mieste, expr. am ajuns
 (la destinație);
 lyžovať, ipf. a schia;
 zopár, adv. cîteva;
 skokanský mostík, expr. tram-
 bulină;
 zjazdovka, f. pîrtie de schi;
 prednedávnom, adv. nu demult;
 konať sa, ipf. a avea loc,
 a se ține;
 majstrovstvá sveta, expr. cam-
 pionat mondial;
 severský, -á, -é, adj. nordic(ă);
 domnievať sa, ipf. a crede,
 a presupune;
 lyžiarsky, -a, -e, adj. de schi;
 v plnom prúde, expr. în plină
 desfășurare;
 tróniť, pf. a trona;
 výhľad, m. panoramă, vedere;
 les, m. pădure;
 hýriť, ipf. a abunda;
 medený, -á, -é, adj. arămiu,
 arămie;

hrdzavý, -á, -é, adj. ruginiu,
 ruginie;
 kralovať, ipf. a domni;
 tmavozelený, -á, -é, adj. verde
 închis;
 ihličnatý, -á, -é, adj. conifer(ă);
 jedľa, f. brad;
 borovica, f. pin;
 smrek, m. molid;
 nebesá, n. ceruri;
 susedstvo, n. vecinătate;
 hrdý, -á, -é, adj. mîndru,
 mîndră;
 nedobytný, -á, -é, adj. inexpug-
 nabil(ă), de necucerit;
 čelo, n. frunte;
 pashorok, m. munte;
 ovenčený, -á, -é, adj. încunu-
 nat(ă);
 zasnežený, -á, -é, adj. înzăpe-
 zit(ă);
 končiar, m. pisc;
 velikán, m. gigant;
 modrastý, -á, -é, adj. albăstrui(e);
 dúha, f. curcubeu;
 vzrušovať, ipf. a emoționa;
 mohutnosť, f. măreție, grandoare;
 večnosť, f. veșnicie;
 pocit, m. sentiment;

istota, f. siguranță;
 súčasne, adv. în același timp;
 závidieť, ipf. a invidia;
 majestátnosť, f. maiestate;
 uviedomovať si, ipf. a-si da
 seama;
 málosť, f. micime, inferioritate;
 pomínutelnosť, f. caracter tre-
 cător;
 pomínúť sa, pf. a trece, a dis-
 pärea;
 sneh, m. zăpadă;
 meniť sa, ipf. a se schimba;
 počasie, n. timp;
 prepadnúť, pf. a ataca;

búrka, f. furtună;
 přeať, ipf. a ploua;
 hrmiť, ipf. a tuna;
 blýskať sa, ipf. a fulgera;
 kúpať sa, ipf. a se scălda;
 lanovka, f. teleferic;
 přenocovať, pf. a inopta;
 chata, f. cabană;
 pod holým nebom, expr. sub
 cerul liber;
 zamrznúť, pf. a îngheța;
 zradný, -á, -é, adj. înșelător,
 înșelătoare;
 nebezpečný, -á, -é, adj. pericu-
 los, periculoasă;
 mať sa na pozore, expr. a se
 pune în gardă.

II. CVIČENIE

1. Hodne sa tam lyžuje - sánkuje, korčuľuje, guľuje
2. Nie je v plnom prúde - nebeží naplno, je iba na začiatku,
nebeží na plné obrátky
3. To je prekrásny výhľad - nádherný pohľad, panoráma, rozhľad
4. Pozri na tatranské lesy - (karpatské, alpské, kaukazské) lesy
5. Ideme na vychádzku do
Vysokých Tatier - do Nízkych Tatier, do Álp, na Kaukaz,
6. Dávajú pocit istoty - voľnosti, rozletu ducha, myšlienok
7. Nadchýna ma čarovná krása voňavých lesov - horských potokov
- kvetnatých lúk
- jasných poľán

8. Nevyčerpatel^ŕné sú prírodné krásy hôr - vrchov, horských hrebe-
ňov, štítov horstiev, po-
horí, brál, kopcov, strání,
sediel, dolín.

9. Kde ideme?

Ideme na Štrbské pleso

- idem(e) na výlet
- idem(e) na prechádzku
- idem(e) na vychádzku

10. Ako ideme?

Idem(e) pomaly

- idem(e) rýchlo
- idem(e) pešo (peši)
- idem(e) vlakom
- idem(e) autobusom

11. Aký výhľad je to?

To je prekrásny výhľad

- To je nadherný výhľad
- Je to veľmi pekný výhľad
- Je to nadmieru krásny výhľad

12. Aké býva počasie?

Býva pekné počasie

- Nie je pekné počasie, stále prší.
- Je zlé počasie.

13. Položite otázky, aby ste dostali odpovede:

To vieš, že áno. Na Štrbské pleso. Je to jeden z najkrajších rekreačných areálov vo Vysokých Tatrách. Pravdaže. Je tam zopár skokanských mŕstíkov a hodne zjazdoviek. Áno. Dávajú mi akýsi pocit istoty. Hej, lanovkou môžeme vystúpiť na najvyšší končiar. V chate. Hádám by si nechcel spať pod holým nebom.

14. Použite slová vo vetách:

spoznať, areálov, lyžuje, zopár, sezóna, tróni, výhľad, hýria
kraľuje, vzrušujú, pocit, o chvíľu, kúpe sa, lanovka, prenocujeme,
zamrznúť.

Príklad: Do rána by sme mohli aj zamrznúť.

15. Čítajte po slovensky:

Ďalej 50 de km si sîntem la destinație. În Munții Tatra a avut loc, nu de mult, campionatul mondial. Sezonul de schi este abia la început. Pădurile abundă în culori: roșu, arămiu, galben sau ruginiu. Întotdeauna munții mă emoționează prin frumusețea și înălțimea lor. Copiii se joacă cu bulgări de zăpadă. Alții se dau cu patinele.

16. Čítajte správne:

1. Ideme na vychádzka do Vysoké Tatry, do Nízkyh Tatry, do Karpaty, na Kaukazu.
2. Tam si sánkovať, korčuľovať, guľovať.
3. Nedávno vo Vysoké Tatry sa konal majstrovstvá v klasických, severských disciplína.
4. Domnievam si, že lyžiarsky sezóna ešte nie je v plnej prúd.
5. Je to prekrásna výhľad.
6. O malú chvíľočka zase si všetko kúpe v slnko.

Príklad: Tam sa sánkuje, korčuľuje, guľuje.

17. Otázky:

1. Chcel by si spoznať hory?
2. Aké hory chcel bý si spoznať?
3. Kde vlastne ideme?
4. Čo sa konalo vo Vysokých Tatrách?
5. Aký výhľad je v horách?
6. Aj teba tak vzrušujú hory?
7. Kde prenocujeme?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

sánkovať sa, ipf. a se da cu
senia;

korčuľovať (sa), ipf. a patina;

guľovať sa, ipf. a da cu bul-
gări de zăpadă;

naplno, adv. din plin;

voľnosť, f. libertate;	lúka, f. luncă;
rozlet, m. avint;	poľana, f. poiană;
duch, m. spirit;	vrch, m. culme, munte;
nadchýnať, impf. a entusiasma,	hrebeň, m. creastă;
a inflăcăra;	štít, m. pisc;
čarovný, -á, -é, adj. fermecător,	horstvo, n. masiv;
fermecătoare;	bralo, n. stincă;
voňavý, -á, -é, adj. parfumat(ă),	kopec, m. deal;
inmiresmat(ă);	stráň, f. povirnie, coastă;
horský, -á, -é, adj. de munte;	sedlo, n. curmătură, ga;
potok, m. pârâu;	dolina, f. vale;
	pešo (peši), adv. pe jos.

pri mori

- Ja mám radšej more než hory.
- Nuž, proti gustu žiadny dišputát!
- A už si bol pri mori?
- Bol. Skoro každoročne trávím dovolenku pri mori.
- A ktoré more sa ti najviac páči?
- Jadranské.
- Mne zas Čierne more a Stredozemné, menovite na juhu Talianska a Francúzska. Ale ako vidím, tohto leta si si vybral Čierne more.
- Hej. Som tu už po treťi raz a začínam objavovať krásu a čaro rumunského pobrežia.
- Si tu aj s rodinou?
- Hej. ....
- A kde bývate? Stanujete?
- Nie, tentoraz bývame v hoteli a tam sa aj stravujeme.
- A chutí vám naša kuchyňa?
- Vynikajúco! Zvlášť rôzne národné špeciality. A ty si už dlho tu?
- Nie, iba predvčerom som došiel do Mamaje. Však nevidíš, že som biely ako tvaroh?!
- To vidím, ale ja som zato už dobre opálený.
- Hej, máš už peknú farbu, do hnedobronzova. Koľko hodín trávite na pláži?
- Záleží od počasia. Keď je celý deň slnečno, vychádzame na pláž skoro ráno a zostávame až do obeda. Poobede si potom

- pospíme, a keď sa nám chce, výjdeme ešte aj predvečerom.
- Áno, predvečerom a zavčasu ráno je veľmi príjemne a nie je ani taký nával na pláži.
  - Ja nemám ani tak rád slnenie ako plávanie. V mori sa báječne pláva a najmä v noci.
  - Hej, lenže ak sú veľké vlny, ľahko sa môžeš utopiť.
  - Ale čo, ja som predsa už starý morský vlk. Ale vieš čo, poďme si trochu zaplávať.
  - A nie je studená voda?
  - Kdežeby, je vynikajúca.
  - Ale vlny sa mi zdajú byť dosť veľké.
  - Neboj sa, človeče, však keby niečo, máme tu predsa plavčíkov.
  - No, však je vynikajúca voda?
  - Opravdu a tento morský van.
  - Hej, ten je veľmi osviežujúci. Ale daj si pozor, aby si sa nespálil. Natri sa olejom, lebo pochodíš ako moja žena. Hneď prvý deň sa spálila a potom dva dni musela preležať v hoteli.
  - Vieš, mne sa strašne páči tato prímorská romantika. Veľmi rád sa prechádzam v noci po nábreží a neviem sa nasýtiť toho šumu mora. Obyčajne zájdem na molo a prestojím celé hodiny.
  - Hej, aj mne sa tam páči stáť, a najmä, keď je mesačná noc. Vlny sa ti pri nohách rozbíjajú o skaly a ty stojíš, stojíš a tak rád by si sa pustil po tej striebriastej ceste, ktoráj koniec tušíš niekde ďaleko za obzorom. ...
  - A more šepoce, hundre a zvíja sa v nekonečných kľúčoch a večnom nepokoji...
  - Hej, ale poď, predstavím ťa svojej žene.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

more, n. mare;

Jadranské more, expr. Marea

Adriatică;

Stredozemné more, expr. Marea

Mediterrană;

pobrežie, n. litoral;

stanovať, ipf. a locui în cort;

stravovať sa, ipf. a lua masa;

biely ako tvaroh, expr. alb ca smântână;

opálený, -á, -é, adj. bronzat(ă);

hnedobronzový, -á, -é, adj. bronz

închis;

tráviť, ipf. a sta;

pláž, f. plajă;

slnečno, adv. însorit;

nával, m. înghesuială, affluentă;

slnenie, n. bronzare;

plávanie, n. înot;

vlna, f. val;

utopiť sa, pf. a se îneca;

morský vlk, expr. lup de mare;

zaplávať si, pf. a înota;

studený, -á, -é, adj. rece;

nepokoj, m. neliniște.

keby niečo, expr. dacă s-ar

întîmpla ceva;

plavčík, m. salvamar;

van, m. briză;

osviežujúci, -a, -e, adj. răco-

ritor, -oare;

spáliť sa, pf. a se arde;

natrieť sa, pf. a se unge;

pochodiť, pf. a păși;

preležať, pf. a zace;

prímorský, -á, -é, adj. de mare;

nábřežie, n. faleză;

šum, m. foșnet;

molo, n. dig;

prestát, pf. a sta;

rozbíjať sa, pf. a se sparge;

skala, f. stîncă;

striebristý, -á, -é, adj. argin-

tiu, argintie;

tušiť, pf. a bănuî;

obzor, m. orizont;

šepotať, ipf. a șopti;

hundrať, ipf. a mormăi;

zvíjať sa, ipf. a se zvîrcoli;

křč, m. spasim;

II. CVIČENIA

1. Ktoré more sa ti páči?

Páči sa mi: Čierne more- Červené more, Mŕtve more,
Stredozemné, Jadranské, Egejské
more, Severné more,

2. A aký oceán?

- Tichý oceán, Indický oceán,
Ľadový oceán, Atlantický oceán.

3. Ktorý záliv a polooostrov sa ti páčia?

Páči sa mi: - Mexický záliv, Perský záliv, Fínsky záliv

Mys Dobrej nádeje

Apenínsky polooostrov, Balkánsky ...

Škandinávsky ...

Pyrenejský ...

polooostrov Kamčatka

4. Kde tráviš každý rok dovolenku?

Každoročne trávim dovolenku pri mori - na horách

- každý druhý rok prichádzam k moru

každý rok som pri mori

5. Kde bývate?

Bývame v stane - v stanovom tábore, v hoteli, vo vilke, v pre-
najatom súkromnom byte

6. Čo robíte pri mori?

Pri mori plávame - opalujeme sa, slníme sa, pestujeme vodné
športy (vodné lyžovanie), zabávame sa,
oddychujeme.

7. Koľko hodín trávite na pláži?

Na pláži trávime najviac 4 hodiny - Na pláži trávím celé doobedie
- Na pláži trávím celé predpo-
ludnie.

8. Poležte otázky, aby ste dostali odpovede:

Bol som. Skoro každoročne trávím dovolenku pri mori. Jadranské.

Nie, tentoraz byvame v hoteli a tam sa aj stravujeme. Vynikajúco. Zvlášť rôzne národné špeciality.

Nie, iba predvčerom som došiel do Mamáje. To vidím, ale ja som zato už dobre opálený. Záleží od počasia. Keď je celý deň slnečno, vychádzame na pláž skoro ráno a zostávame až do obeda. Kdežeby, je vynikajúca.

Opravdu, a tento morský van.

9. Použite slová vo vetách:

trávím, Čierne more, vybral si, pobrežia, stanujete, stravujeme, kuchyňa, ako tvaroh, na pláži, plávanie, utopiť, morský vlk, vynikajúca, spálila sa, vlny, šepoce.

Príklad: Mne sa najviac páči Čierne more.

10. Čítajte po slovensky:

În acest an vom petrece concediul la mare. Împreună cu familia vom locui în cort la Mamaia. Masa o vom lua la hotel. Plaja de la Mamaia este foarte bună. Pe plajă stăm cam 4 ore, de fapt toată dimineața. Apa nu este rece, tocmai bună de înot. Briza mării este răcoroasă. Trebuie să fim foarte atenți, să nu ne ardem. Seara ne plimbăm pe faleză sau pe dig. Serile cu lună sînt minunate.

11. Čítajte správne:

Už si bol(a) do mora? Trávím dovolenka pri more. Záleží od počasia. Pri mori sa báječne pláva a najmä v noci.

12. Otázky:

1. Kde trávíte dovolenku?

2. Ktoré more sa vám najviac páči?
3. Ste tu po prvý?
4. Prišli ste s rodinou?
5. A kde bývate?
6. A kde sa stravujete?
7. Ako vám chutí naša kuchyňa?
8. Prečo nie ste opálený?
9. Koľko hodín trávite na pláži?
10. Je studená voda?
11. Aké sa vám zdajú vlny?
12. Kde sa prechádzate večerom?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

Jadran, m. Adriatica;	stan, m. cort;
Egejské more, expr. Marea Egee;	stanový tábor, expr. camping;
Tichý oceán, expr. Oceanul Pa-	vila, f. vilă;
cific;	prenajatý, -á, -é, adj. închi-
Indický oceán, expr. Oceanul	riat(ă);
Indian;	pestovať vodné športy, expr.
Ľadový oceán, expr. Oceanul	a practica sporturi nautice;
Înghetăt;	vodné lyžovanie, expr. schi
záliv, m. golf;	(pe apă), nautic;
mys, m. cap;	zabávať sa, ipf. a se distra;
nádej, f. speranță;	oddychovať, ipf. a se odihni.
poloostrov, m. peninsulă;	
škandinávsky, adj. scandinav;	

V lietadle

- Prosíme cestujúcich na linke Bukurešť-Bratislava, aby si pripravili batožinu pre colnú prehliadku a aby sa dostavili na pasovú kontrolu. Ďakujeme.

- Vašu letenku si prosím.

- Nech sa páči. Prosím vás, slečna, odletíme načas, nebude meškať lietadlo?

- Podľa všetkého nie!

- Ďakujem.

- Prosím. Tu máte palubný lístok, počkajte, kým vás nezavolám. Môžete si dať zatiaľ malé občerstvenie. Lístky od batožiny máte pri sebe?

- Hej!

- V poriadku.

- Tak prosím, ráčte ísť za mnou a pri nástupe do lietadla odovzdáte mi palubné lístky.

Všetci cestujúci boli už na palube obrovského túčka, keď silné motory lietadla sa divoko rozrevali. Lietadlo nastupovalo na štartovaciu plochu. Posledný raz sa striaslo a potom sa rozběhlo....

- Kapitán X spolu s posádkou lietadla TU-XY vám želá rýchle a pohodlné cestovanie. Prosíme vás, aby ste počas štartu prestali fajčiť a zapli si záchranné pásy. Poletíme rýchlosťou 900 km/h, vo výške 10 000 metrov. Ďakujem.

Letušky začali rozdávať cukríky. Lietadlo sa nezadržiateľne vznášalo.

- Nebojíte sa, milosťpani?
- No viete, tak trochu. Netrpím síce na vzdušnú nemoc, ale viete, človek nikdy nevie.
- Božechráň, na to ani nepomyslieť.
- Cestujete často lietadlom?
- Dosť často. Viete, služobné cesty, no a potom mám aj veľa priateľov na Slovensku.
- Takže aj súkromne sem-tam letíte?
- Hej, ale redšie. Najčastejšie letím služobne.
- No, márna sláva, lietadlo predsa len zostáva najspoľahlivejším, najbezpečnejším a najrýchlejším dopravným prostriedkom.
- Tak sa zdá.
- Prajete si niečo? - preruší rozhovor letuška.
- Jednu kávu a kofolu.
- Ja jeden koňak, kávu a jedny kentky.
- Prosím, hneď to bude.
- - - - -
- O päť minút pristávame. Prosíme prestať fajčiť a zapnúť si záchranné pásy.

Lietadlo začalo očividne klesať, letušky zase rozdali cukríky, o chvíľku mierny náraz kolies na pristávaciu plochu, spomaľovanie rýchlosti a ... koniec cestovania.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

lietadlo, n. avion;	odletieť, pf. a zbura, a decola;
linka, f. rută;	podľa všetkého, expr. după cât
dostať sa, pf. a se prezenta;	se pare;
letenka, f. billet de avion;	palubný lístok, expr. tichet de
	bord (imbarcare);

dať si malé občerstvenie, expr.	cukrík, m. bomboană;
a lua o mică gustare;	nezadržateľne, adv. irezistibil;
lístky od batožiny, expr. ti-	vznášať sa, ipf. a se înălța;
chete de la bagaje;	băť sa, ipf. a se teme;
nástup, m. urcare;	vzdušná nemoc, expr. rău de aer;
odovzdať, pf. a da, a înmîna;	božechráň, expr. doamne ferește;
paluba, f. bord;	cestovať lietadlom, expr. a călă-
túčko, n. avion de tip TU;	tori cu avionul;
divoko, adj. sălbatic;	súkromne, adv. particular, pe
rozrevať sa, pf. a urla;	cont propriu;
štartovacia plocha, expr.	sem-tam, adv. din cînd în cînd;
pistă de decolare;	redșie, adv. mai rar;
striasť sa, pf. a se cutremura;	letieť služobne, expr. a călători
rozbehnúť sa, pf. a-și lua	cu avionul în interes de serviciu;
avînt;	mărna sláva, expr. n-si ce-i face;
posádka, f. echipaj;	spolahlivý, -á, -é, adj. demn de
pohodlný, -á, -é, adj. confor-	încredere;
tabil(ă);	bezpečný, -á, -é, adj. sigur(ă);
štart, m. decolare, start;	dopravný prostriedok, expr. mij-
zapnúť si, pf. a-și prinde;	loc de transport;
záchranný pás, expr. centura	prerušiť, pf. a întrerupe;
de siguranță;	kofola, f. pepsi cola;
letieť, ipf. a zbura, a călă-	jedny kentky, expr. un Kent;
tori cu avionul;	pristávať, ipf. a ateriza;
rýchlosť, f. viteză;	očividne, adv. vizibil;
výška, f. înălțime;	klesať, ipf. a coborî;
letuška, f. însoțitoare de bord;	náraz, m. izbitură;
rozdávať, ipf. a împărți;	mierny, -a, -e, adj. slab(ă), mode-
	rat(ă);

11. Použite slová vo vetách:

na linke, sa dostavili, letenku, odletíme, palubný lístok, od batožiny, cestujúci, sa rozbehlo, fajčiť, rýchlosťou, letušky nemoc, redšie, dopravným, pristávame, na pristávaciu, koniec, lietadlo, lietadlom.

Príklad: -Lietadlo sa nezadržateľne vznášalo.

-Cestujete často lietadlom?

12. Čítajte po slovensky:

Călătorii pentru ruta Bucuresti-Praga își pregătesc bagajele pentru controlul vamal. Avionul decolează la orele 14. Biletul de avion costă 300 lei. Însoțitoarea de bord recomandă călătorilor să nu mai fumeze ei să-si pună centura de siguranță. Călătoria cu avionul este confortabilă. Avionul este cel mai sigur mijloc de transport.

13. Použite výrazy v kontexte:

cestujem lietadlom ...

cestujem autobusom ...

cestujem vlakom ...

cestujem električkou ...

Príklad: Rada cestujem vlakom z Bukurešti do Bratislavy.

14. Otázky:

1. Kde odletíte?
2. Odletíme načas?
3. Kto nám želá pohodlnné cestovanie?
4. Akou rýchlosťou poletíme?
5. Cestujete často lietadlom?
6. Prajete si niečo?
7. Kedy pristáva lietadlo?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

estry predmet, expr. obiect

ascuŝit;

strelné zbrane, expr. arme

de foc;

let, m. zbor;

počasie, n. vreme;

zdравie, n. sănătate;

žuvačka, f. gumă de mestecat;

nabrať výšku, expr. a lua înălțime;

božeuchovaj, expr. doamne-fereste;

možnosť, f. posibilitate;

obyčaj, m. obicei;

zvyk, m. obicei, datină.

Anekdoty:

1. Lietadlo v desaťtisícmetrovej výške nad Atlantikom. V otvorených dverách pilotovej kabíny sa objavuje kapitán lietadla s padákom na chrbte a vraví:

- Neznepokojujte sa, nič sa nedeje, ja iba skočím po požiarnikov...

2. Je hrozné búrka. Loď sa začína potápať. Angličanka ide ku kapitánovi a pýta sa ho:

- Prepáčte, kde je tu záchranný čln pre nefajčiarov?

U LEKÁRA

Čakáreň lekára pre vnútorné choroby v zdravotnom stredisku. Ordinačné hodiny sa práve začínajú. Nasledujúci pacient čaká, kým ho pozvú do ordinácie. Lekár sedí za stolom a píše recept. Sestrička začala odkladať lieky i nástroje. Konečne sa otvorila dvere ordinačky a sestra víta nového pacienta.

- Prosím, vaše meno?
  - Rudolf Kováč.
  - Pracujete? Kde?
  - Áno, som montérom.
  - Lekár sa nervózne opýta pacienta.
  - A kde, prosím?
  - Záводы mechaniky.
  - Nech sa páči, sadnite si a vyzlečte sa.
  - Ale ja som prišiel, prosím, chcem povedať, vlastne opýtať sa vás. ...
  - Ticho, ponáhľam sa, čakajú ľudia a niet času k rozhovoru.
  - Prosím vás ...
  - Ticho. Ak náhodou ste prišli na röntgen, zbytočne ste prišli. Nefunguje už šesť dní a montér neprichádza a neprichádza. Pravdepodobne sa mu nechce.
  - Práve preto som prišiel.
  - Dajte mi pokoj. Dýchajte zhlboka. Teraz sa nadýchajte a zadržte dych. Ukážte ruku, jazyk a pokojne sedte.
- Lekár počítal tep a nakoniec povedal:
- Čo ste ku mne prišli? Ste zdravý ako buk. Srdce máte zdravé, pľúca tobôž, tep 78, horúčku nemáte, tak čo odo mňa vlastne chcete?

- Pán doktor, dovoľíte mi aspoň teraz hovoriť?
- Nieto na to čas. Čo ste sa zbláznili?
- Ja viem, že som zdravý.
- Tak prečo ste potom u mňa?
- Lebo som montér, montér presnej mechaniky a chcem vám opraviť pokazený röntgen.
- Vy? A čo teda nehovoríte? Rýchlo obliecť a do roboty. Ďalší, prosím.

După manualul Slovenský jazyk, de
 Ďurovič și Ďurovičová, Bratislava, 1965.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

čakáreň, f. sală de așteptare;	konečne, adv. în sfârșit;
lekár, m. medic;	vítať, ipf. a primi, a întâmpina;
vnútorné choroby, expr. boli	montér, m. montator, montor;
interne;	závod, m. uzină;
zdravotné stredisko, expr.	vyzliecť sa, pf. a se dezbrăca;
centru sanitar;	rozhover, m. discuție;
ordinačný, -á, -é, adj. de	fungovať, ipf. a funcționa;
consultație;	zbytočne, adv. degeaba;
pozvať, pf. a invita;	pravdepodobne, adv. probabil;
ordinácia, f. cabinet medical,	sa mu nechce, expr. n-are chef;
consultație medicală;	dať pokoj, expr. a lăsa în pace;
recept, m. rețetă;	dýchať, ipf. a respira;
sestrička, f. soră;	zhlboka, adv. adînc;
odkladať, ipf. a da la o parte;	zadržáť, pf. a reține;
liek, m. medicament;	dych, m. respirație;
nástroj, m. instrument;	tep, m. puls;

zdravý,-á,-é, adj. sănătos,

sănătoasă;

srdce, n. inimă;

plúca, pl. tant. plămîni;

tobôž, adv. part. la fel;

horúčka, f. temperatură;

presný,-á,-é, adj. precis(ă);

opraviť, pf. a repara;

pokazený,-á,-é, adj. stricat(ă);

ďalší,-a,-e, adj. altul, alta.

II. CVIČENIA

1. Na čo trpíš?

Trpím na bolesti hlavy

- na žalúdočný vred
- na vysoký (nízky) tlak
- na mozgový zápal
- na rakovinu, na pečienku, na brušné kŕče, bolesti zubov, zápal mandlí.

2. Čo ťa bolí?

Bolí ma hlava

- srdce, brucho, žalúdok, oko, ucho, koleno, palec, zub, noha, hrdlo, ruka, členok.

3. Na čo si ochorel?

Ochorel som na žltáčku

- na srdce, na rakovinu

4. Na čo ťa operovali?

Operovali ma na slepé črevo

- na žalúdok, na mezog, na srdce.

5. Čo ti vyoperovali?

Vyoperovali mi slepé črevo

- mandle, štvrt žalúdka.

6. Čo si si zlomil(a)?

Zlomil(a) som si ruku

- nohu, rebro.

7. U akého lekára si bol(a)?

Bol(a) som u zubného lekára

- u očného, u zubára, u internistu, u gynekológa, u chirurga.

8. Kde ťa poslal lekár?

Lekár ma poslal priamo do operačnej siene - do operačky,
 - na operačný stôl,
 - do lekárne.

9. Niet času k rozhovoru - Nemám čas k ....
 - nieto na to času

10. Použite vo vetách výrazy:

- a consulta un dicționar - pozrieť sa do slovníka
- am consultat un specialist - poradil som sa s odborníkom
- medicul m-a consultat - lekár ma prehliadol
- consultație - konzultácia
- consultație (medicală) - lekárske vyšetrenie

Napr.: Lekár ma pozorne prehliadol.

11. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Rudolf Kováč. Áno, som montérom. Závody mechaniky. Pán doktor,
 dovoľte mi aspoň teraz hovoriť. Nieto na to času.

- Ja viem, že som zdravý. Lebo som montér, montér presnej mecha-
 niky a chcem vám opraviť pokazený röntgen.

12. Použite slová vo vetách:

v zdravotnom stredisku, pacient, ordinačné hodiny, recept, do
 ordinácie, sestrička, niet času, ste prišli, tobôž, aspoň,
 zbláznili sa, do roboty.

Príklad: Lekár sedí za stolom a píše recept.

13. Čítajte po slovensky:

Pacientul este în sala de așteptare, la centrul sanitar. Orele
 de consultație abia au început. Sora invită următorul pacient.
 Doctorul stă la masă și scrie o rețetă. Medicul l-a consultat
 atent și după aceea a spus:

Cda. 248/974 Fasc. 7

- D-voastră sinteți sănătos tun, de ce ați venit la mine.
- Doamnele doctor, eu sint mentor și am venit să vă repar aparatul roentgen.

14. Otázky:

1. Kedy začínajú ordináčné hodiny?
2. Kde čakajú pacienti?
3. Kto víta pacienta?
4. Čo robí lekár?
5. Na čo prišiel Rudolf Kováč k lekárovi?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

trpieť, ipf. a suferi;	kolene, n. genunche;
bolesť, f. durere;	palec, m. degetul mare;
hlava, f. cap;	hrdlo, n. git;
vred, m. ulcer, furuncul;	členok, m. glesnă;
žalúdočný, -á, -é, adj. de	ochorieť, pf. a se îmbolnăvi;
stomac;	žltáčka, f. hepatită;
žalúdok, m. stomac;	slepé črevo, expr. apendice;
brucho, n. abdomen, burtă;	vyoperovať, pf. a opera;
tlak, m. tensiune;	mandle, pl. tant. amigdală;
mozgový zápal, expr. congestie	zápal mandlí, expr. amigdalită;
cerebrală;	zlomiť, pf. a fractura;
mozog, m. creier;	rebro, n. coastă;
rakovina, f. cancer;	zubný lekár, expr. medic stomatolog;
brušné krče, expr. cîrcei la	zubár, m. dentist;
abdomen, crampe la stomac;	očný lekár, expr. medic oftalmolog;
zub, m. dinte;	internista, m. medic de boli interne;
bolieť, ipf. a durea;	gynekológ, m. ginecolog.
ucho, n. ureche;	

Anekdoty:

1. Fešná slečna v ordinácii mladého lekára. Lekár sa pýta:
  - Kde vás to vlastne bolí?
  - Kde len chcete, pán doktor...
2. Pomosovala sa, že ju bolí hlava.
  - To je slečna, nepríjemné - ľutoval ju spoločník - že vás tá hlúpa hlava tak bolí.
3. Z operačnej sály vychádza chirurg. Ustarostnený muž sa ho na chodbe pýta:
  - Pán doktor, prosím vás, ako dopadla operácia?
  - Operácia?. - začudoval sa chirurg - Tak to nemala byť pitva?
4. Lekár preklopáva pacienta, prikladá mu na hruď stetoskop, počúva, krúti hlavou a nakoniec konštatuje:
  - Buď som hluchý, alebo už nežijete...
5. Newyorský lekár vyliečil pacienta a na rozlúčku mu povedal:
  - Váš prípad neobyčajne obohatil medicínu.
  - To verím, - vzdychol si pacient - veď som úplne na mizine...
6. - Cez tieto okuliare už vidíte lepšie? - spytuje sa lekár pacienta.
  - Oveľa lepšie, pani doktorka.
7. Vraví v nemocnici pacientka lekárovi:
  - Som hrozne nervózna, pán doktor. Viete, to je v mojom živote prvá operácia.
  - Ja som tiež nervózny, milá pani. Vy ste totiž moja prvá pacientka.
8. - Prosím, otvorte ústa - heverí zubár novému pacientovi.

- Bože môj. Máte v sube najvačšiu dieru, akú som kedy videl...
akú som kedy videl.
- Ale to mi nemusíte dva razy opakovať. - vraví pacient urazene.
- Ja som to vôbec neopakeval - bráni sa dentista.- To bola
ozvena.

ROZPRÁVAME SA TELEFONICKY

- V dome pána Nováka zvoní telefón. Pán Novák zdvíha slúchadlo:
- Prosím, tu 638 601, kto volá?
  - Haló, tu Mrkvička, prosím si pána Nováka.
  - Pri telefóne, ahoj Rudo, čo je s tebou? Dlho som ťa nevidel.
  - Prepáč, že som sa neozval skôr, bol som veľmi zaneprázdnený v práci a často som chodil na služobnú cestu do zahraničia.
  - Nehever, a kde si všade bol?
  - Bolo toho strašne veľa, a práve preto ti volám, aby sme si dohodli stretnutie. Chcem ti porozprávať svoje zážitky takmer z celej Európy.
  - Veľmi sa teším, môžeme sa stretnúť, ak ti to vyhovuje, v kaviarni Slevan, v sobotu o desiatej.
  - Dobre, vyhovuje mi to, teším sa. Tak zatiaľ do viedenia.
  - Do videnia.
-

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

zvoníť, pf. a suna;	stretnutie, n. intilnire;
zdvíhať, pf. a ridica;	dohodnúť sa, pf. a se înțelege,
slúchadlo, n. receptor;	a cădea de acord;
pri telefóne, expr. la telefon;	takmer, adv. aproape;
ozvať sa, pf. a se anunța, a da	tešiť sa, ipf. a se bucura;
seam de viață;	vyhovovať, ipf. a conveni;
služobná cesta, expr. călătorie	zatiaľ, adv. pînă atunci.
in interes de serviciu;	
nehever, expr. nu mai spune;	

II. CVIČENIA

1. Aký rozhovor si presíte?

Prosím si miestny rozhovor

- medzimestský rozhovor
- medzinárodný rozhovor
- hovor UV (ďčat platí príjemca)

2. Zavolaj mi domov na číslo 302580.

- Zavolaj mi do zamestnania na číslo 201130, klapka (linka) 18.
- Zavolaj mi z telefónnej búdky.
- Zavolaj mi cez telefónnu ústredňu.

3. Prečo si sa skôr nezval telefonicky?

- lebo som mal pokazený telefón
- lebo som ti nevedel nové číslo telefónu
- lebo bolo vždy obsadené
- lebo nie si zapísaný v telefónnom zozname
- lebo ťa nebolo doma

4. Som veľmi zanepřážděný

- Mám veľa roboty.

5. Volám ti, aby sme si dohodli stretnutie.

- Volám ti, aby sme si dali zraz.

6. Môžeme sa stretnúť v sobotu ... v pondelok o deviatej, v nedeľu o desiatej

- o jedenástej
- v kaviarni o druhej

7. Prosím si pána Nováka

- pána Urbana, Rudka, Helenu, Máriu
- súdruha riaditeľa
- pani Novákovú, súdružku riaditeľku

8. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Tu je Mrkvička, prosím si pána Nováka.

Prepáč, že som sa neozval skôr, bol som veľmi zaneprázdnený v práci a často som chodil na služobnú cestu do zahraničia. Bolo toho strašne veľa a práve preto ti volám, aby sme si dohodli stretnutie.

9. Použite slová vo vetách:

zvoní, zdvíha, kto, prosím si, som nevidel, zaneprázdnený, do zahraničia, strašne, zážitky, vyhovuje.

Príklad: Ak ti to vyhovuje, môžeme sa stretnúť, v sobotu o desiatej, v kaviarni Slovan.

10. Čítajte po slovensky:

Mi se pare că sună telefonul. Așa țirziu cine sună care.

Fratele meu ridică receptorul. A, Rudo, ce este cu tine? De mult nu te-am văzut.

- Iartă-mă, am fost foarte ocupat, dar am și fost plecat în străinătate.

- Nu mai spune, unde ai fost?

- Aș vrea să-ți povestesc. Dacă îți convine să ne întâlnim duminică la ora 10.

- Sigur. Îmi convine și tare mult mă bucur.

11. Použite ¹ v ² kontexte ⁴ výrazy:

volám (ti), vyhovuje (ti), nevidel som (ť), stretnúť (sa).

Príklad: Práve preto ti volám, aby sme si dohodli stretnutie.

Volá ma matka. Rodičia volali lekára. Otec volal o pomoc.

12. Otázky:

1. Kto zdvihol slúchadlo?
2. Kto si prosí pána Nováka?
3. Kto sa ozval pri telefóne?
4. Prečo si sa skôr neozval telefonicky?

5. Na kedy si dohodli stretnutie? 6. Kde sa majú stretnúť?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

telefonický rozhovor, expr.

convorbire telefonică;

miestny, -a, -e, adj. local(ă);

medzimestský, -á, -é, adj. interurban(ă);

medzinárodný, -á, -é, adj. internațional(ă);

hevor UV, expr. converbire cu taxă inversă;

účtet, m. nota de plată;

príjemca, m. primitor, destinatar;

zamestnanie, n. serviciu;

zavolať zavolať, ipf.

a chema, a suna; -sună-mă-;

číslo, n. număr;

linka, f. interior;

Anekdoty:

1. - Haló, tam mliekareň?

- Nie.

- Tak prečo zdvíhate slúchadlo?

2. - Že vám tečie z vodovodu voda? A čo by odtiaľ malo podľa vás tiecť? (z telefonického rozhovoru inštalatéra s postihnutým).

telefónna búdka, expr. cabină;

telefónna ústredňa, expr. centrala telefonică;

pokazený, -á, -é, adj. stricat(ă);

lebo, conj. sub. pentru că;

vedieť, ipf. a ști ;

obsadené, adv. ocupat;

zapísaný, -á, -é, adj. înscris(ă);

telefónny zoznam, expr. carte de telefon;

nebolo ťa doma, expr. nu te-am găsit acasă;

robota, f. muncă, treabă;

zraz, m. infilnăre.

4. V byte zvoní telefón:

- Je doma pán Tadeáš?
- Otec odišiel oslavovať meniny - odpovedá dieťa.
- A kedy sa vráti?
- Najskôr ho prinesú tak okolo polnoci. ...

V NOVOM BYTE

- O mesiac sa presťahujem s celou rodinou do nového bytu. Deposiaľ som býval v štátnom byte, v podnájme.
  - A koľko si platil nájomné?
  - Niečo nad sto lejov, takže sme si mohli niečo aj usporiť.
  - Ak dobre rozumiem, je to družstevný byt?
  - Áno. Je v novej štvrti. Tam je čistý vzduch a deti majú dosť miesta na hranie.
  - A na ktorom poschodí budete bývať?
  - Na ôsmom. Však poď so mnou, ak máš čas, ukážem ti ho. Nie je síce ešte zariadený, ale uvidíš aspoň, aké veľké sú izby.
  - Dobre, ale nie je to príliš ďaleko?
  - Nie, ale výťah ešte nechodí, takže musíme ísť po schodoch až na ôsme poschodie.
  - Nevadí, však ešte toľko vydržíme. A koľko izieb máš?
  - Je to trojizbový byt. Máme predsieň, vpravo je kuchyňa a komora. Vedľa kuchyne je detská izba, potom obývačka, z ktorej sa vojde do menšej izby a tú používame ako spálňu. Vedľa nej je kúpeľňa a záchod.
  - A máš aj balkón?
  - Pravdaže, z obývačky sa vychádza na balkón a z každej izby je výhľad na malý parčík. Všetkí uvidíš. Hneď sme tu.
  - To máš šťastie, človeče!
  - No ale už sme na mieste. Tak čo povieš, je to ďaleko od stredu mesta?
  - Ani by som nepovedal.
-

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

presťahovať sa, pf. a se muta;

celý, -á, -é, adj. întreg, în-

treagă, tot, toată;

rodina, f. familie;

byť, m. locuință;

doposiaľ, adv. pînă acum;

štátny, -a, -e, adj. de stat;

podnájom, m. subinchiriere;

bývať v podnájme, expr. a lo-

cui ca subchiriaș;

nájomné, n. chirie;

niečo nad sto lejov, expr.

puțin peste o sută, o sută

și ceva;

usporiť, pf. a economisi;

družstevný byt, expr. locuință

construită în cooperatie cu

statul;

štvrť, f. cartier;

vzduch, m. aer;

hranie, n. joacă;

poschodie, n. etaj;

bývať, ipf. a locui;

zariadený, -á, -é, adj. mobilat(ă);

izba, f. cameră;

ďaleko, adv. departe;

výtah, m. lift;

schody, m. pl. scară, trepte;

nevadí, expr. nu face nimic;

v. držať, pf. a rezista;

predsieň, f. antreu;

kuchyňa, f. bucătărie;

komora, f. cămară;

obývačka, f. cameră de zi;

spálňa, f. dormitor (cameră pen-

tru dormit);

kúpeľňa, f. baie;

záchod, m. WC;

výhľad, m. vedere, panoramă;

parčík, m. părculeț;

hneď sme tam, expr. imediat

ajungem;

šťastie, n. noroc;

sme na mieste, expr. am ajuns;

ani by som nepovedal, expr. ba

n-aș zice (n-aș crede).

II. CVIČENIA

1. Kde sa presťahuješ?

Presťahujem sa do nového bytu - do iného mesta.

2. Kde sa nastahuješ?

Nastahujem sa do nového bytu - do novej budovy.

3. Kde prestúpiš?

Prestúpim do iného zamestnania - na nové pracovisko.

4. Kde bývaš?

Bývam v podnájme.

- Som nájomník. Som nájomníčka.

5. Čo sme mohli urobiť?

Mohli sme si usporiť

- ušetriť, kúpiť, viac dovoliť.

6. Aký je to byt?

Je to družstevný byt - súkromný byt, rodinný domček.

7. Na ktorom poschodí je váš byt?

Náš byt je na ôsmom poschodí - váš, (tvoj, jeho, jej) byt je na prízemí.

8. Výťah chodí, funguje?

Výťah nechodí.

- Výťah nefunguje.

9. Koľko izbových je to byt?

Je to trojizbový byt

- štvorizbový (dvojizbový) byt, garsónka.

10. Kúpime nábytok (ako?): - Kúpime nábytok (aký?):

- na splátky

- z orechového dreva

- z mahagónového dreva

- za peniaze

- kuchynský

v hotovosti

11. Čo dáme do obývačky?

Do obývačky dáme: (čo?): - perzský koberec, kreslá, sekretár, nízky stôl pohovku, gramorádio.

12. Čo kúpime do spálne?

Do spálne kúpime

posteľ - obrazy

gauč - nočný stolík

skriňu

bielizník

zrkadlo

14. Čo si kúpime do pracovne?

Do pracovne si kúpime - písací stôl, kreslo.

knižnicu

15. Čo poležíme do jedálne?

Do jedálne položíme

okrúhly stôl - šesť stoličiek.

16. Aké kúrenie má váš byt?

Náš byt má ústredné kúrenie - Tvoj byt má plynovú piecku.

- Váš byt je čerstvo omalovaný.

- Jeho byt je čistý (špinavý).

17. Ísť na ôsme poschodie

- na koncert, na návštevu,

na prechádzku, na obed, na pohreb

18. Ísť na vodu

- na drevo, na ryby.

19. Ísť po ceste

- po jednom

po vodu

po lekára

po cigarety

20. Ísť mestom

- svetom (do sveta)

- vlakom, autom, loďou.

21. Ísť z kroka na krok

- pomaly, rýchlo, šikovne.

22. Ide o to.

- Je reč o tom.

23. Ide zima.

- Príde zima.

24. Farby idú k sebe. - Farby sa k sebe hodia.

25. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Niečo nad sto lejov, takže sme si mohli niečo aj usporiť. Áno. Je v novej štvrti. Na ôsmom. Nie, ale výťah ešte nechodí, takže musíme ísť po schodoch. Je to trojizbový byt. Pravdaže, z obývačky sa vychádza na balkón. Ani by som nepovedal.

26. Čítajte po slovensky:

1. Pînă acum am locuit ca chiriaș.
2. Luna aceasta ne mutăm în casa noastră.
3. Locuința noastră este într-un cartier nou, nu prea departe de centrul orașului.
4. Deși nu merge liftul, pînă la etajul 8 vom merge pe scări.
5. Este un apartament cu trei camere.
6. Din sufragerie se iese în balcon.

27. Použite slová vo vetách:

byt, v podnájme, štvrti, vzduch, poschodí, zariadený, výťah, po schodoch, predsieň, izba, kúpeľňa, vychádza sa, na mieste.

Príklad: Už máme nový byt. Je to družstevný byt?

Kúpili sme si nový byt. Je to dvojizbový byt.

28. Použite v kontexte výrazy so slovom ísť :

Príklad: Idem na koncert. Idem na návštevu.

Idem na obed. Idem na prechádzku.

29. Otázky:

1. Kedy sa presťahujete do nového bytu?
2. Kde ste bývali predtým?
3. Koľko ste platili nájomné?
4. Aký je to byt?

5. Na ktorom poschodí budete bývať?
6. Je to príliš ďaleko?
7. Koľko izieb máte?
8. Máte aj balkón?
9. Ako vyzerá váš byt?
10. Ako ste si zariadili obývačku?
11. Ako ste si zariadili spálňu?
12. Ako ste si zariadili jedáleň?
13. Ako ste si zariadili kuchyňu?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

prestúpiť, pf. a se muta,

a se transfera;

zamestnanie, n. serviciu,

ocupatie;

nájomník, m. chirias;

najomníčka, f. chiriasă;

ušetriť, pf. a economisi;

súkromný, -á, -é, adj. parti-

cular(ă);

rodinný domček, expr. casă pen-

tru o singură familie;

prízemie, n. parter;

fungovať, ipf. a funcționa;

štvorizbový, -á, -é, adj. cu

patru camere;

dvojizbový, -á, -é, adj. cu

două camere;

garsónka, f. garsonieră;

nábytok, m. mobilă;

splátka, f. rată;

drevo, n. lemn;

orechový, -á, -é, adj. de nuc;

mahagónový, -á, -é, adj. de mahon;

kuchynský, -á, -é, adj. de bucă-

tărie;

peniaze v hotovosti, expr. bani

ghiață;

nízky stôl, expr. mäsută de salon;

koberec, m. cover;

perzský, -á, -é, adj. persan(ă);

kreslo, n. fotoliu;

pohovka, f. canapea, divan;

gramorádio, n. radio cu picup;

postel, f. pat;

gauč, m. studio, divan;

skříňka, f. dulap;

bielizník, m. sifonier;
 nečný stolík, expr. noptieră;
 obraz, m. tablou;
 príbormník, m. dulap pentru
     tacimuri;
 stolička, f. scaun;
 plynový varič, expr. aragaz;
 pracovňa, f. cameră de lucru;
 knižnica, f. bibliotecă;
 písací stôl, expr. birou
     (masă de scris);
 jedáleň, f. sufragerie;
 okrúhly, -a, -e, adj. rotund(ă);
 ústredné kúrenie, expr. in-
     cälzire centrală;
 piecka, f. sobă;
 plynový, -á, -é, adj. de gaz;
 omaľovaný, -á, -é, adj. zugră-
     vit(ă);
 špinavý, -á, -é, adj. murdar(ă);
 síma, f. iarnă;
 hodiť sa, ipf. a se aserta;

pohreb, m. înmormîntare;
 obed, m. masă de prînz;
 ísť na vedu, expr. a aduce apă
     (a merge după apă);
 ísť na drevo, expr. a merge
     după lemne;
 ísť na ryby, expr. a merge la
     pescuit;
 ísť po jednom, expr. a merge
     cîte unul;
 ísť po lekára, expr. a aduce
     doctorul;
 ísť po cigarety, expr. a merge
     după țigări;
 svet, m. lume;
 krok, m. pas;
 pomaly, adv. încet;
 rýchlo, adv. repede;
 šikovne, adv. cu dibăcie;
 je reč o tom, expr. este vorba
     despre;
 farba, f. culoare.

Čítame noviny a časopisy

- Čo robievate vo voľnom čase?
- Veľmi rád čítam noviny a časopisy.
- A ktoré noviny najradšej čítate?
- Najradšej čítavam denníky: "Pravda" a "Smena". "Pravda" je orgánom Ústredného výberu Komunistickej strany Slovenska (ÚV KSS) a "Smena" je orgánom mládežníckej organizácie.
- A čo vás, napríklad, najviac zaujíma v "Pravde"?
- V "Pravde" ma najviac zaujímajú úvodníky, rôzne ankety, komentáre a posledná strana, venovaná výlučne športu.
- Máte niektoré obľúbené rubriky?
- Pravdaže.
- A ktoré? Môžete mi niektoré z nich vymenovať?
- Sú to zvlášť stále rubriky: Krátke informácie, Čierna kronika, Predpoveď počasia, Zo sveta. Radí lekár.
- Čítate ešte niečo, okrem spomenutých denníkov?
- Isteže. Sú to moje obľúbené časopisy: Život, Slovenka, Svet socializmu, ktoré vychádzajú týždenne.
- A ako odoberáte tieto časopisy? Predplácať si ich, alebo ich kupujete priamo v novinových stánkoch?
- Časť si predplácam (napr. Život, Slovenku) a ostatné kupujem v novinových stánkoch.
- Dovolíte ešte otázku?
- Prosím.!
- Odoberáte aj nejaké odborné časopisy?

- Áno. Predplácam si pravidelne mesačník Slovenské pohľady (na literatúru a umenie), orgán ZSS (Zväzu slovenských spisovateľov) a Slovenskú literatúru - časopis Ústavu slovenskej literatúry SAV, ktorý vychádza šesťkrát ročne (dvojmesačník); ďalej je to Slovenská reč - časopis pre výskum slovenského jazyka Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV, ktorý vychádza tiež šesť ráz za rok.
- A ešte jednu otázku.
- Nech sa páči.
- Vidím teda, že naozaj čítate toho dosť z našej tlače. Chceli by ste viac?
- Chcel, ale žiaľbohu, čas mi to nedovoľuje.
- Ďakujem vám pekne za rozhovor a želám vám (i sebe) stále väčšie zadostučinenie z čítania našej tlače. Do vídenia.
- Ďakujem, do vídenia.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

noviny, pl. tant. sler;	komentár, m. cementariu;
časopis, m. gazetă, revistă;	strana, f. pagină;
denník, m. cotidian;	venovaný, -á, -é, adj. dedicat(ă);
ústredný, -á, -é, adj. central(ă);	výlučne, adv. exclusiv;
výbor, m. comitet;	oblíbený, -á, -é, adj. îndrăgit(ă);
komunistický, -á, -é, adj. comu-	vymenovať, pf. a numi;
nist(ă);	krátky, -a, -e, adj. scurt(ă);
strana, f. partid;	predpoveď počasia, expr. buletin
mládežnícky, -a, -e, adj. de	meteorologic;
tineret;	zo sveta, expr. de peste hotare;
úvodník, m. articol de fond;	spomenutý, -á, -é, adj. menționat(ă)

týždenne, adv. săptăminal;
 edoberať, ipf. a recepționa,
 a prelua;
 predplatiť, pf. a se abona;
 novinový stánok, expr. chioșc
 de ziare;
 časť, f. parte;
 odborný, -á, -é, adj. de specia-
 litate;

pravidelne, adv. regulat;
 mesačník, m. (ziar, revistă)
 care apar lunar;
 vychádzať, ipf. a apărea;
 žiaľbohu, expr. din păcate;
 zadosťučinenie, n. satisfacție;
 tlač, f. presă.

II. CVIČENIA

1. Čo rád/rada čítaš?

Veľmi rád/rada čítam noviny - detektívky, zábavnú literatúru,
 vážnu literatúru, obrázkové časopisy, historické romány, satiricko-humoristické časopisy.

2. Čo čítavaš najradšej?

Najradšej čítavam denníky - týždenníky, mesačníky, dvojmesačníky.

3. Aké sú tieto noviny?

Tieto noviny sú orgánom Ústredného výboru

Komunistickej strany Slovenska

(ÚV KSS, ÚV KSČ)

- ÚV RKS (Rumunskej komunistickej strany)
 - ÚV KSSZ (Komunistickej strany Sovietskeho zväzu)

4. Čo ťa najviac zaujíma?

Najviac ma zaujímajú

úvodníky

- stále rubriky, inzeráty, zoznámenia,

programy (kín, divadiel, rozhlasu a televízie), športové správy.

5. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Veľmi rád čítam noviny a časopisy. Najradšej čítavam denníky: "Pravda" a "Smena". V "Pravde" ma najviaczej zaujímajú úvodníky. Pravdaže. Sú to zvlášť stále rubriky. Isteže. Sú to moje obľúbené časopisy. Časť si predplácam, ale ostatné kupujem v novinových stánkoch. Áno. Predplácam si pravidelne mesačník Slovenské pohľady. Chcel, ale žiaľbohu, čas mi to nedovoľuje.

6. Použite slová vo vetách:

robievate, čítavam, kúpiť, časopis, noviny, úvodníky, rubriky, obľúbené, odborné, výlučne, vymenovať, denníkov, predplácať si, Príklad: Najradšej čítavam denníky.

7. Použite v kontexte výrazy:

čítam noviny - čítavam denníky - prečítam - - - robím(si) úlohu - robievam (si) úlohy - urobím --- kupujem (si) dom - kúpim knihu do daru.

Príklad: 1. Rád čítam noviny.

2. Najradšej čítavam deníky.

3. Prečítam zaujímavú knihu.

8. Čítajte po slovensky:

În fiecare zi citesc ziarul. Cel mai mult mă interesează articolul de fond, pagina externă și rubrica sportivă.

În fiecare zi îmi cumpăr ziarul de la chioșcul de ziare. La revistele de specialitate mă abonez la începutul fiecărui an.

9. Otázky:

1. Čo robievate vo voľnom čase?

2. Ktoré noviny najradšej čítate?

3. Máte niektoré obľúbené rubriky?

4. Ako odoberáte časopisy?

5. Odoberáte aj nejaké odborné časopisy?

6. Chceli by ste viac čítať?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

detektívka, f. roman polițist;

zábavný, -á, -é, adj. distrac-
tiv(ă);

vážny, -a, -e, adj. serios,

seriosă;

obrázkový, -á, -é, adj.

ilustrat(ă);

dvojmesačník, m. bilunar;

seznámenie, n. a face cunoștință
cu cineva;

rozhlas, m. radio;

správa, f. știre;

inzerát, m. mica publicitate;

radí lekár, expr. afatul medi-
cului.

Cda. 240/974 Fasc. 8

V kaderníctve

X - Dobrý deň, Betka, máte čas, môžem počkať?

B - Nech sa páči, čo si budete priať?

X - Potrebovala by som sa ostrihať.

B - Dáme aj nejaký preliv?

X - Áno, ako obvyčajne, lebo už nemám dobrú farbu vlasov, treba ich trochu oživiť.

B - Nech sa páči, posaďte sa, chvíľku počkáte ...

B - Môžete sa posadiť, umyjem vám vlasy. Stačí takáto dĺžka vlasov, farba bude dobrá?

X - Áno, ďakujem, môžete ma natočiť, ako obvykle, na ľavej strane, nechajte pútec a vlasy sčesťe do tváre.

Y - Prosím, môžete sa ísť posadiť pod sušič, budete tu sedieť 30 minút.

X - Vlasy mám vysušené, môžem si dať dolu natáčky?

B - Hej, vytočte sa, ja vás vyčesám.

X - Môžete ma viac natupírovať a pridať aj viac laku, lebo vonku je vietor a ja potrebujem byť dnes večer pekná, pretože idem do divadla.

B - Sme hotoví. Ste spokojná?

X - Áno, ďakujem, čo platím?

B - 22 korún, ďakujem, do videnia, príjemný večer.

X - Ďakujem, do videnia.

B.- Prosím.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

kaderníctvo, n. salon de
coafură;
estrihať sa, pf. a (se) tunde;
preliv, m. șampon(are);
ako obyčajne, expr. ca de
obicei;
farba, f. culoare;
vlasý, m. păr;
oživiť, pf. a reda strălucire
părului, a face mai vie
(culoarea părului);
umyť, pf. a spăla;
natočiť, pf. a pune părul pe
bigudiu;
ako obvykle, expr. ca de
obicei;

půtec, m. cărare;
sčesať, pf. a pieptăna;
sušič, m. cască, instalație
de uscare;
vysušeny, -á, -é, adj. uscat(ă);
natáčka, f. bigudiu;
vytočiť sa, pf. a-și scoate
bigudiurile;
vyčesať, pf. a pieptăna;
natupírovať, pf. a tapa;
pridať, pf. a adăuga;
sme hotové, expr. sintem gata;
spokojný, -á, -é, adj. mulțu-
mit(ă).

II. CVIČENIA

1. Čo by si potrebevala?

Potrebevala by som sa estrihať

- dať si trvalú
- dať si vodovú
- dať si zafarbiť vlasý
- dať si odfarbiť vlasý
- dať si zmeniť účes
- dať si preliv

2. Čo by ste mi odporúčali?

Odporúčala by som vám

- estrihať
  - neostrihať
-) vlasý

- dať si trvalú
- nedať si preliv

3. Čo mi neodporúčate?

Neodporúčam vám

- dať si len vodovú
- dať si zafarbiť vlasy
- dať si odfarbiť vlasy
- zmeniť si účes
- dať si preliv

4. Aký účes si prajete?

Prajem si účes s ofinou

- bez ofiny
- účes na chéri
- večerný účes na drdol
- bežný denný účes
- celkom hladký účes
- účes na slávnostnú príležitosť
- plesový účes
- kónsky chvost
- účes na kónský chvost

5. Kde ideš?

Idem do kaderníctva ... ku kaderníčke, k holičovi.

6. Nech sa páči (čo si budete priať)?

- Nech sa páči k nám.
- Nech sa páči, prídte k nám.
- Nech sa páči, tam je sušič.
- Nech sa páči, tu máte balík.

7. Prosím vás, (kde je tu kaderníctvo)?

- Prosím vás, kde je tu holičstvo?
- Kade sa, prosím vás, dostanem do kaderníctva?

- Prosím, môžete mi ukázať módne prelivy?

8. - Ďakujem za vodovú. - Prosím. (Nemáte za čo).

- Ďakujem za vhodnú farbu vlasov. - Prosím. (Niet za čo).

- Ďakujem za púder. - Prosím.

9. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Potrebovala by som sa ostrihať. Áno, ako obvyčajne, lebo už nemám dobrú farbu vlasov, treba ich trochu oživiť. Áno, ďakujem, môžete ma natočiť, ako obvykle.

Hej, vytočte sa, ja vás vyčesem.

Áno, ďakujem. 22 korún.

10. Použite slová vo vetách:

estrihať sa, preliv, ako obvyčajne, vlasov, posadte sa, vlasy, dĺžka, natočiť, pútec, sušič, natáčky, vytočte sa, laku, platím.

Príklad: Dáme aj nejaký preliv?

11. Použite v kontexte výrazy:

natočiť (si) vlasy - vytočte sa

vyčesem vlasy - sčesem vlasy

pridať - dodať

Príklad: - Pridať soli, cukru, octu do jedla.

- Dodáť niekomu nádeje.

12. Čítajte po slovensky:

Azi trebuie să merg la coafor. Am deja părul lung și trebuie să-l tund. Mă voi pieptăna ca de obicei, cu cârare în partea stângă. Trebuie să-mi fac permanent. Dar azi nu am timp. Probabil luna viitoare îmi voi face părul permanent și mi-l voi vopsi.

13. Otázky:

1. Kedy ste boli v kaderníctve?
2. Čo ste si priali?
3. Aký účes ste si priali?
4. Koľko ste tam počkali?
5. Koľko ste platili za vodovú?
6. Koľko ste platili za trvalú?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

účes, m. pieptănătură, coafură;

trvalá, f. permanent;

vodová, adj. subst. ondulație

cu apă;

zafarbiť, pf. a vopsi;

odfarbiť, pf. a decolora;

ofina, f. breton;

drdol, m. coc;

ples, m. bal;

Anekdota:

1. - Chcete aj púder?

- A je to v cene holenia?

- Áno.

- Tak mi púder zabalte, vezmem ho domov žene.

2. Pýta sa holič zákazníka:

- Počúvajte, mali ste na obed paradajkovú omáčku?

- Nie.

- Tak som vás asi perezal. ...

chvost, m. coadă;

kenský, -á, -é, adj. de cal;

holičstvo, n. frizerie;

kaderníčka, f. coafeză;

holič, m. frizer;

nech sa páči, expr. peftim, vă
rog;

presím, expr. vă rog, peftim

(mă rog?); pentru nimic.

ŽENSKÝ ROZHOVOR

X - Počuj, nechceš si pozrieť módnú prehliadku?

J - Ale hej. A kde to bude?

X - V obchodnom dome Prior. Budú predvádzať, ako obvykle, nové módné smery.

J - Tak poďme, bude to určite veľmi zaujímavé, i keď tam nejaké prevratné zmeny asi nebudú.

X - Vidíš, tieto novinky prinášajú stále nové dĺžky, a tieto určujú charakter a štýl obleku.

J - Hej, ale aj rôzne doplnky môžu zmeniť, okrášliť, zvýrazniť oblek.

X - Samozrejme. Pozri, výrazné sú dva základné smery: mladický, športový, ktorý sa veľmi dobre hodí vo voľnom čase a pre denné, vychádzkové obleky a tzv. dámsky smer, ktorý už vidateľne naznačuje návrat ku klasickej elegancii.

J - Všimla si si, že prevládajú farby modré, zelené a žlté do oranžova?

X - A pozri, tieto plážové a rekreačné obleky sú veľmi zaujímavé. Nohavice sú šité zhruba v troch variantoch: 1) dlhé rovne, alebo od kolien dolu rozšírené; 2) bermudy - nohavice siahajúce nad koliená; 3) šortky. K nohaviciam sa nosia rozličné kabátiky: po pás, niekoľko cm. nad pás, bellerká, vesty.

J - A dámske kostýmy sa stali znovu módnymi.

X - A najmä klasický typ.

J - Pánske obleky sa pridržiavajú klasickej línie. Tie, ako

sa zdá, nepodliehajú zásadným zmenám. Typ eszterházy zostáva stále módnym.

X - Ale všimni si tú pestrosť tkanín.

J - Hej, používajú sa rôzne druhy látok: vlnené, bavlnené a ľanové, hodvábne tkaniny, mušelín, krep, markizet, satén, popelín a iné.

X - Milá moja, z tej módnej prehliadky vysvitá jedna vec: každá žena má vidieť, čo sa jej hodí a to podľa veku a osobného vkusu.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

módna prehliadka, expr. parada

model;

predvádzať, ipf. a prezenta;

prevratný, -á, -é, adj. radi-

cal(ă);

novinka, f. noutate;

dĺžka, f. lungime;

oblek, m. îmbrăcămintă,

costum;

deplnek, m. accesoriu de

îmbrăcămintă;

okrášľiť, pf. a înfrumuseța;

zvýrazniť, pf. a face mai

expresiv;

výrazný, -á, -é, adj. expres-

siv(ă), specific(ă);

mladický, -a, -e, adj. tinerească,

tinerească;

hodiť sa, pf. a se potrivi;

prechádzkový, -á, -é, adj. de pre-

menadă;

naznačiť, pf. a indica;

viditeľne, adv. vizibil;

návrat, m. întoarcere;

všimnúť si, pf. a băga de seamă;

prevládať, ipf. a predomina;

šit', ipf. a coase;

zhruba, adv. în mare;

rovný, -á, -é, adj. drept, dreaptă;

koleno, n. genunchi;

rozšírený, -á, -é, adj. lărgit(ă);

nohavice, pl. pantaloni;

siahajúci, -úca, -úce, adj. care

ajung;

kabátik, m. hăinuța;

nosiť sa, ipf. a se purta;

pás, m. mijloc;

bolerko, n. bolerou;

vesta, f. vestă;

kostým, m. costum;

najmä, part. mai ales, cu

deosebire;

pridržiavať sa, ipf. a se ține;

základný, -á, -é, adj. de bază;

zmena, f. transformare, schim-

bare;

II. CVIČENIA

1. Nové módné smery

- módné novinky

2. Čo prinášajú módné novinky?

. Módné novinky prinášajú

rôzne dĺžky.

- farby, látky, strihy, vzorky,
módné doplnky.

3. Aký model ~~pred~~vádza manekýn?

Manekýn ~~pred~~vádza najnovší

model večerného obleku

- klasického obleku
- smokingu, fraku
- vychádzkového obleku
- športového obleku
- svrchníka, pláštá
- klobúka

podliehať, ipf. a se supune;

tkanina, f. țesătură;

látka, f. material;

vlnený, -á, -é, adj. de línă;

bavlnený, -á, -é, adj. de bumbac;

ľanový, -á, -é, adj. de in;

hodvábny, -a, -e, adj. de mătase;

satén, m. saten;

popelín, m. poplin;

vek, m. vîrstă, etate;

vkus, m. gust;

vysvitnúť, pf. a se arăta, a se
dovedi.

4. ~~Co~~ ^{Pre}vádza manekýnka?

Manekýnka prevádza nohavi-
cový komplet

- kombinovaného obleku
- žaketu
- večerné šaty
- koktailové šaty
- dlhú večernú toaletu
- vychádzkové šaty
- čiernu róbu s hlbokým výstrihom
- biely kožuch

5. Aký oblek si si kúpil(a)?

Kúpil(a) som si hotový oblek - šaty.

6. Máš svojho krajčírca (krajčírku)?

Mám svojho krajčírca (kraj-
čírku) a tomu (tej) si no-
sím šitý oblek.

- nohavice, šaty, kabát, sukňu, sako,
kožuch, plášť, svrchník...

7. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Ale hej. V obchodnom dome Prior. Budú predvádzať, ako obvykle,
nové módné smery. Všimla si si, že prevládajú modré, zelené a
žlté. A najmä klasický typ.

8. Použite slová vo vetách:

prehliadku, predvádzať, prevratné, prinášajú, doplnky, smery,
prevládajú, sú šité, znovu, línie, nepedliehajú, pestrosť,
hodí sa.

Príklad: Pánske obleky sa pridržiavajú klasickej línie.

9. Čítajte po slovensky:

Asi e parada modei. Acolo sint prezentate modelele noi de către
manechine. Degi nu vor fi schimbări esențiale, m-ar interesa

să văd care este noua linie a model. Fiecare femeie trebuie să știe ce să poarte, cum să se îmbrace și ce-i stă bine.

10. Poniți în contexte expresii:

modăna prehliađka	- colnă prehliađka
lekárska prehliađka	- bytová prehliađka
prehliađka múzea	- prehliađka výstavy

11. Otázky:

1. O čom hovoria ženy?	4. Aké zmeny prinášala?
2. Čo si chcú pozrieť?	5. Čo vysvitlo z tej módnjej pre-
3. Kde bude módna prehliađka?	hliađky?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

nevinka, f. noutate;	žaket , f. jachetă;
strih, m. croială;	predvádzať, ipf. a prezenta;
vsorka, f. model;	výstrih, m. decolteu;
manekýn, m. manechin;	kožuch, m. cejoc; haină de blană;
model, m. model;	krajčír, m. croitor;
oblek, m. îmbrăcămintă;	krajčírka, f. croitoreasă;
zvrchník, m. pardesiu;	șaty, pl. rochie.
plášť, m. manta, fulgarin,	
impermeabil;	

NA ŠTADIÓNE

- Fero, tak zajtra sa ide na futbal.
- Nehever, a kto hrá?
- Ůo, ty nevieš človeče, že zajtra na Tehelnom poli hrá Slovan s Dynamom Bukurešť v rámci Poháru európskych majstrov?
- Aby som bol úprimný, naozaj som o tom nevedel, ale rád by som sa na to poďíval. Zohnal si vstupenky?
- Zohnal.

Miestny rozhlas štadióna práve vítal rumunských futbalistov a oznamoval zostavu oboch mužstiev, keď naši priatelia si kliesnili cestu preplneným štadiónom. V jedenástke hostí bolo niekoľko známych mien ako: Dumitrache, Dinu a belasí sa tiež predstavili svojím fanúškom v kompletnej zostave. Rozhľadca poľal obe mužstvá na trávnik, o krátku chvíľu zahájil zápas a mužstvá sa s chuťou pustili do seba.

- Som zvedavý, či Rumuni budú hrať do kence obranu, alebo či výjdu aj do útoku.
- Mám dojem, že sa budú viacej brániť v snahe získať vonku bedu a doma potom vsadiť všetko na útok.
- Treba si dať pozor na tých dvoch hráčov na hroľe útoku. Zdajú sa mi byť veľmi nebezpeční. Vedia rýchle protisaútečiť.
- A myslím si, že aj to ich ľavé krídlo je veľmi dotieravé a spôsobuje ťažké chvíle našej obrane.
- Pozor, pozor, teraz je to horúce. Belasí kopú roh a zdá sa mi, že Jekl bude hlavičkovať.
- Jó, ten roh nevyšiel!

- Ale pozor, Rumuni veľmi nebezpečne zaútočili a v malom štvorci Slovana je teraz veľmi horúco.

Domáci fanúškovia ohnivo povzbudzovali svoje mužstvo. Štadiónom sa ozývalo rytmické: Slovan do toho! Rozhodca odpískal koniec prvého polčasu, ktorý sa skončil nerozhodne: nula, nula.

Druhý polčas: v 60-tej minúte zápasu Dynamo Bukurešť skórovalo. Belasí faulovali pred veľkým štvorcom bukurešťského útočníka a rozhodca nariadil nepriamy kop vo vzdialenosti asi 30 metrov od brány. Lopta bola odkopnutá, prihrávka na voľné ľavé krídlo, presný center, hlavička a krásny gól. Brankár Slovanu bol bezmocný. Bola to premyslená a blesková akcia. Štadión zamĺkol, akoby onemel od prekvapenia. No o chvíľu fanúškovia sa spamätali a svojím odúševneným povzbudzovaním tlačili belasých do útoku. A ozač, títo začali lavínovite útočiť. Rumuni sa bránili zubami-nechtami, ale v 85 minúte Masný prudko vypálil z voleja asi z 18-tich metrov a gól! Slovan vyrovnal a zápas sa skončil nerozhodne.

- No belasí to budú mať veru ťažké v Bukurešti, v odvetnom zápase.

- To si myslím tiež, ale zase Rumuni si ten bod odnášajú úplne zaslúžene. Hrali práve to, čo bolo treba.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

pohár európskych majstrov,

expr. cupa campionilor

europeni;

zohnať, pf. a face rost;

zostava, f. formație;

kliesniť si, ipf. a-si face

(a-si tăia drum);

rozhodca, m. arbitru;

preplnený, -á, -é, adj. arhi-

plin(ă);

jedenástka, f. unsprezece;

zvučný, -á, -é, adj. răsunător (oare);

fanúšik^{em}, m. suporter;
 trávnik, m. gazon;
 zahájit, pf. a inaugura;
 pustiť sa do seba, expr. a se
   lua la intrecere;
 obrana, f. apărare;
 útok, m. atac;
 vonku, adv. în deplasare;
 bod, m. punct;
 vsadiť všetko na útok, expr.
   a miza totul pe atac;
 hrot, m. vîrf;
 protizaútočiť, ipf. a contra-
   ataca;
 krídlo, n. extremă;
 detieravý, -á, -é, adj. stărui-
   tor, -oare;
 belasý, -á, -é, adj. albastru;
 roh, m. cornier;
 hlavičkevať, pf. a levi cu
   capul;
 štvorec, m. careu;
 povzbudzovať, ipf. a susține;
 do toho, expr. hai la luptă;
 odveta, f. revanșă;
 zaslúžene, adv. meritat;

polčas, m. repriză;
 odpískat, pf. a fluiera;
 nerezhodne, adv. la egalitate;
 nula, f. zero;
 skórovať, ipf. a marca;
 faulovať, ipf. a faulta;
 nepriamy kop, expr. levitură
   indirectă;
 brána, f. poartă;
 lopta, f. balon, minge;
 odkopnutý, -á, -é, adj. levit(ă);
 center, m. centrare;
 hlavička, f. levitură de cap;
 bezmocný, -á, -é, adj. neputin-
   cios, -oasă;
 bleskový, -á, -é, adj. fulgeră-
   tor, -oare;
 zamŕknut, pf. a amuți;
 spamätať sa, pf. a-si veni în
   fire;
 tlačit, ipf. a impinge;
 lavinovite, adv. în avalangă;
 zubami-nechtami, expr. îndrjit;
 vyrovnat, pf. a egala;
 odnášať⁽⁴⁾, ipf. a duce;

II. CVIČENIA

1. Čo hrávaš?

Hrávam futbal

- volejbal, basketbal, hádzaná, tenis, stolný tenis, šachy

2. Čo máš rád/rada?

Mám rád(a) gymnastiku

- atletiku, cyklistiku, športové hry, jazdecké dostihy

3. Čo sa ti páči?

Páči sa mi vrh gule

- skok do diaľky, do výšky, beh na 100 metrov bez prekážok (s prekážkami)

4. Zajtra sa ide na futbal

- zajtra ideme na futbal

5. To mi nejde do hlavy

- tomu nerozumiem

6. Idú sa riešiť ťažké

- ideme riešiť ťažké problémy

problémy

7. Idem sa ženiť- Idem sa vydávať8. Farby idú k sebe- Hodiny idú presne9. Ako ti ide?- Práca mu ide.

10. Položte otázky, aby ste dostali odpovede:

Aby som bol úprimný, naozaj som o tom nevedel, ale rád by som sa na to poďíval. Zehnal. Zajtra hrá Slovan a Dynamo Bukurešť.

11. Použite slová vo vetách:

futbal; hrá, vstupenky, zostavu, fanúškom; rozhodca, obranu, do útoku, bod, vsadiť, protizásutočiť; krídlo, roh, lopta, štvorec, polčas, zubami-nechtami, vyrovnáť, v odvetvnom.

Príklad: Naši to budú mať veru ťažké v Bukurešti, v odvetvnom zápase.

12. Čítajte po slovensky:

Azi mergem la fotbal. Este meciul internațional dintre echipa României și cea a Cehoslovaciei. Arbitrul a chemat cele două echipe în teren. Jocul s-a terminat la egalitate. Românii au jucat la început în apărare, dar au contrestat foarte periculos. Meciul-revanșă va avea loc la București.

13. Otázky:

1. Kedy sa ide na futbal?	5. Ako sautočili Rumuni?
2. A kto hrá?	6. Ako sa skončil prvý polčas?
3. Zohnali ste si vstupenky?	7. Ako sa skončil zápas?
4. Ake hrali Rumuni?	

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

hádzaná, f. handbal;	skok, m. săritură;
stolný, -á, -é, adj. de masă;	beh, m. alergare;
šachy, pl. tant. șah;	prekážka, f. obstacol;
jazdecké dostihy, expr.	ženiť sa, pf. a se însura;
curse de călărie;	vydávati sa - a se mărita.
vrh gule, expr. aruncarea	
greutății;	

ZIMNÝ ŠTADIÓN

Je to už vecou tradície, že v Československu sa v širokom meradle (masove) pestujú zimné športy, ako: hokej, krasokorčuľovanie, lyžovanie. A práve v týchto športových disciplínach Československo dosahuje špičkové výsledky na rôznych európskych a svetových športových podujatiach, ako sú majstrovstvá sveta v hokeji, v krasokorčuľovaní atď. Československé hokejové družstvo na 11-tych zimných olympijských hrách v Sappore r. 1972 sklamalo:

- Pozeral si sa na včerajší zápas s Fínskom?
- Hej, vyhrali sme to hladko 7 - 1.
- A zápas s Američanmi si videl?
- Videl, a zdá sa mi, že naši chlapci už zabudli na lekciu Američanov z vlaňajšej Berny. Z 81 striel dokázali vsietiť iba jeden jediný gól. A Američania zase z 19 striel vpálili 5 gólov.
- Ale čo povieš na zápas so Švédskom?
- V tom zápase nám víťazstvo padlo priamo do lona. Boli sme až do vedúceho gólu Švédov horším mužstvom. Nebyť znamenitého výkonu brankára, neviem-neviem, ako by to bolo s nami dopadlo.
- Pamätáš si na tu vynikajúcu šancu Lindberga?
- Hej. A tá horúca chvíľa v 22. sekunde prvej tretiny zápasu, keď Lundström doklepol Wickbergovu prihrávku do siete, no s bránkoviska, a mali sme veľké šťastie, že to rozhodca postrehol a gól neuznal.
- A všimol si si, kedy sa začal meniť priebeh zápasu?
- Pravdaže, hneď po prvej tretine, ale nie našou zásluhou, ale Švédov. Rezignovali na útočný spôsob hry.
- Áno, tá ich prílišná opatrnosť nám pomohla hru vyrovnať.

- Aj ja považujem túto zmenu taktiky u Švédov za ich chybný krok. Spočiatku boli predsa pánmi situácie, stále útočili a zasahovali iba v prudkej strelbe na bránku. Keby boli pokračovali v takejto hre, boli by nás položili na lopatky.

- Hej, ale aj napriek tomu mali k víťazstvu nakoniec veľmi blízko.

- Áno, strelili šťastný gól a robili všetko, aby si náskok udržali.

- Ale práve na tomto potom aj prerobili, lebo gól našich hráčov vyburcoval, a mužstvo sa prebralo z letargie. Chlapci ožili, rýchlejšie korčuľovali.

- A vyrovnávajúci gól visel na vlásku.

- A aj padol, napriek tomu, že Holmquist zasahoval často i so šťastím.

- Áno, veď keď bol unikal Černý, bol už vlastne prekonaný, ibaže tomuto zase nevyšiel blafák.

- Takže sa niekoľko minút sme obrátili v dobré všetko zlo, ktoré sa hromadilo 50 minút.

- Práve vtedy, keď sa už naostro rozhodovalo o výsledku, mal zápas dramatický spád a priviedol do varu celú halu.

- Teda vyhrali sme, ale musíme si priznať, že nám pomohlo trošku aj bojové šťastie a že výkon nášho mužstva bol vcelku dosť matný.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

byť vecou tradície, expr.

a ține de tradiție;

v širokom meradle, expr.

pe scară largă;

pestovať, ipf. a practica;
 zimný, -á, -é, adj. de iarnă;
 krasokorčuľovanie, n. patinaj
 artistic;
 lyžovanie, n. schi;
 špičkový, -á, -é, adj. maxim, -ă;
 podujatie, n. concurs;
 majstrovstvo, n. campionat;
 družstvo, n. echipă;
 sklamať, pf. a îngela aștep-
 tările;
 zápas, m. meci;
 vyhrať hladko, expr. a cîș-
 tige ușor;
 vlnajší, -šia, -šie, adj. de
 anul trecut;
 strela, f. șut;
 vsietiť, pf. a marca;
 vpáliť, pf. a trage;
 Švédsko, n. Suedia;
 padnúť šťastie do lona, expr.
 a lovi norocul (pe cineva);
 vedúci, -a, -e, adj. de condu-
 cere;
 brankér, m. portar;
 výkon, m. performanță, randa-
 ment;
 dopadnúť, pf. a se termina;

šanca, f. ocazie; ~~șansa~~;
 horúci, -a, -e, adj. fierbinte;
 tretina, f. treime;
 doklepnúť, pf. a împinge;
 prihrávka, f. pasă;
 sieť, f. plasă;
 bránkovisko, n. careul porții;
 postrehnúť, pf. a observa,
 a sesiza;
 neuznať, pf. a nu recunoaște;
 priebeh, m. desfășurare;
 zásluha, f. merit;
 účinný, -á, -é, adj. de atac;
 hra, f. joc;
 opatrnosť, f. prudență;
 vyrovnať, pf. a echilibra;
 pánni situácie, expr. stăpin
 pe situație;
 útočiť, ipf. a ataca;
 zasobovať, ipf. a rămîne in
 urmă;
 prudký, -á, -é, adj. aprig(ă),
 rapid(ă);
 streľba, f. șut, tragere la
 poartă;
 bránka, f. poartă;
 položiť na lopatky, expr. a da
 gata, a debori;

mať blízko k víťazstvu, expr.

a fi la un pas de victorie;

náskok, m. avantaj;

prerobiť, expr. a pierde,

a păgubi;

hráč, m. jucător;

vyburcevať, pf. a stimula,

a ațîța;

kerčulevať, ipf. a patina;

ožiť, pf. a inviera, a se

trezi la viață;

vyrovnávajúci, -a, -e, adj.

de egalare;

visieť na vlásku, expr.

a atirna de un fir de păr,

a pluti în aer;

sasahevať, ipf. a interveni;

uniknúť, pf. a scăpa;

prekenaný, -á, -é, adj. depășit(ă);

nevyšiel blafák, expr. nu i-a

reugit fenta;

obrátiť v dobré všetko slo,

expr. a schimba în bine tot

răul;

rezhodevať, ipf. a decide;

výsledok, m. rezultat;

spád, m. curs, desfășurare;

priviesť do varu, expr. a în-

fierbînta;

bojové šťastie, expr. norec în

luptă, baftă;

matný, -á, -é, adj. șters, ștearsă.

II. CVIČENIA

1. Čo bolo verejným tajomstvom?

Verejným tajomstvom bolo, že silným

želienkom čsl. športovej výpravy

bol majster sveta v krasokerčulo-

vaní Ondrej Nepela

- hokejové mužstvo

- družstvo skokanov

2. Čo urobilo hokejové mužstvo?

Hokejové mužstvo sklamalo

- družstvo lyžiarov-skokanov

sklamalo na celej čiare

3. Čo musia absolvovať krasokerčuliari?

Krasokorčuliari musia absol-
vovať povinné cviky

- voľnú jazdu
- dvojité a trojité skoky

4. Čomu sa vyhýbajú hokejisti?

Hokejisti sa vyhýbajú vylúčeniu - postaveniu mimo hry
 - trestnej lavice
 - zlomeniu hokejky
 - šarvátek pri mantineli
 - skrumáže pred bránkou

5. Padnúť na zem

- dopadnúť na zem
   do siete

6. Padol dážď

- napršalo

7. Padol prvý sneh

- ~~masnešilo~~

8. Padol v boji

- zomrel

9. Dobre mu padlo

- dobre sa cítil

10. Hra dopadla dobre

- Hra sa skončila dobre

11. Poležte etázky, aby ste dostali odpovede:

Hej, vyhrali sme to hladko 7-1.

Videl, a zdá sa mi, že naši chlapci už zabudli na lekciu Američanov z vlaňajšej Berny.

V tom zápase nám víťazstvo padlo priamo do lona.

Hej. A tá horúca chvíľa v 22. sekunde prvej tretiny zápasu... Pravdaže, hneď po prvej tretine, ale nie našou zásluhou, ale Švédov.

12. Použite slová vo vetách:

v Československu, špičkové, družstvo, včerajší, vajítiť, vpa-
lili, víťazstvo, výkenu, pestrehel, zásluhou, vyrovnať,

Cda. 248/974 Fasc.9

spočiatku, náskok, na vlásku, blafák, spád, vyhrali sme.

Príklad: Zápas mal dramatický spád a priviedol do varu celú halu.

13. Čítajte po slovensky:

În Cehoslevacia pe scară largă se practică sporturile de iarnă. Cel mai mult îmi place patinajul artistic. Concursurile de patinaj artistic sînt foarte frumoase. Ieri am văzut la televizor meciul de hochei. Am cîștigat uger, nărec că arbitrul a sesizat și nu a recunoscut golul. A fost un joc echilibrat. Victoria noastră a atîrnat de un fir de păr. Eram la un pas de victorie.

14. Použite v kontexte výrazy:

padol dážď	- padol prvý sneh
debre mu padlo	- padlo mu šťastie do lona
lopta dopadla na zem	- lopta dopadla do siete
<u>padlo na ...</u>	<u>nepadla od ...</u>

Príklad: Dieťa padlo na zem

Lopta padla na zem

Dobre, že nepadla od ľaku

15. Otázky:

1. Které športy sa v Československu pestujú?
2. Ako hralo hokejové mužstvo?
3. Aký zápas ste včera videli?
4. Videli ste aj zápas so Švédskom?
5. Kedy sa začal meniť priebeh zápasu?

Kto vyhral?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

verejné tajomstvo, expr.

secret știut de toată

lumea;

želigako, n. piesă grea;

výprava, f. expediție, de-

legație;

majster, m. campion;

sklamať na celej čiare,

expr. a dezamăgi complet;

povinné cviky, expr. exerci-

ții impuse;

voľná jazda, expr. figuri

liber alese;

skok, m. salt;

vyhýbať sa, ipf. a evita;

vylúčenie, m. eliminare;

postavenie mimo hry, expr.

poziție în afara jocului,

ofsid;

trestná lavica, expr. baneă

de pedeapsă;

hokejka, f. crosă;

šarvátka, f. ciecniro, încăle-

rare;

skrumáž, f. imbulseală;

ľak, m. spaimă;

umrieť, ipf. a muri.

ZABÁVAME SA

- Máš nejaký program dnes večer?
- Hej, bola som pozvaná na oslavu narodenín mojej priateľky.
- Škoda.
- Prečo?
- No preto, že dnes večer som mal v úmysle pozvať ťa na tanečný večierok.
- Ľutujem, ale fakt nemôžem ju odmietnuť. Vieš, je to moja najlepšia priateľka.
- Chápem. No nič, pozvem ťa inokedy.
- Ďakujem. Ale vieš čo?
- Neviem.
- Mám nápad. Priateľka mi aj tak hovorila, že si môžem pozvať niekoho z mojich priateľov.
- No, ale vieš, ja ju nepoznám.
- To nič, aspoň ju spoznáš.
- Dobre, prijímam tvoje pozvanie, ale potom poďme jej kúpiť nejaké kvety.
- Poďme.
- - - - -
- Dobrý večer, ruky bozkávam, teta, ahoj.
- Ahoj, nech sa páči ďalej a složite sa.
- Ďakujeme. Dovoľ, aby som ti predstavila môjho priateľa. To je moja priateľka Dana a toto je môj priateľ Michal, študent medicíny.
- Teší ma.
- - - - -

Všetci přítomní byli vyzvaní, aby zaujali místo za slavnostně přikrytým stolem. Začala se podávat večera. Hodně se gratulovalo, odovzdávali se darůčky a po večeři savládla pohoda a příjemná nálada. Začali se rozprávět vtipy, veselé příhody, úplně se zabudlo na všedné chvíle každodenného života.

Zrazu z vedľajšej izby zaznela hudba, ktorá vyzývala do tancu. Michal sa zdvihol a priblížil sa k Dane. Úctivo sa uklonil a povedal:

- Smiem prosiť?

- Nech sa páči.

Ich príklad nasledovali ďalšie páry. Mladí tancovali, starší spomínali na roky svojej mladosti. Nálada bola vynikajúca, všetci sa dobre bavili až do "rána bieleho".

Keď sa hostia začali rozchádzať, Dana ich so zdvorilosťou zdržiavala. Boli však už všetci unavení, nevyspatí. Poďakovali sa hostiteľke a rozlúčili sa. Monika sa opýtala Michala:

- Tak čo, neľutuješ, že si sem prišiel kvôli mne?

- Nie, bolo to naozaj fajn, dobre sme sa zabavili, ale na budúce ťa pozývam na študentský tanečný večierok.

- Ďakujem, rada prijímam tvoje pozvanie.

I. SLOVÍČKA K ROZHOVORU

zabávať sa, ipf. a se distra;
oslava, f. sárbaťorire;
narodeniny, pl. tant. zius de
naștere;
večierok, m. serată;

tanečný, -á, -é, adj. de dans;
odmietnuť, pf. a refuza;
pozvať, pf. a invita;
mať nápad, expr. a avea o
idee;

kvet, m. floare;
 vyzvať, pf. a pefti;
 zaujať, pf. a ocupa;
 slávnostne, adv. sărbăto-
 resc;
 prikrytý, -á, -é, adj. pus(ă),
 pregătît(ă);
 gratulovať, ipf. a felicita;
 darček, cadou;
 pohoda, f. buna dispoziție;

vtip, m. banc;
 ukloniť sa, pf. a se apleca;
 smiem prosiť, expr. permiteți;
 pár, m. pereche;
 tancovať, ipf. a dansa;
 nálada, f. atmosferă, dispo-
 ziție;
 baviť sa, ipf. a se distra;
 hostiteľka, f. gazdă.

II. CVIČENIA

Kde si bola pozvaná?

1. (Na čo si bola pozvaná?)

- Bola som pozvaná na recepciu - na oslavu menín
- na súkromnú intímnu oslavu
  - na karneval
  - do divadla, do kina
  - do opery
  - na koncert
  - na návštevu k priateľom
  - na študentskú zábavu
  - na medický ples

2. Čo tancujeme?

Tancujeme valčík

- tango, polku, foxtrot, šejk, holanďana
- klasické tance
- moderné tance

3. Țo jej kúpime?

Kúpime jej kyticou kvetov - ru  , klincev, tulip nev,
chrysan em

4. Țo sa sa alo rozpr vat ?

Začali sa rozpr vat  vtipy - sa alo sa  arteva , smiať,
tanceva 

5. Položite ot sky, aby ste dostali odpovede:

Hej, bola som pozvan  na oslavu nare en n mojej priateľky.
No preto, že dnes večer som mal v úmysle pozvať  a na ta-
ne n y ve ierek.

Neviem. M m nápad. Priateľka mi aj tak hovorila, že si má-
 em pozvať niekoho z mojich priate lov.

Nech sa p  i.

6. Použite slova vo vetách:

som pozvan , mal v úmysle, nemôžem odmietnuť, pozvem, môžem
pozvať, poďme jej kúpiť, slo te sa, dovoľ, aby zaujali, sa
podávať, na v sedn e chvíle, nálada, kvôli mne, ve ierek.

Príklad: Začala sa podávať večera.

7.   tajte po slovensky:

Ast  sear  sinton invit  i la s rb torirea zilei de na tere
a prietenei mele.

 mi pare r u, dar eu nu pot merge cu tine. Ast  sear  merg
la teatru. S pt mina viitoare, impreun  cu colegele mele,
merg la reuniune (student easc ). Acele ne vom distra fear-
te bine.

8. Otázky:

1. Aký program máte dnes večer?	5. O čom sa tam rozprávalo
2. Kde ste boli pozvaní?	6. Aká to bola nálada?
3. S kým ste sa tam spoznali?	7. S kým ste tancovali?
4. Čo ste tam odovzdali?	8. Ako ste sa bavili?

III. SLOVÍČKA K CVIČENIAM

meniny, pl. tant. ziua

numelui;

zábava, f. bal, reuniune;

ples, m. bal;

valčík, m. vals;

polka, f. polcă;

holanďan, m. olandez;

kytica, f. buchet;

ruža, f. trandafir;

klinec, m. garoafă;

tulipán, m. lelea;

chryzantéma, f. crizantemă;

žartovať, ipf. a glumi;

smiať sa, ipf. a ride.

Anekdota

1. Vyzval mladý muž slečnu do tanca. Po chvíľke začne konverzáciu:

- Veríte, že som sa naučil tancovať podľa televízie?
- Verím, veď tancujete i s poruchami.

Príloha dialogizovaných textov a anekdot¹

Motto: Človek, ktorý nestratí zmysel pre humor,
nestratí všetko, aj keď stratí všetko.

1. - Čo myslíte, pán Novák, mohla by som sa vydať i na mesiaci?
- Sotva, slečna. Tam žena stráca príťažlivosť.
2. Aký je náš jazyk galantný. Muži sú neverníci, zatiaľ čo ženy robia len chybné kroky.
3. Múdry si všetko všimne. Hlupák si o všetkom robí poznámky.
(Heinrich Heine).
4. Istý mladý muž chcel nazlostiť Einsteina, a tak sa spýtal, koľko je trikrát štyri. Veľký matematik odpovedal bez váhania:
- stodvadsať, keď sa k tomu prirába vaša osoba.
5. - Čo je to za chlapčeka?
- Syn generála.
- Nevravte. Taký malý a už syn generála?
6. Slečna Melánka nadšene hovorí priateľke:
- Vieš si predstaviť niečo lepšie ako mať pekného a bohatého milenca?
- Pravdaže. Dvoch.

---

¹ Anekdoty sú vybrané z "Roháča".

7. Vraví rybár rybárovi:

- Vyzerá to tak, že ryby chodia na dovolenku v tom istom čase ako my.

8. - To som rada, drahý, že si už tu. - víta manželka vo dverách bytu muža.

- Prečo?
- Ale ľudia vraveli, že nejaký idiot spadol i s autom do Dunaja...

9. Spytuje sa lord:

- Žan, prší vonku?
- Áno, pane.
- Tak vezmite rybyčky na prechádzku.

10. Diplomata je ten, ktorý vie, kedy sa žena narodila, ale zabúda koľko má rokov (anglická múdrosť).

11. Šiel istý pocestný cez dedinu a za sebou ťahal povrázok.

Dedínčania sa ho začudovane pýtajú:

- Prečo za sebou ťaháte ten motúz?
- Pretože ho nemôžem tlačiť pred sebou.

12. Manželia sa pohádali. Vyvrcholilo to tým, že žena dala mužovi facku. Muž zaúpel:

- Keď si pomyslím, že o túto ruku som kedysi prosil.

13. Manželský:

- Eugen, máš to svedomie, prísť domov tak neskoro? Od ôsmej na teba čakám, aka nemôžem zažmúriť...

- Vidíš, starká ... Ja zasa od ôsmej čakám pred domom, kedy už konečne zaspíš...

14. Nemal so ženami šťastie. Prvá mu utiekla a druhá nie.

15. Riaditeľ nápravného zariadenia sa pýta vášňa, ktorý si ed-sedel niekoľko rokov a chystá sa na návrat do civilného života:

- Máte nejaké plány do budúcnosti?

- Áno, pán riaditeľ. Jednu peštu a dve banky.

16. Pýta sa Katka priateľky:

- Ako sa ti páčim v týchto nových šatách.

- Výborne. Odzadu vyzeráš, ako keby si bola spredu pekná.

17. Jedna dáma sa raz spýtala Georgesa Clémenceaus, či jeho syn urobil správne, keď išiel študovať na polytechniku.

- Pravdaže, tam vedia všetko.

O chvíľu však Clémenceau dodal:

- Ale nič viac.

18. - Bol si v zoologickej záhrade?

- Bol.

- A koľko rokov?

19. Urobte to ako ja, vydajte sa za archeológa. To je jediný človek, ktorý sa bude na vás pozerať s o to väčším záujmom, o čo budete staršia.

Agatha Christie.

20. Pán Pokrevec príde na vidiek. Chce si skrátiť cestu do lesa cez dvor jedného dedinčana. Pýta sa ho:

- Môžem prejsť cez váš dvor?

- Môžete...

- A nepohryzie ma pes?

- Pohryzie...

21. Sudca sa pýtal žalobcu:

- Povedzte, ako sa to všetko začalo?

- Dal mi pár zaúch.

- A ako sa to skončilo?

- Tak isto.

22. Keď sa včera manželka kúpala, zaspala vo vani a nechala tiecť vodu.

- To bola u vás potopa, čo?

- Vôbec nie. Manželka spí s otvorenými ústami.

23. Päťročná Elenka chce niečo pri večeri povedať, matka ju však preruší:

- Pri jedle sa nerozpráva.

Keď sa rodina navečerala, spýtala sa matka, čo chcela Elenka povedať.

- Zabudla si horúcu žehličku na otcovej košeli...

24. Prihovorí sa mládenec na ulici slečne:

- Jaj, slečna, vy máte pekného psíka. Ako sa volá?

- Čo bláznite, - ohradí sa slečna - veď ja nijakého psa nemám.

- To viem tiež, - povie diskrétny mládenec - ale rozhovor nejako začať musím.

25. Z operačnej sály vychádza chirurg. Ustareostnený muž sa ho na chodbe pýta:

- Pán doktor, prosím vás, ako dopadla operácia?
- Operácia? - začudoval sa chirurg-. Tak to nemala byť pitva?

26. - Dobrý deň. Vidí sa mi, že ste otcom jedného z mojich detí.

- Čože? - Ja? No dovoľte.
- Uspokojte sa pane, ja som učiteľka...

27. Sedia dvaja v tmavom parku na lavičke.

- Na čo myslíš? - sptuje sa ona.
  - Na to isté, čo ty.
- Ona sa rozhorčí a vyhráža sa
- Ak to urobíš, budeš si ma musieť vziať.

O B S A H

Čuvínt introductiv	3
Čo je to? - Čo sú to?	5
Kto je to? - Kto sú to?	10
Pozdravujeme sa, predstavujeme sa	14
Koľko je hodín? - Koľkého je dnes?	18
Na fakulte	24
V meste	29
V kine	34
V divadle	39
V opere	43
V múzeu, v galérii, na výstave	49
V obchode s potravinami	53
V obchodnom dome	58
V reštaurácii	66
V hoteli	71
Na stanici	76
Vo vlaku	83
Na hranici	88
Na území Slovenska	93
Vychádzka do hôr	99
Pri mori	106
V lietadle	112
U lekára	118
Rozprávame sa telefonicky	125
V novom byte	130

Čítame noviny a časopisy	137
V kaderníctve	142
Ženský rozhovor	147
Na štadióne	152
Zimný štadión	157
Zabávame sa	164
Príloha dialogizovaných textov a anekdot	169

